

Učiteljski Tovariš

Stanovsko političko glasilo UJU — Poverjeništvo Ljubljana.

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Františkanska ulica 6/1. Rokopisov ne vračamo. Nefrankiranih pisem ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtek. Naročnina letno 60 Din., za inozemstvo 80 Din. Člani pov. UJU plačajo list s članarino. Oglaš po ceniku in dogovoru, davke posebej. Pošt. ček. rač. 11.197. Telefon 3112.

Za vsebinski dvig in informativnost „Učiteljskega tovariša“.

«List naj se vsebinsko dvigne. — Potruditi se je za poročila iz prvih virov, ki naj pravočasno seznajajo člane o raznih perečih vprašanjih tičočih se šolstva in učiteljstva. — Posnemanje iz dnevnikov je nezmislno in nedostojno za stanovsko glasilo. — Osebnih spori, ki zavzemajo večji del lista in ne zanimajo članstva, ne spadajo v »Učit. Tov.«, poravnajo naj se medsebojno.»

Savinjsko učiteljsko društvo.

Domala vsi listi morajo iskati gmotna sredstva ter morajo honorirati naročene in tudi dobre nenaročene dopise, da odpomožejo vsebinskemu dvigu in informativnosti lista. Vsebinski dvig lista namreč ni odvisen samo od uredništva, ampak tudi od prispevkov članstva in predvsem od stalnih dopisnikov.

Da dobe strokovni listi čimvečjo izbiro materiala honorirajo dopise, dnevniki imajo pa nameščenih za posamezna področja po več stalnih urednikov. Glede »Popotnika« je bila iznešena na letošnji pokrajinski skupščini kritika, da je preizek uredniški in so trudniški honorar. Mladinska Matica mora honorirati vse prispevke, da pride do čim večje izbire čimboljše snovi. Tudi »Naš rod« mora honorirati dopise in vse druge prispevke, da bo lahko stal na višini in bo dobil v svoj sotrudiški krog najpriznanejšo mladinske pisatelje in umetnike.

»Učiteljski Tovariš« je menda edini list, ki izhaja brez sotrudiškega honorarja. Posledica tega je, da je list navezan na povprečne prostovoljne prispevke in mora uredništvo samo preskrbeti informativne dopise in tudi o aktualnih vprašanjih mora pisati uredništvo članke po večini samo.

Dopisniki se oglašajo le kadar jim je list potreben za kako zadevo pri kateri so sami osebno tangirani ali zainteresirani, odnosno če jih izzove ta ali oni dogodek ali ta ali oni dopis, glede katerega so drugačnega mnenja. Stalni dopisniki, ki so črpali informativne zadeve iz tujih listov ali so prevajali tuje dopise, so kmalu odkrili, saj so jim dnevniki in drugi listi znatno honorirali dopise, medtem ko stanovski list ne.

Kdor zahteva — mora tudi žrtvovati! Tudi »Učiteljski Tovariš« ne bo mogel dolgo več delati izjeme v tem pogledu.

Podlaga za ureditev tega vprašanja je dana, ako se bodo dohodki »Učiteljskega Tovariša« porabljali le za izpopolnitev lista in mu ne bo treba oddajati svojih dohodkov za kritje organizacijskih potreb. Inserati »Učit. Tov.« znašajo po proračunu letno 76.000 Din. Ta vsota se pa ne uporabi za list sam, temveč za kritje drugih stroškov poverjenjstva, da ni treba zvišati članarine.

Ako bi se to razmerje enkrat uredilo, bi »Učiteljski Tovariš« iz te vsote lahko honoriral naročene in vse boljše dopise in bi preostalo še toliko, da bi lahko list redno izhajal na šestih do osmih straneh. S tem bi bila lahko vsebina pestrejša in bi se list vsebinsko dvignil.

Seveda bi bilo treba v tem slučaju kriti izdatke poverjenjstva, ki so jih doslej krili inserati, iz drugih virov, n. pr. iz donosa UGP.

Vkljub temu lahko prinesemo laskave sodbje izvenslovenskega učiteljstva in tudi drugih kategorij drž. uradništva, o »Učiteljskem Tovarišu«, da je eden prvih strokovno-stanovskih listov, ki ga jemljejo drugi za vzgled.

Glede stroge zahteve naj bodo poročila pravočasna in iz prvih virov, ne smejo sodniki pozabljati, da je »Učiteljski Tovariš« tednik. Dnevniki imajo velik aparat na razpolago, da črpajo poročila iz prvih virov ter da priobčujejo prva poročila. Člani so dopisnih uradov, kar se za tednik, posebno strokovni list, ne rentira; dobivajo dnevno telefonska poročila ter imajo za to svoje stalne poročevalce v Beogradu in raznih centrih; poleg tega pa imajo dnevniki številni uredniški aparati. Za tednik je vse to nemogoče, posebno za strokovni list, ki je navezan še na izbranejšo in ožje gradivo. Ker izide dnevnik šestkrat medtem ko tednik enkrat, ni čuda, če ga dnevnik prehiti. Kot edini vir za list, kakor je »Učit. Tov.«, pridejo v poštev osebne zveze za informativne in prva poročila — ki so avtentična — iz uradnih virov, kolikor niso vezana na uradno tajnost. Drugi vir je organizacijska centrala, ki pa zalaga svoj list s prvimi poročili, kolikor smejo v list. Nadalje pridejo v poštev razni dnevni listi, ki imajo svoje zveze, pri katerih je pa treba citirati vir, če so izvirna poročila le dotičnega lista, odnosno čisto iz razloga, ker uredništvo stanovskega glasila ne more prevzeti odgovornosti pred članstvom za avtentičnost poročil ter jih mora priobčevati z rezervno, ki jo označi s tem, da citira vir. Končno pridejo v

poštev privatne zveze in viri iz katerih je treba črpati, pri čemer pa je treba večje ali manjše previdnosti, spretnosti in žrtev. Podčrtavamo, da aktualnost preprečujejo poleg drugega tudi izjemne razmere, preko katerih pa ni mogoče vselej iti. Glede informativnosti je stanovski list tudi navezan na črpanje informativnih poročil in novosti iz raznih drugih stanovskih in strokovnih listov, za kar pa je zopet treba ljudi, ki obvladajo razne tuje jezike. Dovolj zanimivih dogodkov bi lahko dalo članstvo iz svojih doživljajev in okolice, a jih žal raje pošilja v dnevnike in to iz dveh razlogov: ker dobi tam ta poročila plačana in drugi, ker hoče s svojimi poročili zainteresirati za šolska in stanovska vprašanja tudi lajke v svojem okraju in širšo, izvenstanovsko javnost.

Posnetkom iz dnevnih listov se posebno pri strokovnem ali stanovskem tedniku ne da izogniti iz več razlogov. Že zgoraj smo povedali, da pač mora posneti tednik poročila, če so jih dnevniki prinesli prej, ker so prej izšli. Izredne prilike pa čisto prisilijo k temu, da se mora sklicevati strokovni list na dnevne liste, saj so dnevni listi čisto prinašali poročila, ki jih strokovni listi iz službenih ozirov niso smeli prinesiti. Opozarjamo samo na uradni odlok, ki ga je v tem oziru izdalo ministrstvo financ in je bil natisnjen v »Učit. Tov.« Kot vestni kronisti pa tudi ne smemo pozabiti registrirati važnejše dogodke ter dopise in mnenja raznih listov v zadevah, ki imajo stik s stanom in šolo. S

Naturalna stanovanja in kurivo za učiteljstvo.

V 12. številki »Učit. Tov.« od 31. oktobra 1923. smo priobčili pravilnik za naturalna stanovanja, kurjavo in razsvetljavo, ki pritiče sreskim načelnikom, danes priobčujemo na drugem mestu pravilnik za naturalna stanovanja, kurjavo in razsvetljavo, ki pritiče banom in podbanom.

Novi zakon o narodnih šolah ima določbe o naturalnih stanovanjih v §§ 22., 23., 27., 29., 84. al. 2. 173., o stanarini v §§ 23., 84., 118., 173., 174., 175., 176. ter o kurivu v §§ 23., 84.

Naturalna stanovanja, kurivo itd. imajo tudi druge kategorije uradništva, n. pr. železnica, pošta, vojaštvo itd. Podrobnosti so urejene s pravilniki.

Uradniški zakon ima posebno določbo glede naturalnih stanovanj v čl. 39., ki zadeva vse kategorije uradništva.

Tudi učiteljsko vprašanje naturalnih stanovanj in kuriva bo urejeno šele s pravilnikom.

Posebne težave je delalo vprašanje ocenjevanja naturalnih stanovanj, ker so se na podlagi tega izvršili odtegljaji po čl. 39. uradniškega zakona. V tem pogledu so vladale nejasnosti in nesporazumljenja.

O ocenjevanju naturalnih stanovanj je izšla sledeča uredba:

Uredba o stanarini državnih uslužbencev, ki imajo stanovanje od države ali samoupravnega telesa (člen 39. uradniškega zakona).

Člen 1. Uslužbenec, ki ima stanovanje od države ali samoupravnega telesa, bodisi v državi ali samoupravni zgradbi, bodisi v zgradbi, ki jo je najela država ali samoupravno telo, prejemajo stanarino, predpisano v členih 35., 36., 37. in 38. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih, po odredbah te uredbe.

Člen 2. Stanovanje, ki ga ima uslužbenec od države ali samoupravnega telesa (stanovanje v naravi), sme biti tudi njegovo službeno stanovanje, t. j. stanovanje, ki pripada uslužbencu v korist službe same in v katerem mora stanovati po službeni dolžnosti.

Glede vsakega stanovanja v naravi mora določiti pristojni minister, ali je to stanovanje službeno stanovanje ali pa stanovanje, v katerem ni treba, da bi moral uslužbenec stanovati v korist službe, kolikor ne bi bilo to že predpisano drugače.

Člen 3. Uslužbenec, ki ima stanovanje v naravi, prejemajo, ne glede na to, ali je stanovanje službeno ali ne, same razlike med stanarino, ki jim pripada po zakonu, in vrednost stanovanja, v katerem stanujejo. Če je vrednost stanovanja večja od stanarine, ne prejemajo stanarine, pa tudi ne plačujejo odškodnine za večjo vrednost stanovanja.

Člen 4. Če stanovanje v naravi ni službeno stanovanje, sme dovoliti pristojni minister uslužbencu iz veljavnih razlogov, da stanujejo izven tega stanovanja. Če provzroča uslužbenec v stanovanju, ki ni njegovo službeno, nered in nemir, in sicer bodisi sam, bodisi kdo iz njegovega hišnega gospodarstva, mu sme prav tako minister odvzeti stanovanje. V obeh teh primerih pripada uslužbencu zakonska stanarina, če more država kako drugače ukoriščati dotično stanovanje.

Člen 5. Vrednost stanovanja se ugotavlja po legi hiše in stanovanja, po številu, velikosti, kakovosti in udobnosti prostorov

»Uslužbene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« z dne 17. junija 1927., št. 133/XXXIX. »Uradni list« št. 67., 1. 1927.

tem postane list vsestransko informativen, ker ne smemo pozabiti, da večina učiteljstva nima naročenih vseh dnevnih listov. Ne smemo pa pozabiti tudi na nalogo lista, ki jo ima z ozirom na bodočo generacijo stanu, za katere bo list edini vir, kjer ima skupno zbrane podatke o razvoju našega stanu in šolstva. Iz tega globljega vidika je torej moč triti to vprašanje.

H koncu še pripombo glede »osebnih sporov, ki zavzemajo večji del lista in ne spadajo v list.« Če je to le osebni spor, ako tudi le nekaj članov polemizira med seboj, je subjektivno raziranje. Bistvo je vprašanje, ki ga obravnavajo, v koliko isto zadeva vse članstvo in bi ga moralo interesirati. Dogodi se res, da včasih kak dogodek ali polemika o njem izčrpa večji del lista. Če bi bil list večji, potem bi se tudi to ne občutilo, ker bi imelo tudi drugo gradivo dovolj prostora v njem.

Tako smo zopet pri prvem vprašanju za ureditev tega vprašanja. List razširiti in njegove dohodke porabiti le za list, pa bo list lahko drugačen.

Dokler list ne bo dobil potrebnih sredstev in bo navezan le na nehonorirane prispevke, bodo vedne težave ter bo težka vsaka organizacija dobrega stalnega sotrudištva, ki je predpogoj za informativnost in vsebinski dvig lista. Nekoliko stvarne debate o listu bi ne škodilo, da se razčistijo marsikateri nejasni predsodki.

Ivan Dimnik.

(sob. jedilne shrambe itd.), po eventualnih drugih prejemkih (voda, kurjava, razsvetljava, kopalnica itd.) in po površini, kakovosti in kulturi zemljišča, ki pripada k stanovanju, in sicer po najemni, ki se plačuje ali bi se morala plačevati glede na krajevne razmere.

Člen 6. Vrednost stanovanja se ugotavlja na podlagi skupnega mnenja, ki ga oddata starejšina urada, pri katerem dotični uslužbenec slušbuje, in finančni uradnik, ki ga odredi pristojno finančno oblastvo.

Če se omenjena organa ne zedinita, je treba postopati na podlagi mnenja, ki ga odda oblastno gradbeno oblastvo.

Odločbo o ugotovitvi vrednosti stanovanja izda pristojni minister ali njegov pooblaščen organ. Ta odločba je izvršna.

Člen 7. Vrednost stanovanja v naravi se ugotavlja vsako peto leto; vendar pa se sme v poedinih primerih, po izkazani potrebi, ugotoviti tudi izven tega roka.

Člen 8. Razmerje med državo (samoupravnim telesom) in državnim uslužbencem, ki uživa stanovanje v naravi, ni najemniško.

Člen 9. Vrednost vseh stanovanj v naravi državnih uslužbencev, ki imajo pravico do stanarine po zakonu o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih, se mora ugotoviti po odredbah te uredbe najkasneje v enem mesecu od dne, ko stopi ta uredba v veljavo.

Člen 10. Ta uredba, izdana na podlagi pooblastitve v členu 251. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih z dne 31. julija 1923., ima glede na odredbo člena 94. ustave moč zakona ter stopi v veljavo z dnem, ko se razglasi v »Službenih Novinah«.

V Beogradu, dne 8. junija 1927.; št. 36.360.

Minister pravde: dr. M. Srškić s. r.

Ministrski svet je v seji z dne 6. junija 1927. osvojil gorenji predlog gospoda ministra pravde in odobruje, da se proglasi kot uredba ministra pravde.

Predsednik ministrskega sveta, minister za notranje posle: Velja Vukičević s. r.

(Podpisi ostalih ministrov.)

Vprašanje naturalnega stanovanja in kuriva za učiteljstvo ima v preteklosti sledeče razvojne faze:

V nov štadij je stopila vsa zadeva z uredbo o krajevnih in oblastnih šolskih odborih (»Ur. list« št. 55. od 1927. pod 222.) tudi pri nas.

Minister prosvete je s finančnim zakonom za leto 1927/28. (»Ur. list« št. 45. od 1927. pod 184.) v čl. 148. dobil sledeče pooblastilo: »Minister prosvete se pooblašča, da sme z uredbo urediti vprašanje o ustanovitvi krajevnih in oblastnih šolskih odborov po čl. 62. zakona o narodnih šolah z dne 19. aprila 1904. v zvezi z novo razdelitvijo države na oblasti, ki je nastala po izvršenih volitvah z dne 25. januarja 1927.«

Minister prosvete je izdal zadevno uredbo ter je s členom 7. točka f) uredil tudi vprašanje kuriva na sledeči način:

Čl. 7. točka f) uredbe o krajnih in oblastnih šolskih odborih za osnovne in meščanske šole od 2. maja 1927. O. N. broj 28.038/27. se je glasil pri dolžnostih krajevnega šolskega odbora: »Nabavlja o pravem času potrebno kurivo za šolo in šolskega upravitelja, ki ima stanovanje v šoli; temu daje, če je samec, na leto v mesečnih obro-

kih 6 m³ drv, če je pa oženjen, mu daje na leto 10 m³ drv; po krajevnih razmerah se smejo nadomeščati drva s sorazmerno količino premoga. Neporabljena drva ali neporabljena premož ostanajo kot prihranek krajevnemu šolskemu odboru.«

S tem besedilom je bil pa izpremenjen in omejen člen 33. zakona o narodnih šolah z dne 23. julija 1919., za kar minister prosvete ni imel pooblastila.

Izvršni odbor UJU je podvzel primerne korake in minister prosvete je izpremenil z odlokom O. N. br. 55.464 od 25. avgusta 1927., čl. 7. pod f) sledeče: »Do sprejetja šolskega zakona za vso državo, daje krajevni šolski odbor šoli, učiteljstvu in slugi stanovanje in nabavlja kurivo, v kolikor imajo po dosedanjih zakonih učiteljstvo in slugo pravico do stanovanja in kuriva. To naj se takoj sporoči občinskim odborom in šolskim upraviteljem.«

Določbe dosedanjih zakonov v tem pogledu so bile sledeče:

Krajski deželni šolski zakon štev. 25. z dne 14. maja 1898. se je glasil v § 5. sledeče:

»Vsak voditelj (vsaka voditeljica) javne ljudske šole ima pravico do najmanj iz 2 sob in iz potrebnih stranskih prostorov obstoječega stanovanja, katero je, ako možno, odkazati v šolskem poslopiju. Kadar se mu takšno stanovanje ne more dati, gre mu stanarina, katero je pri ravnateljih meščanskih in voditeljih občnih ljudskih šol v Ljubljani odmeriti z 240 gld. in pri voditeljicah z 180 gld., zunaj Ljubljane pri ravnateljih meščanskih šol in pri voditeljih občnih ljudskih šol s 100 gld., pri voditeljicah pa z 80 gld.

Stalno nameščenim učiteljem na javnih ljudskih šolah v Ljubljani gre ne glede na plačilno vrsto 180 gld., učiteljicam pa 100 gld. stanarine.

Ostali učitelji imajo pravico do prostega stanovanja ali do stanarine samo tedaj, kadar so imeli pravico do tega še pred veljavnostjo zakona z dne 29. septembra 1898. leta dež. zak. štev. 23.

Stanarine za učiteljsko osebje na javnih občnih ljudskih šolah v Ljubljani plačuje narodnošolski sklad, za učiteljsko osebje zunaj Ljubljane pa jih plačujejo dotične šolske občine. Za stanarine učiteljskega osebja na javnih meščanskih šolah morajo skrbeti dotični šolski okraji.«

Štajerski deželni šolski zakon od 4. februarja 1870. pa je določal v čl. 29. sledeče: »Vsak šolski voditelj ima pravico na stanovanje, obstoječe najmanj iz dveh sob s potrebnimi stranskimi prostori, ki mu ga je prirediti, če le mogoče, v šolskem poslopiju. Če se mu ne more takega stanovanja nakazati, mu pripada stanarina, ki jo je odmeriti z najmanj 25% letne plače.« V čl. 30. pa pravi dalje: »Ostalemu učiteljstvu pripada pravica do prostega stanovanja samo v toliko, kolikor so ob uveljavljanju tega zakona že imeli tako stanovanje. Isto velja glede stanarine, če jo uživajo, ki se jim mora priznati, če se jim stanovanje odvzame.«

Uredba 361. »Ur. list« od leta 1919., s katero je bilo učiteljstvo takoj ob prevratu enotno razvrščeno, ni spremenila te pravice.

Tej je pa sledil zakon od 23. julija 1919. (»Ur. list« št. 144 od 1919. pod 643), ki je s členom 34. priznal vsemu stalnemu učiteljstvu v državi pravico do brezplačnega stanovanja in kuriva ali do povračila v denarju za to.

Poleg gornjega historijata, ki je poučen, je zanimiv tudi predpis za ocenjevanje naturalnih stanovanj in pritlikin, ki ga je forsiral poverjeništvo UJU v Sarajevu za Bosno in Hercegovino Na podlagi tega naj bi se izvršilo enotno ocenjevanje naturalnih stanovanj. Ta osnutek je obstojal v sledečem:

OSNOVA (REGULATIV)

za odmerjenosti najemnine učiteljstvu osnovnih šol v Bosni in Hercegovini, ki stanujejo v državnih in občinskih poslopijih.

1. Stanovanjski prostori (sobe in kuhinja) so taksirani za moderna suha poslopja ali za nadstropja starih poslopij. — Če so ti prostori vsi ali poedini v vlažnem pritličju, na podstrešju ali v slabi hiši, se cenijo za 50% nižje.

2. Razvnotako se vsi prostori cenijo za 50% nižje, ako je voda izven dvorišča ¼—1 km daleč, a za 80%, ako je voda dalje od 1 km.

3. Cesar ni pri stanovanju, ali pa ni navedeno v tej osnovi (kot čebeljak i. dr.), se ne ocenjuje in se tudi ne zaračuna.

4. Skupna cena ne sme presegati maksimalnega zneska stanarine drž. uradnika, t. j. 1800, 1500, 1200 Din.; a če bi znesla več (n. pr. vrt) se dajo nepripadajoče stvari učiteljem kot lokalna gratifikacija, ki se sme tudi odzvzeti ali drugače z njo razpolagati.

5. Prostori odst. 8, 9 in 10 se zamenjajo v ceni s prostori 11, 12 in 13 in obratno.

6. Navedene cene so dinarske in letne.

Pojasnila:

Osnova (regulativ)	Kategorije mest:											
	I.			II.			III.			IV.		
	Odstotek	Sedež fakultete	Sedež srednje in strokovne šole	Sedež srednje ali strokovne šole	Odstotek	Sedež fakultete	Sedež srednje in strokovne šole	Sedež srednje ali strokovne šole	Odstotek	Sedež fakultete	Sedež srednje in strokovne šole	Sedež srednje ali strokovne šole
Kategorije prostorov:												
Soba nad 20 m ²	20	220	200	180	15	120	109	90	10	50	40	30
Soba od 20—16 m ²	15	165	150	135	10	80	70	60	8	40	32	24
Soba pod 16 m ²	10	110	100	90	7	56	49	42	6	30	24	18
Kuhinja	10	110	100	90	10	80	70	60	10	50	40	30
Shramba	8	88	80	72	5	40	35	30	8	40	32	24
Klet	8	88	80	72	5	40	35	30	8	40	32	24
Podstrešje	7	77	70	63	5	40	35	30	5	25	20	15
Drvarnica	—	—	—	—	10	80	70	60	15	75	60	45
Hlev	—	—	—	—	10	80	70	60	15	75	60	45
Svinjak	—	—	—	—	8	64	56	48	10	50	40	30
Kokošnjak	4	44	40	36	4	32	28	24	5	25	20	15
Vodovod, kanalizacija	10	110	100	90	10	80	70	60	—	—	—	—
Električni tok	8	88	80	72	—	—	—	—	—	—	—	—
Skupaj		1100	1000	900		800	700	600		500	400	300
Vrt a) čez 250 arov		1500	1500	1500		1200	1200	1200		900	900	900
b) 250—200		1400	1400	1400		1100	1100	1100		800	800	800
c) 200—150		1300	1300	1300		1000	1000	1000		700	700	700
d) 150—100		1200	1200	1200		900	900	900		600	600	600
e) 100—75		1100	1100	1100		800	800	800		500	500	500
f) 75—50		1000	1000	1000		700	700	700		400	400	400
g) 50—25		900	900	900		600	600	600		300	300	300
h) 25—10		800	800	800		500	500	500		200	200	200
i) 10—5		700	700	700		400	400	400		100	100	100
Maksimalni skupni znesek		1800				1500				1300		

Da bo imelo vse učiteljstvo tudi pravilnik za naturalna stanovanja sreskih načelnikov pri roki, ponatiskujemo še ta pravilnik, ki se glasi:

PRAVILNIK

o tem, koliko in kako je uporabljati pravico sreskega načelnika do stanovanja, kurjave in razsvetljave v naravi.

I. Stanovanje.

§ 1. Stanovanje v naravi, ki pripada sreskim načelnikom po členu 105. zakona o notranji upravi, mora ustrezati položaju njegovega učitelja ter mu omogočati tudi izvrševanje reprezentacijskih dolžnosti, združevanje s tem položajem. Obseg potrebe je enako zavisen od krajevnih stanovanjskih razmer in od obsega teh dolžnosti. Praviloma mora imeti stanovanje sreskega načelnika tri ali štiri sobe in potrebne pritlikline.

O sporih glede tega, ali je stanovanje zadosti prostorno, ali so pritlikline popolne in ali je stanovanje vobče prikladno, odloči ban, ko je zasljal banskega gradbenega referenta za narodno zdravje, kakor tudi po pribavljenih poročilih in mnenjih prizadetih občin. Odloča se praviloma po pribavljenih načrtih in drugih podatkih. Če je treba, se sme odrediti tudi komisijski ogled na licu mesta.

§ 2. Pravica do stanovanja se pridobi prvi dan v mesecu, ki nastopi po dnevu, ko se sreski načelnik uvede v dolžnost, in traja do poslednjega dne v mesecu, v katerem je razrešen dolžnosti ali v katerem se smatra, da je razrešen, ali v katerem je umrl.

Vsak uživalec stanovanja, odnosno njegova rodbina, se mora izseliti najkasneje v enem mesecu od dne, ko mu je prestala pravica, uživati stanovanje. Izjemoma, če dopušča služba in če je to potrebno zaradi lažje preselitve, sme ostati v stanovanju tudi po tem roku, toda ne dlje nego vsega skupaj tri mesece. Prav to velja tudi, če potrebuje učivalec, odnosno njegova rodbina, po prestatu ku pravice do stanovanja zaradi lažje izselitve samo del stanovanja in če služba ne za-

* »Službene Novine kraljevine Jugoslavije« z dne 12. oktobra 1929., št. 239/XCVIII.

hteva, da bi se takoj odstopili vsi prostori. Dogovorno med starim in novim uvažalcem se odstopi temu potrebni del stanovanja, to da ostali deli stanovanja se morajo izprazniti najdlje v zgoraj navedenem roku.

Novi uvažalec ima pravico, zahtevati od starega uvažalca odškodnino za oni čas, v katerem ni užival stanovanja v naravi, pa je imel pravico do njega po prvem odstavku tega paragrafa. O višini te odškodnine odloči v konkretnem primeru ban.

§ 3. Tudi na uvažalca stanovanja v naravi se uporabljajo zmiselnosti občih predpisi, ki veljajo za najemnike stanovanj glede uporabljanja, čuvanja in vzdrževanja stanovanja kakor tudi stanja, v katerem ga mora vrniti, kolikor ne nasprotujejo dotični občim predpisim smotru in značaju pravice, uživati stanovanje v naravi.

Uživalec stanovanja ni upravičen, oddati stanovanja ne celoma ne deloma v najem.

§ 4. Če dotična občina ne daje prikladnega stanovanja v naravi, ima sreski načelnik pravico, zahtevati od nje za ta čas odškodnino, katere višino določi v vsakem konkretnem primeru ban, ko je zasljal tudi dotično občino.

Pravice do odškodnine nima sreski načelnik, ki iz kakršnihkoli razlogov odkloni uživanje stanovanja v naravi, najsi se je ugotovilo na pristojen način, da je stanovanje prikladno.

§ 5. Stanarina, ki pripada občini kot odškodnina za stanovanje, se izplačuje v trimesčnih obrokih tako, da se predlože na koncu te dobe pristojnim nakazovalcem druge stopnje računni v izplačilo.

Stanarina se izplačuje občini samo za čas, za katerega daje prikladno stanovanje v naravi, ne glede na to, ali se je sreski načelnik vselil vanje ali ne.

II. Kurjava in razsvetljava.

§ 6. Sreski načelnik ima pravico do drv, in sicer: v zimskih mesecih po 2 m³, v poletnih mesecih pa po 1 m³ na mesec.

Namesto drv ali dela drv se sme dajati tudi premog v količini, ki se ujema z nakupno vrednostjo teh drv.

— Kaj ne, da je to tisti pisatelj, ki je poznal »Poldruga Martina«, in »Policaja Cefizlja« v Butalah? Danes nam pa razlaga kar o treh takih čudakih! —

Potem je bil glavni odmor. Vsak se je zatopil v svojo številko lista: v tekst, slike, križanko... V čitanko za božične praznike...

— Kaj ne, v ponedeljek mi boste poročali, kaj ste čitali, kako in kje, in kaj pravijo starši o listu? —

— Pa tudi denar prinesemo za drugo številko! Kdo naj bo naš poverjenik? — — — Približno tak je bil pozdrav »Našemu rodu« pri nas.

Pa si ga oglejmo malo bližje.

Prva številka je božična in kot taka vsebinsko aktualna v mestu in na deželi. Razveseljivo je dejstvo, da ni list preveč literaren. Zadostuje dvojje, troje... krajših in dobrih leposlovnih sestavkov, povrh pa še kaka občutena pesemka. Prispevki Milčinskega, Komarove in Kmetove odgovarjajo v vsebinskem kakor tudi oblikovnem pogledu duševni stopnji mladine na srednji stopnji. Posebno poglavje lista tvori — realistično čtivo, ki ga je doslej naše mladinsko časopisje dosledno omalovaževalo. To vrzel naj izpopolnjuje »Naš rod« v vsaki številki. To pot najdemo v listu več takih aktualnih člankov. Prvimerno dobra sta članka »Kako tiskamo« in »Nobla v nagrada«, nekateri so pa malo preveč — časnikarski (Dravska banovina in Clemenceau). Nekaj primernih pobud dobe učenci tudi v naslednjem delu: Za uk in pogum. V tej rubriki naj bo prostor za razlago najrazličnejših poskusov in pojavov iz prirodoznanstva. Tudi koticček za najmlajše dopisnike bo

Do razsvetljave v naravi ima pravico, in sicer: v zimskih mesecih največ do 180 Din na mesec, v poletnih mesecih pa do 100 Din na mesec.

Zimski meseci so meseci od oktobra do marca, poletni meseci od aprila do septembra.

Kurjava in razsvetljava za sreskega načelnika se sme nabaviti obenem s kurjavo in razsvetljavo za urad ali pa posebe. V vsakem primeru se izvršita nabava in plačilo na isti način kakor za urad.

§ 7. Pravico do kurjave in razsvetljave v naravi se pridobi prvi dan v mesecu, ki nastopi po dnevu, ko se sreski načelnik uvede v dolžnost, in traja do poslednjega dne v mesecu, v katerem je razrešen dolžnosti ali v katerem se smatra, da je razrešen, ali v katerem je umrl. Če je prejel preveč, mora sreski načelnik, odnosno njegova rodbina, presežek vrniti ali pa plačati odškodnino po nakupni vrednosti.

§ 8. Ta pravilnik stopi v veljavo in dobi obvezno moč, ko se razglasi v »Službenih Novinah«.

V Beogradu, dne 11. oktobra 1929., št. 43.154/III. — Predsednik ministrskega sveta, minister za notranje posle, častni adjutant Njegovega Veličanstva kralja, divizijski general Peter Živković s. r.

Ker je vprašanje pravilnika za naturalno stanovanje in kurjavo učiteljstvu aktualno, ne bo odveč, če učitelj, predvsem pa upravitelji, ki že dosedaj uživajo naturalno stanovanje, izrazijo svoje mnenje, kaj vse naj bi vseboval ta pravilnik in kaj naj organizacija predlaga na merodajna mesta v tem oziru.

Konkretni primeri in utemeljitve na podlagi konkretnih slučajev so dragocene vrednosti. Zato je dolžnost vsakogar, da izrazi svoje mišljenje in ga utemelji. Vprašanj bo mnogo, ki bodo urejena z izvršilnimi predpisi k zakonu, zato ne odlašajmo, da nas čas ne prehiti. —k.

Splošne vesti.

— SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1930, želi vsem članom, dopisnikom in čitateljem poverjeništvu UJU, uredništvo in uprava »Učiteljskega Tovariša«!

— Seja širjega sosveta se vrši 5. januarja 1930. ob 8. uri v Celjskem domu v Celju. Zaradi važnosti dnevnega reda pričakujemo, da se je udeležijo vsi predsedniki, odnosno njih namestniki.

— Učiteljska plača v Ameriki. Tako dobro plačani pač niso nikjer na svetu kot v Ameriki. Srednja plača ljudskošolskega učitelja znaša na leto v krajih do 5000 prebivalcev 1212 dolarjev, t. j. mesečnih 5691 Din, v krajih 5000—10.000 prebivalcev 1342 dol., t. j. mesečnih 6301 Din. V krajih od 10.000—60.000 prebivalcev 1415 dol., t. j. mesečnih 6644 Din. V krajih od 60.000—100.000 prebivalcev 1607 dolarjev, t. j. mesečnih 7545 Din. V krajih z nad 100.000 prebivalci 2063 dol., t. j. mesečnih 9686 Din. Te številke postanejo še značilnejše, če pomislimo, da je leta 1920. znašala srednja učiteljska plača letnih 870 dolarjev, t. j. mesečnih 4834 Din. —zž.

— Diskuzijski sestanek Pedagoške centrale v Mariboru. Dne 18. t. m. je tovarišica H. Bračičeva dodala k predavanju tov. Mlinaričeve svoje dopolnilno poročilo o V. svetovni pedagoški konferenci v Danskem. Poročala je še o sledečem: Učni načrti, psihologija in nova šola, Odenwaldska šola, Daltonplan, Winnetka tehnika, Decrolyjeva metoda, disciplina. Posebno je zanimalo poglavje o samolastni disciplini učencev v novih šolah. — S poročilom gđe. Bračičeve so se zaključila predavanja o V. svetovnem kongresu. Prihodnji kongres se vrši leta 1931. (najkasneje 1932.) v Lionu na Francoskem. Pokažimo tedaj vsemu svetu, da smo tudi Jugoslovenci na strani onih, ki stremijo za svobodnim

treba izpopolniti; potreben bo petitni tisk. Na koncu je nekaj čtiva za učence — elementarnega razreda. To pot je ugankarski del malo skop z gradivom. Ne bosta odveč dve strani za ugankarstvo. Mladinski in ugankarski predal morata biti toliko pestra in močna, da bosta pritegnila čitatelje k — aktivnosti in sodelovanju.

Pohvalno bi bilo potrebno omeniti še zunanjo opremo lista, ki ima trd in ilustriran ovojni list. Razen tega je list še vezan in obrezan.

No, sedaj imamo mladinski list, ki ga je samo učiteljstvo poklicalo v življenje, ne pa morda kak slaveželjen konzorcij! Njegov razvoj in napredek zavisi kakor od uredništva in sotrudnikov, tako tudi od podpore vsega učiteljstva. V novem mladinskem listu je mnogo prilike, da pokažemo v konkretni obliki naše duhovne in organizatorne moči in sposobnosti. Led je prebit, treba je še samo vztrajati in — napredovati!

Po prilikah in potrebah naj se kaj sprejme o listu tudi pri društvenih zborovanjih. Vem, da bo uredništvo uvaževalo vsak izvedljiv predlog, nasvet, ki ima dober namen v prosep naše mladinske književnosti.

Morda bodo pokazale letošnje izkušnje potrebo po reorganizaciji lista tako glede širskosti programa (posebej za nižjo, posebej za višjo stopnjo) kakor tudi glede izhajanja (polmesečnik), kajti zajeti na tesnih strahih snov od prvega do zadnjega šolskega leta in še morda kaj za odraslo mladino, ni tako enostavno in preprosto vprašanje. Vse to prinese še razvoj, v katerega je stopil »Naš rod« s svojo prvo letošnjo božično številko.

Naj živi »Naš rod« za ves naš »Cicibanov rod«! Albert Žerjav.

razvojem otrokovih ustvarjajočih sil, ter se udeležimo tega kongresa v kar največjem številu!

— Slovenska Šolska Matica je imela dne 8. decembra t. l. svojo 3. odborovo sejo v tekočem letu. Tajnik poroča, da je poslal pozive na naročino slovenskim dnevnim časopisom in nekaterim srbo-hrvaškim strokovnim listom; nekateri listi so prinesli poziv skrajšano, nekateri pa sploh ne. Odziva iz slovenskih izvenšolskih krogov in srbo-hrvaških učiteljskih krogov ni skoro nobenega. Blagajnik poroča, da je doslej prijavljenih le 1596 članov. Mnogo društev še članov sploh ni prijavilo, nekatera so jih pa prijavila razmeroma zelo malo. V blagajni je 60.764 Din. Skupni stroški za izdajanje nameranih štirih knjig bi znašali najmanj 120.000 Din. Ker z ozirom na slab odziv ni upanja, da bi mogli s članarino kriti te izdatke, se sklene, da izdamo samo 3 knjige. In sicer izostane za letošnji Jurančičeva knjiga, ker so ostale že v tiskarni in deloma dotiskane. Izidejo torej: Zbornik, Prof. dr. Ozvald: Duševna rast otroka in mladostnika, Pibrovce: Osnovni razred. Radi prevodov iz važnejših del iz svetovne pedagoške in psihološke literature je stopila Slov. Šol. Matica v stike z inozemskimi založniki. Pogoji za prevode, ki so jih stavile te založbe, so z ozirom na naše skromne gnotne razmere jako težki; Slov. Šol. Matica bo pa skušala, da premaga te ovire. Na sejo je bil vabljene predsednik poverjeništvu UJU g. A. Skulj, da poda nasvete glede uspešnejšega dela za včlanjanje učiteljstva v Slov. Šol. Matico. G. Skulj priporoča, da razdeli Slov. Šol. Matica večja poverjeništvu v dve ali tri manjše. Nadalje, da bi se naj Slov. Šol. Matica združila z učiteljsko organizacijo; učiteljstvo bi imelo tedaj na njej kot svoji lastni ustanovi večji interes, članarino pa bi plačevalo kratkomalo skupno z organizacijsko članarino. Za ta predlog nima sicer poverila od organizacije, smatra pa, da bi se organizacija s tem strinjala. Sklene se, da odbor Slov. Šol. Matice sklepa o tem predlogu na eni izmed prihodnjih sej. — Tajnik.

— Prosvetni proračun v Rusiji. Ruski prosvetni proračun je znašal v predzadnjem letu 340 milijonov rubljev. V zadnjem pa 550 milijonov rubljev. Sorazmerno k drugim proračunom ta vsota ni velika, ker znaša proračunska postavka za gospodarski napredek 5 milijard, za prometna sredstva 2½ milijardi, za izboljšanje industrije 1240 milijonov, za poljedelstvo 760 milijonov in elektrifikacijo 210 milijonov rubljev. —zž.

— Pri Sv. Petru na Medvedovem selu je preminula gospa Rozalija Strmšek, posestnica in nadučiteljeva vdova. Njen mož, znan narodnjak, pedagog in gospodarski delavec, odbornik Zveze učiteljskih društev in Slov. Šolske Matice nadučitelj pri Sv. Petru in posestnik Alojzij Strmšek je umrl 6. septembra 1907. Zapustivši s posestvom tudi tri nepreskrbljene otroke. Eden izmed njih je danes profesor in ravnatelj Dijaškega doma v Mariboru ter občinski svetnik dr. Pavel Strmšek, drugi sin je meščanskošolski učitelj v St. Lenartu v Slov. gorah, edina hči pa je pomagala materi gospodariti na posestvu. Pokojna Rozalija, ki je umrla v starosti 63 let za pljučnico je rodila iz znane rodbine Zdolškov na Ponikvi. S svojim pokojnim možem je vdano in junaško delila veselje in trpljenje, po njegovi smrti pa je prav tako marljivo skrbela za bodočnost svojih otrok. Bodi blagi in požrtvovalni mami ohranjen najlepši spomin! Žalujemo naše iskreno sožalje.

— Učiteljski dom v Ljubljani. Učiteljsko stvo na Viču 60 Din: neimenovana hranilnica 1000 Din: skupaj 1060 Din. Vsem darovalcem in darovalkam srečno Novo leto 1930. z željo, da bi se njih krog v novem letu postoteril. — Josip Kobal, blagajnik.

— Josip Korban: Živa voda, pravilna enodejanka s petjem. Priporočamo ponovno našim šolskim odrom dobro ocenjeno igrice, da si jo nabavijo. Pišite takoj ponjo avtorju tov. Josipu Korbanu, šolskemu upravitelju v Gornjem gradu.

— Izobraževalni krožek v Jarenini prične zopet dihati ter se je v ta namen dne 10. t. m. ondi zbralo 12 tovarišic(ev), in sicer od Šmarjete, Jarenine, St. Ilja v Slov. gor. in Sv. Jakobu v Slov. gor. Dnevni red: Telesni razvoj šolskega novince — popis po roditeljski vprašalnici, sestavljeni po tov. Mirko Vayda. Po kratki, a intenzivni razpravi, kjer je bil sprejet glede novih, po Ped. centrali v Mariboru izdelanih šolskih popisnih predlog za društveno zborovanje, nismo mogli hitro narazen. Saj pa tudi ni čuda, kajti zborujemo le vsak drugi mesec in edino taki sestanki so tako lepa in primerna prilika, porazgovoriti se o tolikih stanovitih in službenih dogodljivostih, ki segajo čisto prav globoko v naše bitje in življenje. In če je tak sestanek kronan z vncem tople tovariško čutečih src, iz kojih žubore enakočuteče tožbe in vmes pičle pohvale k naši vsakdanjosti, in to danes, ko po takih srečih hrepenimo »kot jelen po mrzli studenčnici« — ali še potem hočemo kaj več?!

DRAGO GORUP & Co.

LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA 14/II.

Izdelava in prodaja
damske in moške
konfekcije. — Naročila po meri se izvršujejo hitro in točno

En gros. En detail.

Pojasnila:

Osnova (regulativ)	Kategorije mest:											
	I.			II.			III.			IV.		
	Odstotek	Sedež fakultete	Sedež srednje in strokovne šole	Sedež srednje ali strokovne šole	Odstotek	Sedež fakultete	Sedež srednje in strokovne šole	Sedež srednje ali strokovne šole	Odstotek	Sedež fakultete	Sedež srednje in strokovne šole	Sedež srednje ali strokovne šole
Kategorije prostorov:												
Soba nad 20 m ²	20	220	200	180	15	120	109	90	10	50	40	30
Soba od 20—16 m ²	15	165	150	135	10	80	70	60	8	40	32	24
Soba pod 16 m ²	10	110	100	90	7	56	49	42	6	30	24	18
Kuhinja	10	110	100	90	10	80	70	60	10	50	40	30
Shramba	8	88	80	72	5	40	35	30	8	40	32	24
Klet	8	88	80	72	5	40	35	30	8	40	32	24
Podstrešje	7	77	70	63	5	40	35	30	5	25	20	15
Drvarnica	—	—	—	—	10	80	70	60	15	75	60	45
Hlev	—	—	—	—	10	80	70	60	15	75	60	45
Svinjak	—	—	—	—	8	64	56	48	10	50	40	30
Kokošnjak	4	44	40	36	4	32	28	24	5	25	20	15
Vodovod, kanalizacija	10	110	100	90	10	80	70	60	—	—	—	—
Električni tok	8	88	80	72	—	—	—	—	—	—	—	—
Skupaj		1100	1000	900		800	700	600		500	400	300
Vrt a) čez 250 arov		1500	1500	1500		1200	1200	1200		900	900	900
b) 250—200		1400	1400	1400		1100	1100	1100		800	800	800
c) 200—150		1300	1300	1300		1000	1000	1000		700	700	700
d) 150—100		1200	1200	1200		900	900	900		600	600	600
e) 100—75		1100	1100	1100		800	800	800		500	500	500
f) 75—50		1000	1000	1000		700	700	700		400	400	400
g) 50—25		900	900	900		600	600	600		300	300	300
h) 25—10		800	800	800		500	500	500		200	200	200
i) 10—5		700	700	700		400	400	400		100	100	100
Maksimalni skupni znesek		1800				1500				1300		

Da bo imelo vse učiteljstvo tudi pravilnik za naturalna stanovanja sreskih načelnikov pri roki, ponatiskujemo še ta pravilnik, ki se glasi:

PRAVILNIK

o tem, koliko in kako je uporabljati pravico sreskega načelnika do stanovanja, kurjave in razsvetljave v naravi.

I. Stanovanje.

§ 1. Stanovanje v naravi, ki pripada sreskim načelnikom po členu 105. zakona o notranji upravi, mora ustrezati položaju njegovega učitelja ter mu omogočati tudi izvrševanje reprezentacijskih dolžnosti, združevanje s tem položajem. Obseg potrebe je enako zavisen od krajevnih stanovanjskih razmer in od obsega teh dolžnosti. Praviloma mora imeti stanovanje sreskega načelnika tri ali štiri sobe in potrebne pritlikline.

O sporih glede tega, ali je stanovanje zadosti prostorno, ali so pritlikline popolne in ali je stanovanje vobče prikladno, odloči ban, ko je zasljal banskega gradbenega referenta za narodno zdravje, kakor tudi po pribavljenih poročilih in mnenjih prizadetih občin. Odloča se praviloma po pribavljenih načrtih in drugih podatkih. Če je treba, se sme odrediti tudi komisijski ogled na licu mesta.

§ 2. Pravica do stanovanja se pridobi prvi dan v mesecu, ki nastopi po dnevu, ko se sreski načelnik uvede v dolžnost, in traja do poslednjega dne v mesecu, v katerem je razrešen dolžnosti ali v katerem se smatra, da je razrešen, ali v katerem je umrl.

Vsak uživalec stanovanja, odnosno njegova rodbina, se mora izseliti najkasneje v enem mesecu od dne, ko mu je prestala pravica, uživati stanovanje. Izjemoma, če dopušča služba in če je to potrebno zaradi lažje preselitve, sme ostati v stanovanju tudi po tem roku, toda ne dlje nego vsega skupaj tri mesece. Prav to velja tudi, če potrebuje učivalec, odnosno njegova rodbina, po prestopu ku pravice do stanovanja zaradi lažje izselitve samo del stanovanja in če služba ne za-

* »Službene Novine kraljevine Jugoslavije« z dne 12. oktobra 1929., št. 239/XCVIII.

hteva, da bi se takoj odstopili vsi prostori. Dogovorno med starim in novim uvažalcem se odstopi temu potrebni del stanovanja, toda ostali deli stanovanja se morajo izprazniti najdlje v zgoraj navedenem roku.

Novi uvažalec ima pravico, zahtevati od starega uvažalca odškodnino za oni čas, v katerem ni užival stanovanja v naravi, pa je imel pravico do njega po prvem odstavku tega paragrafa. O višini te odškodnine odloči v konkretnem primeru ban.

§ 3. Tudi na uvažalca stanovanja v naravi se uporabljajo miselnosti obči predpisi, ki veljajo za najemnike stanovanj glede uporabljanja, čuvanja in vzdrževanja stanovanja kakor tudi stanja, v katerem ga mora vrniti, kolikor ne nasprotujejo dotični obči predpisi smotru in značaju pravice, uživati stanovanje v naravi.

Uživalec stanovanja ni upravičen, oddati stanovanja ne celoma ne deloma v najem.

§ 4. Če dotična občina ne daje prikladnega stanovanja v naravi, ima sreski načelnik pravico, zahtevati od nje za ta čas odškodnino, katere višino določi v vsakem konkretnem primeru ban, ko je zasljal tudi dotično občino.

Pravice do odškodnine nima sreski načelnik, ki iz kakršnihkoli razlogov odkloni uživanje stanovanja v naravi, najsi se je ugotovilo na pristojen način, da je stanovanje prikladno.

§ 5. Stanarina, ki pripada občini kot odškodnina za stanovanje, se izplačuje v trimesčnih obrokih tako, da se predlože na koncu te dobe pristojnim nakazovalcem druge stopnje račun in izplačilo.

Stanarina se izplačuje občini samo za čas, za katerega daje prikladno stanovanje v naravi, ne glede na to, ali se je sreski načelnik vselil vanje ali ne.

II. Kurjava in razsvetljava.

§ 6. Sreski načelnik ima pravico do drv, in sicer: v zimskih mesecih po 2 m³, v poletnih mesecih pa po 1 m³ na mesec.

Namesto drv ali dela drv se sme dajati tudi premog v količini, ki se ujema z nakupno vrednostjo teh drv.

— Kaj ne, da je to tisti pisatelj, ki je poznal »Poldruga Martina«, in »Policaja Cefizlja« v Butalah? Danes nam pa razlaga kar o treh takih čudakih! —

Potem je bil glavni odmor. Vsak se je zatopil v svojo številko lista: v tekst, slike, križanko... V čitanko za božične praznike...

— Kaj ne, v ponedeljek mi boste poročali, kaj ste čitali, kako in kje, in kaj pravijo starši o listu? —

— Pa tudi denar prinesemo za drugo številko! Kdo naj bo naš poverjenik? — — — Približno tak je bil pozdrav »Našemu rodu« pri nas.

Pa si ga oglejmo malo bližje.

Prva številka je božična in kot taka vsebinsko aktualna v mestu in na deželi. Razveseljivo je dejstvo, da ni list preveč literaren. Zadostuje dvojce, troje... krajših in dobrih leposlovnih sestavkov, povrh pa še kaka občutena pesemka. Prispevki Milčinskega, Komarove in Kmetove odgovarjajo v vsebinskem kakor tudi oblikovnem pogledu duševni stopnji mladine na srednji stopnji. Posebno poglavje lista tvori — realistično čtivo, ki ga je doslej naše mladinsko časopisje dosledno omalovaževalo. To vrzel naj izpopolnjuje »Naš rod« v vsaki številki. To pot najdemo v listu več takih aktualnih člankov. Prvimerno dobra sta članka »Kako tiskamo« in »Noblova nagrada«, nekateri so pa malo preveč — časnikarski (Dravska banovina in Clemenceau). Nekaj primernih pobud dobe učenci tudi v naslednjem delu: Za uk in pogum. V tej rubriki naj bo prostor za razlago najrazličnejših poskusov in pojavov iz prirodoznanstva. Tudi koticček za najmlajše dopisnike bo

Do razsvetljave v naravi ima pravico, in sicer: v zimskih mesecih največ do 180 Din na mesec, v poletnih mesecih pa do 100 Din na mesec.

Zimski meseci so meseci od oktobra do marca, poletni meseci od aprila do septembra.

Kurjava in razsvetljava za sreskega načelnika se sme nabaviti obenem s kurjavo in razsvetljavo za urad ali pa posebe. V vsakem primeru se izvršita nabava in plačilo na isti način kakor za urad.

§ 7. Pravico do kurjave in razsvetljave v naravi se pridobi prvi dan v mesecu, ki nastopi po dnevu, ko se sreski načelnik uvede v dolžnost, in traja do poslednjega dne v mesecu, v katerem je razrešen dolžnosti ali v katerem se smatra, da je razrešen, ali v katerem je umrl. Če je prejel preveč, mora sreski načelnik, odnosno njegova rodbina, presežek vrniti ali pa plačati odškodnino po nakupni vrednosti.

§ 8. Ta pravilnik stopi v veljavo in dobi obvezno moč, ko se razglasi v »Službenih Novinah«.

V Beogradu, dne 11. oktobra 1929., št. 43.154/III. — Predsednik ministrskega sveta, minister za notranje posle, častni adjutant Njegovega Velikanstva kralja, divizijski general Peter Živković s. r.

Ker je vprašanje pravilnika za naturalno stanovanje in kurjavo učiteljstvu aktualno, ne bo odveč, če učitelj, predvsem pa upravitelji, ki že dosedaj uživajo naturalno stanovanje, izrazijo svoje mnenje, kaj vse naj bi vseboval ta pravilnik in kaj naj organizacija predlaga na merodajna mesta v tem oziru.

Konkretni primeri in utemeljitve na podlagi konkretnih slučajev so dragocene vrednosti. Zato je dolžnost vsakogar, da izrazi svoje mišljenje in ga utemelji. Vprašanj bo mnogo, ki bodo urejena z izvršilnimi predpisi k zakonu, zato ne odlašajmo, da nas čas ne prehiti. —k.

Splošne vesti.

— SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1930, želi vsem članom, dopisnikom in čitateljem poverjeništvu UJU, uredništvo in uprava »Učiteljskega Tovariša«!

— Seja širjega sosveta se vrši 5. januarja 1930. ob 8. uri v Celjskem domu v Celju. Zaradi važnosti dnevnega reda pričakujemo, da se je udeležijo vsi predsedniki, odnosno njih namestniki.

— Učiteljska plača v Ameriki. Tako dobro plačani pač niso nikjer na svetu kot v Ameriki. Srednja plača ljudskošolskega učitelja znaša na leto v krajih do 5000 prebivalcev 1212 dolarjev, t. j. mesečnih 5691 Din, v krajih 5000—10.000 prebivalcev 1342 dol., t. j. mesečnih 6301 Din. V krajih od 10.000—60.000 prebivalcev 1415 dol., t. j. mesečnih 6644 Din. V krajih od 60.000—100.000 prebivalcev 1607 dolarjev, t. j. mesečnih 7545 Din. V krajih z nad 100.000 prebivalci 2063 dol., t. j. mesečnih 9686 Din. Te številke postanejo še značilnejše, če pomislimo, da je leta 1920. znašala srednja učiteljska plača letnih 870 dolarjev, t. j. mesečnih 4834 Din. —zž.

— Diskuzijski sestanek Pedagoške centrale v Mariboru. Dne 18. t. m. je tovarišica H. Bračičeva dodala k predavanju tov. Mlinaričeve svoje dopolnilno poročilo o V. svetovni pedagoški konferenci na Danskem. Poročala je še o sledečem: Učni načrti, psihologija in nova šola, Odenwaldska šola, Daltonplan, Winnetka tehnika, Decrolyjeva metoda, disciplina. Posebno je zanimalo poglavje o samolastni disciplini učencev v novih šolah. — S poročilom gđe. Bračičeve so se zaključila predavanja o V. svetovnem kongresu. Prihodnji kongres se vrši leta 1931. (najkasneje 1932.) v Lionu na Francoskem. Pokažimo tedaj vsemu svetu, da smo tudi Jugoslovenci na strani onih, ki stremijo za svobodnim

treba izpopolniti; potreben bo petitni tisk. Na koncu je nekaj čtiva za učence — elementarnega razreda. To pot je ugankarski del malo skop z gradivom. Ne bosta odveč dve strani za ugankarstvo. Mladinski in ugankarski predal morata biti toliko pestra in močna, da bosta pritegnila čitatelje k — aktivnosti in sodelovanju.

Pohvalno bi bilo potrebno omeniti še zunanjo opremo lista, ki ima trd in ilustriran ovojni list. Razen tega je list še vezan in obrezan.

No, sedaj imamo mladinski list, ki ga je samo učiteljstvo poklicalo v življenje, ne pa morda kak slaveželjen konzorcij! Njegov razvoj in napredek zavisi kakor od uredništva in sotrudnikov, tako tudi od podpore vsega učiteljstva. V novem mladinskem listu je mnogo prilike, da pokažemo v konkretni obliki naše duhovne in organizatorne moči in sposobnosti. Led je prebit, treba je še samo vztrajati in — napredovati!

Po prilikah in potrebah naj se kaj sprejme o listu tudi pri društvenih zborovanjih. Vem, da bo uredništvo uvaževalo vsak izvedljiv predlog, nasvet, ki ima dober namen v prosep naše mladinske književnosti.

Morda bodo pokazale letošnje izkušnje potrebo po reorganizaciji lista tako glede širskosti programa (posebej za nižjo, posebej za višjo stopnjo) kakor tudi glede izhajanja (polmesečnik), kajti zajeti na tesnih strahih snov od prvega do zadnjega šolskega leta in še morda kaj za odraslo mladino, ni tako enostavno in preprosto vprašanje. Vse to prinese še razvoj, v katerega je stopil »Naš rod« s svojo prvo letošnjo božično številko.

Naj živi »Naš rod« za ves naš »Cicibanov rod«! Albert Žerjav.

razvojem otrokovih ustvarjajočih sil, ter se udeležimo tega kongresa v kar največjem številu!

— Slovenska Šolska Matica je imela dne 8. decembra t. l. svojo 3. odborovo sejo v tekočem letu. Tajnik poroča, da je poslal pozive na naročino slovenskim dnevnim časopisom in nekaterim srbo-hrvaškim strokovnim listom; nekateri listi so prinesli poziv skrajšano, nekateri pa sploh ne. Odziva iz slovenskih izvenšolskih krogov in srbo-hrvaških učiteljskih krogov ni skoro nobenega. Blagajnik poroča, da je doslej prijavičenih le 1596 članov. Mnogo društev še članov sploh ni prijavičilo, nekatera so jih pa prijavičila razmeroma zelo malo. V blagajni je 60.764 Din. Skupni stroški za izdajanje nameranih štirih knjig bi znašali najmanj 120.000 Din. Ker z ozirom na slab odziv ni upanja, da bi mogli s članarino kriti te izdatke, se sklone, da izdamo samo 3 knjige. In sicer izostane za letošnji Jurančičeva knjiga, ker so ostale že v tiskarni in deloma dotiskane. Izidejo torej: Zbornik, Prof. dr. Ozvald: Duševna rast otroka in mladostnika, Pibrovce: Osnovni razred. Radi prevodov iz važnejših del iz svetovne pedagoške in psihološke literature je stopila Slov. Šol. Matica v stike z inozemskimi založniki. Pogoji za prevode, ki so jih stavile te založbe, so z ozirom na naše skromne gnotne razmere jako težki; Slov. Šol. Matica bo pa skušala, da premaga te ovire. Na sejo je bil vabljene predsednik poverjeništvu UJU g. A. Skulj, da poda nasvete glede uspešnejšega dela za včlanjanje učiteljstva v Slov. Šol. Matico. G. Skulj priporoča, da razdeli Slov. Šol. Matica večja poverjeništvu v dve ali tri manjše. Nadalje, da bi se naj Slov. Šol. Matica združila z učiteljsko organizacijo; učiteljstvo bi imelo tedaj na njej kot svoji lastni ustanovi večji interes, članarino pa bi plačevalo kratkomalo skupno z organizacijsko članarino. Za ta predlog nima sicer poverila od organizacije, smatra pa, da bi se organizacija s tem strinjala. Sklene se, da odbor Slov. Šol. Matice sklepa o tem predlogu na eni izmed prihodnjih sej. — Tajnik.

— Prosvetni proračun v Rusiji. Ruski prosvetni proračun je znašal v predzadnjem letu 340 milijonov rubljev. V zadnjem pa 550 milijonov rubljev. Sorazmerno k drugim proračunom ta vsota ni velika, ker znaša proračunska postavka za gospodarski napredek 5 milijard, za prometna sredstva 2½ milijardi, za izboljšanje industrije 1240 milijonov, za poljedelstvo 760 milijonov in elektrifikacijo 210 milijonov rubljev. —zž.

— Pri Sv. Petru na Medvedovem selu je preminula gospa Rozalija Strmšek, posestnica in nadučiteljeva vdova. Njen mož, znan narodnjak, pedagog in gospodarski delavec, odbornik Zveze učiteljskih društev in Slov. Šolske Matice nadučitelj pri Sv. Petru in posestnik Alojzij Strmšek je umrl 6. septembra 1907. Zapustil je s posestvom tudi tri nepreskrbljene otroke. Eden izmed njih je danes profesor in ravnatelj Dijaškega doma v Mariboru ter občinski svetnik dr. Pavel Strmšek, drugi sin je meščanskošolski učitelj v St. Lenartu v Slov. gorah, edina hči pa je pomagala materi gospodariti na posestvu. Pokojna Rozalija, ki je umrla v starosti 63 let za pljučnico je rodila iz znane rodbine Zdolškov na Ponikvi. S svojim pokojnim možem je vdano in junaško delila veselje in trpljenje, po njegovi smrti pa je prav tako marljivo skrbela za bodočnost svojih otrok. Bodi blagi in požrtvovalni mami ohranjen najlepši spomin! Žalujemo naše iskreno sožalje.

— Učiteljski dom v Ljubljani. Učiteljsko stvo na Viču 60 Din: neimenovana hranilnica 1000 Din: skupaj 1060 Din. Vsem darovalcem in darovalkam srečno Novo leto 1930. z željo, da bi se njih krog v novem letu postoteril. — Josip Kobal, blagajnik.

— Josip Korban: Živa voda, pravilna enodejanka s petjem. Priporočamo ponovno našim šolskim odrom dobro ocenjeno igrice, da si jo nabavijo. Pišite takoj ponjo avtorju tov. Josipu Korbanu, šolskemu upravitelju v Gornjem gradu.

— Izobraževalni krožek v Jarenini prične zopet dihati ter se je v ta namen dne 10. t. m. ondi zbralo 12 tovarišičev, in sicer od Šmarjete, Jarenine, St. Ilja v Slov. gor. in Sv. Jakobu v Slov. gor. Dnevni red: Telesni razvoj šolskega novince — popis po roditeljski vprašalnici, sestavljeni po tov. Mirko Vayda. Po kratki, a intenzivni razpravi, kjer je bil sprejet glede novih, po Ped. centrali v Mariboru izdelanih šolskih popisnih predlog za društveno zborovanje, nismo mogli hitro narazeti. Saj pa tudi ni čuda, kajti zborujemo le vsak drugi mesec in edino taki sestanki so tako lepa in primerna prilika, porazgovoriti se o tolikih stanovitih in službenih dogodljivostih, ki segajo čisto prav globoko v naše bitje in življenje. In če je tak sestanek kronan z vncem tople tovariško čutečih src, iz kojih žubore enakočuteče tožbe in vmes pičle pohvale k naši vsakdanjosti, in to danes, ko po takih srečih hrepenimo »kot jelen po mrzli studenčnici« — ali še potem hočemo kaj več?!

DRAGO GORUP & Co.

LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA 14/II.

Izdelava in prodaja
damske in moške
konfekcije. — Naročila po meri se izvršujejo hitro in točno

En gros. En detail.

— Pismenost v Rusiji. Rusko državno upraviteljstvo vodi sistematično borbo proti nepismenosti. V šolskem letu 1927/28. so imeli 42.177 šol za nepismene (v mestih 6277, v vaseh 35.900), z 1.318.005 učenci. Vendar dosežani rezultati kažejo, da bo treba te borbi dopolniti še mnogo žrtve. Kako počasi raste procent pismenosti, je razvidno iz službene statistike, ki ima leta 1897. komaj 22,3% pismenih, leta 1920. le 31,9% in leta 1926. samo 39,6% pismenih. Pismenost v mestih je nekoliko večja in znaša 1926. leta 63,3%, v vaseh pa 34,5% pismenih. Torej, rusko kmečko ljudstvo je 65,5% nepismeno. — **zič.**

— Število ogrskih šol. Sedanja Ogrska ima 8.518.574 prebivalcev in zavzema 93.010 km². Po uradni statistiki je imela v šolskem letu 1926/27. vseh šol 13.498, z 32.320 učitelji in 1.261.874 učenci. — **zič.**

— Kopališče »Slon« v Ljubljani. Opozorjamo, da ima naše članstvo v tem kopališču znižane cene, ako se izkaže za nakaznico, ki jo dobi pri poverjenstvu. Poslužuje se ugodne prilike!

— Zahvala. Ob prireditvi božičnice na tujakih državi dvorazredni mešani osnovni šoli, ki se je nad vse častno, mladini primerno ter staršem dopadljivo izvršila v nedeljo 22. decembra 1929. ob razsvetljenem božičnem drevescu, nagovoru šol. upravitelja, petju in deklaracijah šolskih otrok ter zvokih reproducirane glasbe radio prenosa iz Ljubljane, izrekam javno zahvalo vsem blagim darovalcem, ki so omogočili lepo božično proslavo z obdaritvijo nad stotero šolskih otrok, kakor z rokavicami, nogavicami, srajcami za dečke in deklice, čepicami, pecivom in drugim. Posebno zahvalo izrekam odboru okrajne blagajne v Laškem za znatni prispevek 1000 Din. Hranilnici in posojilnici v Laškem za 600 Din, gerentu občine Sv. Krištof za 300 Din, ravnatelju T. P. D., g. inž. Josipu Klocu za 300 Din, č. g. Josipu Lončariču, župniku pri Sv. Jedrti in tujakijemu katehetu za 100 Din ter gg. Nikolaju Serganu, predsedniku krajnega šolskega odbora Franu Klemenu, trgovcu v Hudi jami, Jakobu Selihu, odborniku krajnega šolskega odbora za njihov trud z nabiranjem prostovoljnih prispevkov med sovaščani, gospej Kokaljevi kakor tudi gospodičnami: učiteljici Devi Volavško, vi in Milki Gregoričevi za podaritev peciva. V imenu poverjene mi ljube mladine izrekam vsem tisočero Bog povrni in voščim srečno Novo leto 1930! — **Bratuž Marij**, šolski upravitelj. — Gornja Rečica pri Laškem.

— Vzgojitelji, ki podajate ukažljivi mladini slike iz živalskega življenja našega gozda, poslužite se knjige: M. Jezernik: »Medvedov godrnjavček«, vez. 46 Din, broširan 36 Din. — Knjigo je Fr. Podrekar bogato opremil z razkošnimi slikami iz gozdnega živalskega življenja. Ilustracije so polne toplega občutja, nežne poezije in zdravega humorja. Posebno se odlikujejo po nedosegljivi karakterizaciji živalskih tipov. Knjigo krasi 48 slik. Knjiga se dobi v vseh knjigarnah ali v pisarni Belo-moder knjižnice v Ljubljani, Dunajska cesta 1 a/V.

— Šolskim vodstvom pošljemo brezplačno naš novi plakat detelj in trav, ki bo brez dvoma dobro služil v poučne svrhe. SEVER & CO., Ljubljana.

Obleke kemično čist, barva, plisira in lika tovarna JOS. REICH.

RISALNA ORODJA kupite najbolje pri Fr. P. ZAJEC, optik Ljubljana, Stari trg 9.

„Naš rod.“

Sole, ki so dosegle za 1. številko »Našega roda« 50 do 100% naročnikov:

Brežice: Zabukovje 64.
Črnomelj: Čepelj 61, Radovica 76.
Kamnik: Dob 62, Ihan 53, Kamnik, deška 65, Komenda 51, Mekinje 50, Moravče 50, Skarjuča 71, Šenkov turn 59, Trzin 70, Tuznice 72, Mekinje, zasebna deklška 100.
Kočevje: Kuželj 77, Ribnica, deška 50, Ribnica, deklška 65, Turjak 86, Velike Lašče 53, Velike Poljane 75, Kočevje, zasebna deklška 100.
Kranj: Cerklje 54, Kovor 63, Kranj, deklška 54, Podblica 54, Predvor 60, Sora 53, Škofja Loka 100, Zalilog 60.
Krško: Cerklje 56, St. Jernej 56, Radeče 57, Trebelno 50.
Laško: Sv. Katarina 50, Laško 50, Sv. Lenart 54, Loka pri Zidanem mostu 50, Sv. Marjeta pri Rimskih Toplicah 52.
Litija: Hotič 51, Litija 82, Znojile 66, Zalna 62.
Ljubljana mesto: I. deška 64, II. deška 50, Barje 53, I. deklška 67, III. deklška 73, IV. deklška 69, pomožna šola 67.
Ljubljana-okolica: Laverca 56, D. M. v Polju 64, Dolso 55, Sv. Peter pri Lj. 77, Gor. Pirniče 73, Rudnik 68, Sostro 64, Šmarje 64, Šmartno pod Šmarno goro 78, Zalag 64, Zapotok 70, Želimlje 52 — Borovnica 52, Brezje 50, Jezero 50, Ligojna 50, Notranje Gorice 71, Podlipa 73, Preserje 57, Preska 72, Rakitna 54, Zažar 50.
Logatec: Cerknica 66, Grahovo 66, Dolnji Logatec 76, Gornji Logatec 67, Planina 80, Planina v Rovt. Zib. 50, Rakck 100, Rovte 50, Stari trg 76, Unee 68.
Novo mesto: Hinje 63, Mirna 50, Dolnja Nemška vas 55, Novo mesto, deška 74, Štale 100.
Radovljica: Bled 100, Bohinjska Bela 63, Breznica 69, Dobrava pri Kropi 100, Gorje 50, Javorniški Rovt 100, Jesenice, deklška 54, Kamna gorica 66, Kropa 61, Ljubno 50, Mošnje 64, Radovljica 68, Rateče 57, Zasip 100.

Celje: Braslovče 62, Celje, deška 56, Celje, deklška 51, St. Jurij ob juž. žel., deška 65, Letuš 50, Ljubecna 57, Petrovče 50, Polzela 55, Teharje 50, Zalec 53.

Dolnja Lendava: Lipa 52.
Dravograd: Črna 100, St. Danijel 50, Dravograd 68, Guštanj 100, Kaplja 50, Kotlje 58, Lokovica 56, Muta 100, Prevalje 51, Strojna 66, Vuzenica 71.

Gornji grad: Gorica 61, Lepa njiva 50, Ljubno 60, Šmartno ob Paki 50.

Konjice: Sv. Jernej 68, Špitalič 100, Zice 50.

Ljutomer: Gornja Radgona 51, Ljutomer, deška 52.

Maribor, desni breg: Fram 67, Pod Velko 60, Slovenska Bistrica, deška 60, Studenci, deška 95, Tezno 52.

Maribor, levi breg: Sv. Benedikt v Slov. goricah 50, Jarenina 56, Sv. Križ 50, Spodnja Sv. Kungota 82, Lajtersberg-Krčevina 54, Sv. Marjeta ob Pesnici 66.

Murska Sobota: Veliki Dolenci 50.

Ptuj: Sv. Andraž v Slov. goricah 56, Hum 70, Sv. Lenart 61, Sv. Marjeta 50, Runc 80, Velika Nedelja 65, Zavrč 64.

Slovenjgradec: St. Janž pri Dravogradu 50, Razbor 76, Škale 67, Škalske Cirkovce 70. Šmarje-Jelše: Podsreda 78, Rogaska Slatina 64.

Meščanske šole: Krško 74, Rakck 75, Trbovlje 52, Kočevje, zasebna deklška 56, Ljutomer 63, Ormož 63, Šoštanj 54, Vojnik 64.

S pričujočo preglednico nikakor nimamo namena omalovaževati uspeha, ki so ga dosegli drugi kraji. Prepričani smo celo, da je bilo mnogo šol, kjer so tovariši in tovarišice z vso vneto propagirali naročanje, pa jim spričlo lokalnih razmer ni uspelo doseči niti 30%. Ponekod nepopolna revščina, drugod trmasta nevernost, da bi se dalo dobiti za bori poldrugi dinar toliko lepega in bogatega čtiva, pa še v tako lični opremi. Zdej, ko je list med ljudstvom, se bo v veliki meri priporočal že sam. O tem nam pričajo številna naknadna naročila. Zato velja naša posebna zahvala vsem tovarišem in tovarišicam, ki imajo zavest, da so storili, kar je bilo največ v njihovih močeh, ne glede na odstotke. Kdor pa tega ni storil, ga prosimo, da se zavzame za list vsaj zdej, ko vidi, da je vreden njegove žrtve in da gre vendar za nekaj več, nego za »usiljivo fehtarijo«, kakor so nekje nazvali našo akcijo.

—nr. Termin naročanja 2. številke nadaljšujemo do 8. januarja, ker vsled pouka prostega ponedeljka pred Božičem mnoge šole niso mogle razdeliti prve številke in zato tudi ne zbrati novih naročil. 10. januarja, ko pojde 2. številka v tisk, moramo doletiti naklad. Opozorjamo, da poslej ne bomo več puščali stavka za ponatis, kar je v očigled dejstvu, da si je zdej lahko vsakdo ogledal list (poslali smo ga tudi na ogled šolam, ki nam za prvo številko niso poslane nobenih naročil), popolnoma odveč. In še enkrat: Na našo pičlo zalogo naj se nihče ne zanaša! Nikar ne zamudite termina! Z naročilom vpošljite tudi naročnino! Naročajte skupno za vso šolo na eni sami položnici in dopisnici!

—nr. Šolam, ki naročajo, manj kot 5 izvodov, sporočamo, da smo vsled nevkalkuliranih stroškov za vpis pri poštni hranilnici in porabe materiala pri ekspediciji primorani zvišati ceno listu na 2 Din izvod. Ta posilek si omenjene šole lahko prihranijo s tem, da dobe še par naročnikov, kar jim sedaj, ko ima list v rokah, pač ne bo težko. Ta posilek ne velja za posamezne izvode, ki jih naročajo šole za nazaj in jih vplačajo skupno z naročilom prihodnje številke, ako to skupno naročilo ni manjše od 5 izvodov. Za naročila od 5 izvodov dalje ostane cena vse leto nespremenjena, ako bomo obdržali vsaj dosedanje naklado, kar trdno upamo.

—nr. List je prišel slabo zavrt, tako nam poročajo iz mnogih krajev. Ta nedostatek gre največ na rovaš ogromnega prometa, ki so ga imele pošte pred prazniki. Ekspedicijo je izvršila tiskarna, ki je dala najjačji papir, kolikor ga je imela in se je morala v obliki ovitka držati predpisov pošte, ki veljajo za pošiljke s pavšalirano poštnino. Prihodnjič bomo skušali dobiti primernejši ovojni papir in bomo razdelili obsežnejše pošiljke na več paketov. Več pa v danih sredstvih ni mo goče storiti.

—nr. Izvodi za šolarsko knjižnico, ki jih žele dobiti poedine šole v vezanem letniku, se morejo pri upravi rezervirati. Zadoštuje naročilo v opombi naročilne dopisnice. Cene za vezavo še ne moremo sporočiti, ker nam manjkajo še nekatere ponudbe knjigovozov, zato jih bomo objavili prihodnjič. Delo bomo oddali najnižjemu ponudniku, ki bo jamčil za solidno izvršitev. Zaračunali bomo samo lastno ceno in stroške za poštnino. Rezervirane številke je treba prav tako vplačati naprej kakor druga naročila, ostanje pa do vezave v upravi. Stroške za vezavo in poštnino je vplačati najkasneje pri naročanju junjske številke. Saldiran račun za vezane letnike bomo priložili pošiljki.

—nr. Reklamacije. Par šol je reklamiralo cele pakete. Tem sporočamo, da so vsled ogromnega prometa, ki so ga imele pošte pred prazniki, paketi najbrž kje običali, ali pa zšli v napačne kraje in upamo, da so do danes že na svojem mestu. Zato teh reklamacij za enkrat nismo rešili. Ako pa pošiljke še do zdej niso prišle, naj jih dotične šole ponovno reklamirajo. Nadoknadli jim bomo to o priliki ponatisa začetkom januarja, ker nam je zdej pošla vsa zaloga.

Naša gospodarska organizacija.

—g. Članom Učit. Samopomoči. V teh dneh ste prejeli položnice za nakazilo članskega prispevka za 200. (Ivan Krajnik, Maribor) in 201. smrtni slučaj (Rozalija Strmšek, Maribor). Obenem nakazete s to položnico tudi upravnino in letnino za l. 1930. v znesku 6 Din. Skupaj s poštnino nakaze vsak član 17 Din. Zamudnikom sem prištel k temu znesku še zaostanke. Prosim vljudno, da nakazete te zneske takoj! — V l. 1929. je bilo 20 smrtnih slučajev. Na posmrtninah se je izplačalo 233.305 Din. Danes ima Učit. Samopomoči 2390 članov. — Vsem članom U. S. želi: Srečno novo leto 1930. — upravnik.

Učiteljski pravnik.

—§ Pravilniki o naravnih stanovanjih. V eni zadnjih številki smo priobčili pravilnik o naravnem stanovanju sreskih načelnikov. V isti številki smo tudi pozvali učiteljsko, posebno pa upravitelje, da povedo svoje mnenje in želje, ki naj bi jih vseboval pravilnik za učiteljska naravna stanovanja. Odzval se je le en član na poverjeništvu. Drugi molče! Ko bo pa uredba tu, bodo govorili vsi, to in to bi radi. Kaj ste storili? — Danes prinašamo uredbu o naravnih stanovanjih banov in podbanov, da bo služila učiteljsv v informacijo. Uredba glasi:

PRAVILNIK

o banovi pravici do stanovanja, kurjave in razsvetljave in o pravici banovega pomočnika do stanovanja.*

§ 1.

Stanovanje v naravi, ki pripada banom po členu 105. zakona o notranji upravi in po § 18. zakona o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna območja, banovim pomočnikom pa po § 19. zakona o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna območja, mora ustrezati položaju njegovega uži valca ter mu omogočevati tudi opravljanje reprezentativnih dolžnosti, ki so zvezane s tem položajem. Obseg potrebe je zavisen tako od krajevnih stanovanjskih razmer kakor tudi od obsega teh dolžnosti. Praviloma mora imeti banovo stanovanje sedem do osem sob, stanovanje banovega pomočnika pa pet do šest sob in potrebne pritokline.

O sporih glede tega, ali je stanovanje zadosti prostorno in ali je vobče prikladno, odloča minister za notranje posle.

§ 2.

Pravica do stanovanja v naravi se pridobi z dnem postavitve. Prejšnji uži valca stanovanja mora prepustiti eno polovico stanovanja novemu uži valcu na njegovo zahtevo takoj, drugo polovico pa v prihodnjih petnajstih dneh.

§ 3.**

Če prikladnega stanovanja v naravi ni, ima ban pravico do odškodnine, katere višino določi v vsakem konkretnem primeru z odlokom minister za notranje posle, banov pomočnik pa do stanarine po § 19. drugem odstavku, zakona o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna območja.

Odškodnina in stanarina se izplačujeta iz banovinskega proračuna.

Pravice do odškodnine, odnosno do stanarine, nima ban, odnosno banov pomočnik, ki iz kakršnihkoli razlogov odkloni uživanje stanovanja v naravi, če se ugotovi na pristojni poti, da je stanovanje prikladno.

§ 4.

Za opremo reprezentativnih oddelkov banskega stanovanja se vzamejo iz županjskih inventarjev potrebne stvari: kolikor pa nedostajajo, se nabavijo iz banovinskega proračuna po odobritvi ministra za notranje posle.

§ 5.

Ban ima pravico do drv po dejanskem potrošku, največ pa v zimskih mesecih do devet m³ in v poletnih mesecih do dveh m³ na mesec.

Namesto drv ali dela drv se sme dajati tudi premog v količini, ki se ujema s kupno vrednostjo teh drv.

Do razsvetljave v naravi ima pravico po dejanskem potrošku.

Zimski meseci so meseci od oktobra do marca, poletni meseci pa od aprila do septembra.

Kuriava in razsvetliava se izplačujeta iz banovinskega proračuna.

§ 6.

Pravica do kuriave in razsvetljave se pridobi z dnem vselitve v stanovanje.

§ 7.

Ta pravilnik stopi v veljavo, ko se razglasi v »Službenih Novinah«.

V Beogradu, dne 2. decembra 1929.; III. br. 56.552

Predsednik ministrskega sveta,
minister za notranje posle,
divizijski general:
Zivković Peter s. r.

* »Službene Novine kraljevine Jugoslavije« z dne 6. decembra 1929., št. 287/CXVII.
** Ta paragraf je priobčen po popravku v »Službenih Novinah kraljevine Jugoslavije« z dne 10. decembra 1929., št. 290/CXX.

Na debelo.

Na drobno.

FR. M. ROZMAN

Modna trgovina in strojno pletenje. Priporoča svojo bogato zalogo pletenin. Okusni vzorci. Zmerne cene. LJUBLJANA, ŽIDOVSKA ULICA ŠT. 7.

Stanovska organizacija UJU

Vabila:

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR-OKOLICA. Zborovanje, naznanjeno v zadnji številki »Učit. Tov.« za 4. januarja 1930. se preloži ter se vrši v soboto 11. januarja 1930., in sicer po že objavljenem dnevnem redu ob istem času in prostoru. Ta dnevni red ostane le v slučaju, da zborujemo sami; ako pa zborujemo skupno z mariborskim mestnim društvom, se dnevni red spremeni. Preložitve zborovanja od 4. na 11. januarja je bila potrebna zaradi važne, dne 5. januarja se vršeče seje širjega sosveta.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA ORMOŠKI OKRAJ zboruje dne 11. januarja 1930. v Ormožu. Začetek ob 9. uri.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR IN BLIŽNJO OKOLICO zboruje 10. januarja 1930. na III. deški osnovni šoli. Predaval bo tudi dr. K. Ozvald iz Ljubljane o temi »Poizkus zaključne sodbe o novi šoli«.

Poročila:

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREČA MARIBOR LEVI IN DESNI BREG je imelo svoj redni občni zbor 9. oktobra 1929. v Mariboru. Od 130 vpisanih je bilo vsakokrat po 77, t. j. 81% navzočih. Občni zbor je vodila tov. podpredsednica Godčeva.

I. Tekoče zadeve. Zadnji zapisnik je bil sprejet, dopisi vzeti na znanje, odnosno se je sklenilo, da se čim bolj podpre akcija za novi mladinski list in pobere vpisnino za Gospodarsko poslovavnico. Za društvo upokojenih učiteljev se je nabralo 288 Din. Tov. Šijanec je podal poročilo o seji ožjega sosveta.

Pred prehodom na poročila nam je g. sreski šolski nadzornik Ivan Tomažič prav zanimivo predaval o svojih vtisih na dunajskih osnovnih šolah in podal mnogo praktičnih mišljajev v koliko in kako naj bi se delovni princip uveljavljal v naših šolah.

II. Poročila. 1. Tajniško poročilo (Šesko Ivan). V preteklem poslovnem letu so bile 3 seje in 4 zborovanja, s povprečnim obiskom 75%. Predavanja so bila tri: o psihotehniški metodi v priučevanju tujih jezikov (Stancer), utisi o hospitaciji na dunajskih šolah (Juvancičeva), Cankar kot umetnik in človek (Stupanova). 16. januarja 1929. je bil odlikovan z redom sv. Save V. razr. za usluge v delovanju na šolskem in narodnostnem polju, zaslužni prvoborilec tov. Radoslav Knaflič. Sprejetih je bilo 7 sklepov in predlogov v stanovskih in šolskih zadevah, za pokrajinsko skupščino. Osebnih spori, preplitvo tovarištev, premajhno zanimanje za pozitivno delo skozi vse čas, so senčne strani bilance preteklega poslovnega leta, katere bo treba z odločno voljo, pa brezpogojno odpraviti.

2. Blagajniško poročilo (Dšura Ivan). Skupnih dohodkov je bilo 13.223,18 Din, izdatkov 11.245,06 Din, prebitek 1978,12 Din. Članstvo tu ni storilo svoje dolžnosti; okoli 8000 Din je zaostanka na članarini, zato mnogo dolgov nismo mogli poravnati. — Računi so bili pregledani, vsi v redu najdeni in predlagani absolutorij sprejet. — Članarina za prihodnje leto je bila določena na 170 Din. (10krat po 17 Din), ozir. na upokojence in poročene učiteljice 100 Din (10krat po 10 Din). Članarino pobirajo šolski upravitelji ob priliki izplačevanja prejemkov.

3. Knjižnično poročilo (Podgornik Filip). Okrajna učiteljska knjižnica ni poslovala. Treba jo je prej popolnoma preurediti. Članstvo se poslužuje knjižnice Pedagoške centrale.

III. Volitve. Za predsednika je bil izvoljen Vauda Mirko iz Šmarjete ob Pesnici; za podpredsednico Godček Marija iz Limbuša; za tajnika Šesko Ivan iz Ruš; za blagajnika Dšura Ivan iz Radvanja; za odbornike: Ivanuša Valentin iz Fram, Petrovič Simon iz Marije Brezja, Kožuh Vilma iz St. Ilja; namestnika: Dojčinovič Vlasta iz Radvanja in Šajna Iv. iz Kamnice.

Mirko Vauda, t. č. preds. Iv. Šesko, t. č. tajnik.

+ PTUJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 9. decembra v Ptuj.

1. Situacijsko poročilo. V ptujskem šolskem srezu je 165 učnih oseb. Članov društva je 149. Na zborovanju navzočih je bilo 100 članov, t. j. 67,11%.

To zborovanje je bilo nadaljevanje občnega zbora z dne 14. oktobra.

Uvodoma je tov. predsednik naznanil, da je stopil v veljavo novi šolski zakon za osnovne šole, ter da se telesna vzgoja unificira z zakonom.

Učiteljsvto sme biti posebno zadovoljno s tem zakonom, ker bo na podlagi tega zakona moralo prenehati hujskanje drugega proti drugemu, ter se bo ustvarjal s tem enoten tip državljana Jugoslavana.

Prečitali so se dopisi, ki jih je društvo dobilo od poverjeništv.

Ker je skrutinij volitve novega odbora na občnem zboru dne 14. oktobra trajal do 1/16 ure, se izid volitev naznani članstvu na tem zborovanju.

Na novo so stopili v odbor tov. Lešnik, Rusjan in Šterk.

Volili so se delegati za pokrajinsko in državno skupščino, in sicer za obe skupščini isti delegati.

Lešni zahtevajo, da dobijo striktna navodila od društva, da bodo isto uspešno zastopali na skupščinah.

Tov. Kancelar zahteva, da tudi poverjeništv pred skupščinami potrebne direktive, ker samo dobro pripravljeni delegati bodo vršili dobro delo.

— Pismenost v Rusiji. Rusko državno upraviteljstvo vodi sistematično borbo proti nepismenosti. V šolskem letu 1927/28. so imeli 42.177 šol za nepismene (v mestih 6277, v vaseh 35.900), z 1.318.005 učenci. Vendar dosežani rezultati kažejo, da bo treba te borbe dopolniti še mnogo žrtv. Kako počasi raste procent pismenosti, je razvidno iz službene statistike, ki ima leta 1897. komaj 22,3% pismenih, leta 1920. le 31,9% in leta 1926. samo 39,6% pismenih. Pismenost v mestih je nekoliko večja in znaša 1926. leta 63,3%, v vaseh pa 34,5% pismenih. Torej, rusko kmečko ljudstvo je 65,5% nepismeno. — **zič.**

— Število ogrskih šol. Sedanja Ogrska ima 8.518.574 prebivalcev in zavzema 93.010 km². Po uradni statistiki je imela v šolskem letu 1926/27. vseh šol 13.498, z 32.320 učitelji in 1.261.874 učenci. — **zič.**

— Kopališče »Slon« v Ljubljani. Opozorjamo, da ima naše članstvo v tem kopališču znižane cene, ako se izkaže za nakaznico, ki jo dobi pri poverjenstvu. Poslužuje se ugodne prilike!

— Zahvala. Ob prireditvi božičnice na tujakunji državni dvorazredni mešani osnovni šoli, ki se je nad vse častno, mladini primerno ter staršem dopadljivo izvršila v nedeljo 22. decembra 1929. ob razsvetljenem božičnem drevescu, nagovoru šol. upravitelja, petju in deklamacijah šolskih otrok ter zvokih reproducirane glasbe radio prenosa iz Ljubljane, izrekam javno zahvalo vsem blagim darovalcem, ki so omogočili lepo božično proslavo z obdaritvijo nad stotero šolskih otrok, kakor z rokavicami, nogavicami, srajcami za dečke in deklice, čepicami, pecivom in drugim. Posebno zahvalo izrekam odboru okrajne blagajne v Laškem za znatni prispevek 1000 Din. Hranilnici in posojilnici v Laškem za 600 Din, gerentu občine Sv. Krištof za 300 Din, ravnatelju T. P. D., g. inž. Josipu Klocu za 300 Din, č. g. Josipu Lončariču, župniku pri Sv. Jedertu in tujakunji katehu, hetu za 100 Din ter gg. Nikolaju Serganu, predsedniku krajnega šolskega odbora Franu Klemenu, trgovcu v Hudi jami, Jakobu Selihu, odborniku krajnega šolskega odbora za njihov trud z nabiranjem prostovoljnih prispevkov med sovaščani, gospej Kokaljevi kakor tudi gospodičnami: učiteljici Devi Volavško, vi in Milki Gregoričevi za podaritev peciva. V imenu poverjene mi ljube mladine izrekam vsem tisočero Bog povrni in voščim srečno Novo leto 1930! — **Bratuž Marij**, šolski upravitelj. — Gornja Rečica pri Laškem.

— Vzgojitelji, ki podajate ukažljivi mladini slike iz živalskega življenja našega gozda, poslužite se knjige: M. Jezernik: »Medvedov godrnjavček«, vez. 46 Din, broširan 36 Din. — Knjigo je Fr. Podrekar bogato opremil z razkošnimi slikami iz gozdnega živalskega življenja. Ilustracije so polne toplega občutja, nežne poezije in zdravega humorja. Posebno se odlikujejo po nedosegljivi karakterizaciji živalskih tipov. Knjigo krasi 48 slik. Knjiga se dobi v vseh knjigarnah ali v pisarni Belomode knjižnice v Ljubljani, Dunajska cesta 1 a/V.

— Šolskim vodstvom pošljemo brezplačno naš novi plakat detelj in trav, ki bo brez dvoma dobro služil v poučne svrhe. SEVER & CO., Ljubljana.

Obleke kemično čistí, barva, plisira in lika tovarna JOS. REICH.

RISALNA ORODJA kupite najbolje pri Fr. P. ZAJEC, optik Ljubljana, Stari trg 9.

„Naš rod.“

Sole, ki so dosegle za 1. številko »Našega roda« 50 do 100% naročnikov:

Brežice: Zabukovje 64.
Črnomelj: Čepelj 61, Radovica 76.
Kamnik: Dob 62, Ihan 55, Kamnik, deška 65, Komenda 51, Mekinje 50, Moravče 50, Skarjuča 71, Šenkov turn 59, Trzin 70, Tuznice 72, Mekinje, zasebna deklška 100.
Kočevje: Kuželj 77, Ribnica, deška 50, Ribnica, deklška 65, Turjak 86, Velike Lašče 53, Velike Poljane 75, Kočevje, zasebna deklška 100.
Kranj: Cerklje 54, Kovor 63, Kranj, deklška 54, Podblica 54, Predvor 60, Sora 53, Škofja Loka 100, Zalilog 60.
Krško: Cerklje 56, St. Jernej 56, Radeče 57, Trebelno 50.
Laško: Sv. Katarina 50, Laško 50, Sv. Lenart 54, Loka pri Zidanem mostu 50, Sv. Marjeta pri Rimskih Toplicah 52.
Litija: Hotič 51, Litija 82, Znojile 66, Zalna 62.
Ljubljana mesto: I. deška 64, II. deška 50, Barje 53, I. deklška 67, III. deklška 73, IV. deklška 69, pomožna šola 67.
Ljubljana-okolica: Laverca 56, D. M. v Polju 64, Dolso 55, Sv. Peter pri Lj. 77, Gor. Pirniče 73, Rudnik 68, Sostro 64, Šmarje 64, Šmartno pod Šmarno goro 78, Zalag 64, Zapotok 70, Želimlje 52 — Borovnica 52, Brezje 50, Jezero 50, Ligojna 50, Notranje Gorice 71, Podlipa 73, Preserje 57, Preska 72, Rakitna 54, Zažar 50.
Logatec: Cerknica 66, Grahovo 66, Dolnji Logatec 76, Gornji Logatec 67, Planina 80, Planina v Rovt. Žib. 50, Rakck 100, Rovte 50, Stari trg 76, Urec 68.
Novo mesto: Hinje 63, Mirna 50, Dolnja Nemška vas 55, Novo mesto, deška 74, Štale 100.
Radovljica: Bled 100, Bohinjska Bela 63, Breznica 69, Dobrava pri Kropi 100, Gorje 50, Javorniški Rovt 100, Jesenice, deklška 54, Kamna gorica 66, Kropa 61, Ljubno 50, Mošnje 64, Radovljica 68, Rateče 57, Zasip 100.

Celje: Braslovče 62, Celje, deška 56, Celje, deklška 51, St. Jurij ob juž. žel., deška 65, Letuš 50, Ljubčana 57, Petrovče 50, Polzela 55, Teharje 50, Zalec 53.

Dolnja Lendava: Lipa 52.
Dravograd: Črna 100, St. Danijel 50, Dravograd 68, Guštanj 100, Kaplja 50, Kotlje 58, Lokovica 56, Muta 100, Prevalje 51, Strojna 66, Vuzenica 71.

Gornji grad: Gorica 61, Lepa njiva 50, Ljubno 60, Šmartno ob Paki 50.

Konjice: Sv. Jernej 68, Špitalič 100, Zice 50.

Ljutomer: Gornja Radgona 51, Ljutomer, deška 52.

Maribor, desni breg: Fram 67, Pod Velko 60, Slovenska Bistrica, deška 60, Studenci, deška 95, Tezno 52.

Maribor, levi breg: Sv. Benedikt v Slov. goricah 50, Jarenina 56, Sv. Križ 50, Spodnja Sv. Kungota 82, Lajtersberg-Krčevina 54, Sv. Marjeta ob Pesnici 66.

Murska Sobotica: Veliki Dolenci 50.

Ptuj: Sv. Andraž v Slov. goricah 56, Hum 70, Sv. Lenart 61, Sv. Marjeta 50, Runc 80, Velika Nedelja 65, Zavrč 64.

Slovenjgradec: St. Janž pri Dravogradu 50, Razbor 76, Škale 67, Škalske Cirkovce 70, Šmarje-Jelše: Podsreda 78, Rogaska Slatina 64.

Meščanske šole: Krško 74, Rakck 75, Trbovlje 52, Kočevje, zasebna deklška 56, Ljutomer 63, Ormož 63, Šoštanj 54, Vojnik 64.

S pričujočo preglednico nikakor nimamo namena omalovaževati uspeha, ki so ga dosegli drugi kraji. Prepričani smo celo, da je bilo mnogo šol, kjer so tovariši in tovarišice z vso vneto propagirali naročanje, pa jim spričlo lokalnih razmer ni uspelo doseči niti 30%. Ponekod nepopolna revščina, drugod trmasta nevernost, da bi se dalo dobiti za bori poldrugi dinar toliko lepega in bogatega čitva, pa še v tako lični opremi. Zdej, ko je list med ljudstvom, se bo v veliki meri priporočal že sam. O tem nam pričajo številna naknadna naročila. Zato velja naša posebna zahvala vsem tovarišem in tovarišicam, ki imajo zavest, da so storili, kar je bilo največ v njihovih močeh, ne glede na odstotke. Kdor pa tega ni storil, ga prosimo, da se zavzame za list vsaj zdej, ko vidi, da je vreden njegove žrtve in da gre vendar za nekaj več, nego za »usiljivo fehtarijo«, kakor so nekje nazvali našo akcijo.

—nr. Termin naročanja 2. številke nadaljšujemo do 8. januarja, ker vsled pouka prostega ponedeljka pred Božičem mnoge šole niso mogle razdeliti prve številke in zato tudi ne zbrati novih naročil. 10. januarja, ko pojde 2. številka v tisk, moramo doletiti naklad. Opozorjamo, da poslej ne bomo več puščali stavka za ponatis, kar je v očigled dejstvu, da si je zdej lahko vsakdo ogledal list (poslali smo ga tudi na ogled šolam, ki nam za prvo številko niso poslane nobenih naročil), popolnoma odveč. In še enkrat: Na našo pičlo zalogo naj se nihče ne zanaša! Nikar ne zamudite termina! Z naročilom vpošljite tudi naročnino! Naročajte skupno za vso šolo na eni sami položnici in dopisnici!

—nr. Šolam, ki naročajo, manj kot 5 izvodov, sporočamo, da smo vsled nevkalkuliranih stroškov za vpis pri poštni hranilnici in porabe materiala pri ekspediciji primorani zvišati ceno listu na 2 Din izvod. Ta posilek si omenjene šole lahko prihranijo s tem, da dobe še par naročnikov, kar jim sedaj, ko ima list v rokah, pač ne bo težko. Ta posilek ne velja za posamezne izvode, ki jih naročajo šole za nazaj in jih vplačajo skupno z naročilom prihodnje številke, ako to skupno naročilo ni manjše od 5 izvodov. Za naročila od 5 izvodov dalje ostane cena vse leto nespremenjena, ako bomo obdržali vsaj dosedanje naklado, kar trdno upamo.

—nr. List je prišel slabo zavít, tako nam poročajo iz mnogih krajev. Ta nedostatek gre največ na rovaš ogromnega prometa, ki so ga imele pošte pred prazniki. Ekspedicijo je izvršila tiskarna, ki je dala najjačji papir, kolikor ga je imela in se je morala v obliki ovitka držati predpisov pošte, ki veljajo za pošiljke s pavšalirano poštnino. Prihodnjič bomo skušali dobiti primernejši ovojni papir in bomo razdelili obsežnejše pošiljke na več paketov. Več pa v danih sredstvih ni moč goče storiti.

—nr. Izvodi za šolarsko knjižnico, ki jih žele dobiti poedine šole v vezanem letniku, se morejo pri upravi rezervirati. Zadoštuje naročilo v opombi naročilne dopisnice. Cene za vezavo še ne moremo sporočiti, ker nam manjkajo še nekatere ponudbe knjigovozov, zato jih bomo objavili prihodnjič. Delo bomo oddali najnižjemu ponudniku, ki bo jamčil za solidno izvršitev. Zaračunali bomo samo lastno ceno in stroške za poštnino. Rezervirane številke je treba prav tako vplačati naprej kakor druga naročila, ostanejo pa do vezave v upravi. Stroške za vezavo in poštnino je vplačati najkasneje pri naročanju junjske številke. Saldiran račun za vezane letnike bomo priložili pošiljki.

—nr. Reklamacije. Par šol je reklamiralo cele pakete. Tem sporočamo, da so vsled ogromnega prometa, ki so ga imele pošte pred prazniki, paketi najbrž kje običali, ali pa zšli v napačne kraje in upamo, da so do danes že na svojem mestu. Zato teh reklamacij za enkrat nismo rešili. Ako pa pošiljke še do zdej niso prišle, naj jih dotične šole ponovno reklamirajo. Nadoknadli jim bomo to o priliki ponatisa začetkom januarja, ker nam je zdej pošla vsa zaloga.

Naša gospodarska organizacija.

—g. Članom Učit. Samopomoči. V teh dneh ste prejeli položnice za nakazilo članskega prispevka za 200. (Ivan Krajnik, Maribor) in 201. smrtni slučaj (Rozalija Strmšek, Maribor). Obenem nakazete s to položnico tudi upravnino in letnino za l. 1930. v znesku 6 Din. Skupaj s poštnino nakaze vsak član 17 Din. Zamudnikom sem prišel k temu znesku še zaostanke. Prosim vljudo, da nakazete te zneske takoj! — V l. 1929. je bilo 20 smrtnih slučajev. Na posmrtninah se je izplačalo 233.305 Din. Danes ima Učit. Samopomoči 2390 članov. — Vsem članom U. S. želi: Srečno novo leto 1930. — upravnik.

Učiteljski pravnik.

—§ Pravilniki o naravnih stanovanjih. V eni zadnjih številki smo priobčili pravilnik o naravnem stanovanju sreskih načelnikov. V isti številki smo tudi pozvali učiteljsko, posebno pa upravitelje, da povedo svoje mnenje in želje, ki naj bi jih vseboval pravilnik za učiteljska naravna stanovanja. Odzval se je le en član na poverjeništvu. Drugi molče! Ko bo pa uredba tu, bodo govorili vsi, to in to bi radi. Kaj ste storili? — Danes prinašamo uredbu o naravnih stanovanjih banov in podbanov, da bo služila učiteljsv v informacijo. Uredba glasi:

PRAVILNIK

o banovi pravici do stanovanja, kurjave in razsvetljave in o pravici banovega pomočnika do stanovanja.*

§ 1.

Stanovanje v naravi, ki pripada banom po členu 105. zakona o notranji upravi in po § 18. zakona o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna območja, banovim pomočnikom pa po § 19. zakona o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna območja, mora ustrezati položaju njegovega uživalca ter mu omogočevati tudi opravljanje reprezentativnih dolžnosti, ki so vezane s tem položajem. Obseg potrebe je zavisen tako od krajevnih stanovanjskih razmer kakor tudi od obsega teh dolžnosti. Praviloma mora imeti banovo stanovanje sedem do osem sob, stanovanje banovega pomočnika pa pet do šest sob in potrebne priklone.

O sporih glede tega, ali je stanovanje zadosti prostorno in ali je vobče prikladno, odloča minister za notranje posle.

§ 2.

Pravica do stanovanja v naravi se pridobi z dnem postavitve. Prejšnji uživalec stanovanja mora prepustiti eno polovico stanovanja novemu uživalcu na njegovo zahtevo takoj, drugo polovico pa v prihodnjih petnajstih dneh.

§ 3.**

Če prikladnega stanovanja v naravi ni, ima ban pravico do odškodnine, katere višino določí v vsakem konkretnem primeru z odlokom minister za notranje posle, banov pomočnik pa do stanarine po § 19. drugem odstavku, zakona o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna območja.

Odškodnina in stanarina se izplačujeta iz banovinskega proračuna.

Pravice do odškodnine, odnosno do stanarine, nima ban, odnosno banov pomočnik, ki iz kakršnihkoli razlogov odkloni uživanje stanovanja v naravi, če se ugotovi na pristojni poti, da je stanovanje prikladno.

§ 4.

Za opremo reprezentativnih oddelkov banskega stanovanja se vzamejo iz županjskih inventarjev potrebne stvari: kolikor pa nedostajajo, se nabavijo iz banovinskega proračuna po odobritvi ministra za notranje posle.

§ 5.

Ban ima pravico do drv po dejanskem potrošku, največ pa v zimskih mesecih do devet m³ in v poletnih mesecih do dveh m³ na mesec.

Namesto drv ali dela drv se sme dajati tudi premog v količini, ki se ujema s kupno vrednostjo teh drv.

Do razsvetljave v naravi ima pravico po dejanskem potrošku.

Zimski meseci so meseci od oktobra do marca, poletni meseci pa od aprila do septembra.

Kuriava in razsvetliava se izplačujeta iz banovinskega proračuna.

§ 6.

Pravica do kuriave in razsvetljave se pridobi z dnem vselitve v stanovanje.

§ 7.

Ta pravilnik stopi v veljavo, ko se razglasi v »Službenih Novinah«.

V Beogradu, dne 2. decembra 1929.; III. br. 56.552

Predsednik ministrskega sveta,
minister za notranje posle,
divizijski general:
Zivković Peter s. r.

* »Službene Novine kraljevine Jugoslavije« z dne 6. decembra 1929., št. 287/CXVII.
** Ta paragraf je priobčen po popravku v »Službenih Novinah kraljevine Jugoslavije« z dne 10. decembra 1929., št. 290/CXX.

Na debelo.

Na drobno.

FR. M. ROZMAN

Modna trgovina in strojno pletenje. Priporoča svojo bogato zalogo pletenin. Okusni vzorci. Zmerne cene. LJUBLJANA, ŽIDOVSKA ULICA ŠT. 7.

Stanovska organizacija UJU

Vabila:

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR-OKOLICA. Zborovanje, naznanjeno v zadnji številki »Učit. Tov.« za 4. januarja 1930. se preloži ter se vrši v soboto 11. januarja 1930., in sicer po že objavljenem dnevnem redu ob istem času in prostoru. Ta dnevni red ostane le v slučaju, da zborujemo sami; ako pa zborujemo skupno z mariborskim mestnim društvom, se dnevni red spremeni. Preložitev zborovanja od 4. na 11. januarja je bila potrebna zaradi važne, dne 5. januarja se vršeče seje širjega sosveta.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA ORMOŠKI OKRAJ zboruje dne 11. januarja 1930. v Ormožu. Začetek ob 9. uri.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR IN BLIŽNJO OKOLICO zboruje 10. januarja 1930. na III. deški osnovni šoli. Predaval bo tudi dr. K. Ozvald iz Ljubljane o temi »Poizkus zaključne sodbe o novi šoli«.

Poročila:

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREČA MARIBOR LEVI IN DESNI BREG je imelo svoj redni občni zbor 9. oktobra 1929. v Mariboru. Od 130 vpisanih je bilo vsakokrat po 77, t. j. 81% navzočih. Občni zbor je vodila tov. podpredsednica Godčeva.

I. Tekoče zadeve. Zadnji zapisnik je bil sprejet, dopisi vzeti na znanje, odnosno se je sklenilo, da se čim bolj podpre akcija za novi mladinski list in pobere vpisnino za Gospodarsko poslovallnico. Za društvo upokojenih učiteljev se je nabralo 288 Din. Tov. Šijanec je podal poročilo o seji ožjega sosveta.

Pred prehodom na poročila nam je g. sreski šolski nadzornik Ivan Tomažič prav zanimivo predaval o svojih vtisih na dunajskih osnovnih šolah in podal mnogo praktičnih mišljajev v koliko in kako naj bi se delovni princip uveljavljal v naših šolah.

II. Poročila. 1. Tajniško poročilo (Šesko Ivan). V preteklem poslovnem letu so bile 3 seje in 4 zborovanja, s povprečnim obiskom 75%. Predavanja so bila tri: o psihotehniški metodi v priučevanju tujih jezikov (Stancer), utisi o hospitaciji na dunajskih šolah (Juvancičeva), Cankar kot umetnik in človek (Stupanova). 16. januarja 1929. je bil odlikovan z redom sv. Save V. razr. za usluge v delovanju na šolskem in narodnostnem polju, zaslužni prvoborilec tov. Radoslav Knaflič. Sprejetih je bilo 7 sklepov in predlogov v stanovskih in šolskih zadevah, za pokrajinsko skupščino. Osební spori, preplitvo tovarištvu, premajhno zanimanje za pozitivno delo skozi vse čas, so senčne strani bilance preteklega poslovnega leta, katere bo treba z odločno voljo, pa brezpogojno odpraviti.

2. Blagajniško poročilo (Dšura Ivan). Skupnih dohodkov je bilo 13.223,18 Din, izdatkov 11.245,06 Din, prebitek 1978,12 Din. Članstvo tu ni storilo svoje dolžnosti; okoli 8000 Din je zaostanka na članarini, zato mnogo dolgov nismo mogli poravnati. — Računi so bili pregledani, vsi v redu najdeni in predlagani absolutorij sprejet. — Članarina za prihodnje leto je bila določena na 170 Din. (10krat po 17 Din), ozir. na upokojence in poročene učiteljice 100 Din (10krat po 10 Din). Članarino pobirajo šolski upravitelji ob priliki izplačevanja prejemkov.

3. Knjižnično poročilo (Podgornik Filip). Okrajna učiteljska knjižnica ni poslovala. Treba jo je prej popolnoma preurediti. Članstvo se poslužuje knjižnice Pedagoške centrale.

III. Volitve. Za predsednika je bil izvoljen Vauda Mirko iz Šmarjete ob Pesnici; za podpredsednico Godček Marija iz Limbuša; za tajnika Šesko Ivan iz Ruš; za blagajnika Dšura Ivan iz Radvanja; za odbornike: Ivanuša Valentin iz Fram, Petrovič Simon iz Marije Brezja, Kožuh Vilma iz St. Ilja; namestnika: Dojčinovič Vlasta iz Radvanja in Šajna Iv. iz Kamnice.

Mirko Vauda, t. č. preds. Iv. Šesko, t. č. tajnik.

+ PTUJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 9. decembra v Ptuj.

1. Situacijsko poročilo. V ptujskem šolskem srezu je 165 učnih oseb. Članov društva je 149. Na zborovanju navzočih je bilo 100 članov, t. j. 67,11%.

To zborovanje je bilo nadaljevanje občnega zbora z dne 14. oktobra.

Uvodoma je tov. predsednik naznanil, da je stopil v veljavo novi šolski zakon za osnovne šole, ter da se telesna vzgoja unificira z zakonom.

Učiteljsvto sme biti posebno zadovoljno s tem zakonom, ker bo na podlagi tega zakona moralo prenehati hujskanje drugega proti drugemu, ter se bo ustvarjal s tem enoten tip državljana Jugoslavana.

Prečitali so se dopisi, ki jih je društvo dobilo od poverjeništv.

Ker je skrutinij volitve novega odbora na občnem zboru dne 14. oktobra trajal do 1/16 ure, se izid volitev naznani članstvu na tem zborovanju.

Na novo so stopili v odbor tov. Lešnik, Rusjan in Šterk.

Volili so se delegati za pokrajinsko in državno skupščino, in sicer za obe skupščini isti delegati.

Lešni zahtevajo, da dobijo striktna navodila od društva, da bodo isto uspešno zastopali na skupščinah.

Tov. Kancelar zahteva, da tudi poverjeništv pred skupščinami potrebne direktive, ker samo dobro pripravljeni delegati bodo vršili dobro delo.

— Pismenost v Rusiji. Rusko državno upraviteljstvo vodi sistematično borbo proti nepismenosti. V šolskem letu 1927/28. so imeli 42.177 šol za nepismene (v mestih 6277, v vaseh 35.900), z 1.318.005 učenci. Vendar dosežani rezultati kažejo, da bo treba te borbi dopolniti še mnogo žrtve. Kako počasi raste procent pismenosti, je razvidno iz službene statistike, ki ima leta 1897. komaj 22,3% pismenih, leta 1920. le 31,9% in leta 1926. samo 39,6% pismenih. Pismenost v mestih je nekoliko večja in znaša 1926. leta 63,3%, v vaseh pa 34,5% pismenih. Torej, rusko kmečko ljudstvo je 65,5% nepismeno. — **zič.**

— Število ogrskih šol. Sedanja Ogrska ima 8.518.574 prebivalcev in zavzema 93.010 km². Po uradni statistiki je imela v šolskem letu 1926/27. vseh šol 13.498, z 32.320 učitelji in 1.261.874 učenci. — **zič.**

— Kopališče »Slon« v Ljubljani. Opozorjamo, da ima naše članstvo v tem kopališču znižane cene, ako se izkaže za nakaznico, ki jo dobi pri poverjenstvu. Poslužuje se ugodne prilike!

— Zahvala. Ob prireditvi božičnice na tujakih državnih dvorazrednih mešanih osnovnih šol, ki se je nad vse častno, mladini primerno ter staršem dopadljivo izvršila v nedeljo 22. decembra 1929. ob razsvetljenem božičnem drevescu, nagovoru šol. upravitelja, petju in deklamacijah šolskih otrok ter zvokih reproducirane glasbe radio prenosa iz Ljubljane, izrekam javno zahvalo vsem blagim darovalcem, ki so omogočili lepo božično proslavo z obdaritvijo nad stotero šolskih otrok, kakor z rokavicami, nogavicami, srajcami za dečke in deklice, čepicami, pecivom in drugim. Posebno zahvalo izrekam odboru okrajne blagajne v Laškem za znatni prispevek 1000 Din. Hranilnici in posojilnici v Laškem za 600 Din, gerentu občine Sv. Krištof za 300 Din, ravnatelju T. P. D., g. inž. Josipu Klocu za 300 Din, č. g. Josipu Lončariču, župniku pri Sv. Jedertu in tujakijemu katehetu za 100 Din ter gg. Nikolaju Serganu, predsedniku krajnega šolskega odbora Franu Klemenu, trgovcu v Hudi jami, Jakobu Selihu, odborniku krajnega šolskega odbora za njihov trud z nabiranjem prostovoljnih prispevkov med sovaščani, gospej Kokaljevi kakor tudi gospodičinama: učiteljici Devi Volavško in Milki Gregoričevi za podaritev peciva. V imenu poverjene mi ljube mladine izrekam vsem tisočero Bog povrni in voščim srečno Novo leto 1930! — **Bratuž Marij**, šolski upravitelj. — Gornja Rečica pri Laškem.

— Vzgojitelji, ki podajate ukažljivi mladini slike iz živalskega življenja našega gozda, poslužite se knjige: M. Jezernik: »Medvedov godrnjavček«, vez. 46 Din, broširan 36 Din. — Knjigo je Fr. Podrekar bogato opremil z razkošnimi slikami iz gozdnega živalskega življenja. Ilustracije so polne toplega občutja, nežne poezije in zdravega humorja. Posebno se odlikujejo po nedosegljivi karakterizaciji živalskih tipov. Knjigo krasi 48 slik. Knjiga se dobi v vseh knjigarnah ali v pisarni Belomode knjižnice v Ljubljani, Dunajska cesta 1 a/V.

— Šolskim vodstvom pošljemo brezplačno naš novi plakat detelj in trav, ki bo brez dvoma dobro služil v poučne svrhe. SEVER & CO., Ljubljana.

Obleke kemično čistí, barva, plisira in lika tovarna JOS. REICH.

RISALNA ORODJA kupite najbolje pri Fr. P. ZAJEC, optik Ljubljana, Stari trg 9.

„Naš rod.“

Sole, ki so dosegle za 1. številko »Našega roda« 50 do 100% naročnikov:

Brežice: Zabukovje 64.
Črnomelj: Čepelj 61, Radovica 76.
Kamnik: Dob 62, Ihan 55, Kamnik, deška 65, Komenda 51, Mekinje 50, Moravče 50, Skarjuča 71, Šenkov turn 59, Trzin 70, Tuznice 72, Mekinje, zasebna deklška 100.
Kočevje: Kuželj 77, Ribnica, deška 50, Ribnica, deklška 65, Turjak 86, Velike Lašče 53, Velike Poljane 75, Kočevje, zasebna deklška 100.
Kranj: Cerklje 54, Kovor 63, Kranj, deklška 54, Podblica 54, Predvor 60, Sora 53, Škofja Loka 100, Zalilog 60.
Krško: Cerklje 56, St. Jernej 56, Radeče 57, Trebelno 50.
Laško: Sv. Katarina 50, Laško 50, Sv. Lenart 54, Loka pri Zidanem mostu 50, Sv. Marjeta pri Rimskih Toplicah 52.
Litija: Hotič 51, Litija 82, Znojile 66, Zalna 62.
Ljubljana mesto: I. deška 64, II. deška 50, Barje 53, I. deklška 67, III. deklška 73, IV. deklška 69, pomožna šola 67.
Ljubljana-okolica: Laverca 56, D. M. v Polju 64, Dolso 55, Sv. Peter pri Lj. 77, Gor. Pirniče 73, Rudnik 68, Sostro 64, Šmarje 64, Šmartno pod Šmarno goro 78, Zalag 64, Zapotok 70, Želmlje 52 — Borovnica 52, Brezje 50, Jezero 50, Ligojna 50, Notranje Gorice 71, Podlipa 73, Preserje 57, Preska 72, Rakitna 54, Zažar 50.
Logatec: Cerknica 66, Grahovo 66, Dolnji Logatec 76, Gornji Logatec 67, Planina 80, Planina v Rovt. Žib. 50, Rakč 100, Rovte 50, Stari trg 76, Urec 68.
Novo mesto: Hinje 63, Mirna 50, Dolnja Nemška vas 55, Novo mesto, deška 74, Štale 100.
Radovljica: Bled 100, Bohinjska Bela 63, Breznica 69, Dobrava pri Kropi 100, Gorje 50, Javorniški Rovt 100, Jesenice, deklška 54, Kamna gorica 66, Kropa 61, Ljubno 50, Mošnje 64, Radovljica 68, Radeče 57, Zasip 100.

Celje: Braslovče 62, Celje, deška 56, Celje, deklška 51, St. Jurij ob juž. žel., deška 65, Letuš 50, Ljubčana 57, Petrovče 50, Polzela 55, Teharje 50, Zalec 53.

Dolnja Lendava: Lipa 52.
Dravograd: Črna 100, St. Danijel 50, Dravograd 68, Guštanj 100, Kaplja 50, Kotlje 58, Lokovica 56, Muta 100, Prevalje 51, Strojna 66, Vuzenica 71.

Gornji grad: Gorica 61, Lepa njiva 50, Ljubno 60, Šmartno ob Paki 50.

Konjice: Sv. Jernej 68, Špitalič 100, Zice 50.

Ljutomer: Gornja Radgona 51, Ljutomer, deška 52.

Maribor, desni breg: Fram 67, Pod Velko 60, Slovenska Bistrica, deška 60, Studenci, deška 95, Tezno 52.

Maribor, levi breg: Sv. Benedikt v Slov. goricah 50, Jarenina 56, Sv. Križ 50, Spodnja Sv. Kungota 82, Lajtersberg-Krčevina 54, Sv. Marjeta ob Pesnici 66.

Murska Sobotica: Veliki Dolenci 50.

Ptuj: Sv. Andraž v Slov. goricah 56, Hum 70, Sv. Lenart 61, Sv. Marjeta 50, Runc 80, Velika Nedelja 65, Zavrč 64.

Slovenjgradec: St. Janž pri Dravogradu 50, Razbor 76, Škale 67, Škalske Cirkovce 70, Šmarje-Jelše: Podsreda 78, Rogaska Slatina 64.

Meščanske šole: Krško 74, Rakč 75, Trbovlje 52, Kočevje, zasebna deklška 56, Ljutomer 63, Ormož 63, Šoštanj 54, Vojnik 64.

S pričujočo preglednico nikakor nimamo namena omalovaževati uspeha, ki so ga dosegli drugi kraji. Prepričani smo celo, da je bilo mnogo šol, kjer so tovariši in tovarišice z vso vneto propagirali naročanje, pa jim spričlo lokalnih razmer ni uspelo doseči niti 30%. Ponekod nepopolna revščina, drugod trmasta nevernost, da bi se dalo dobiti za bori poldrugi dinar toliko lepega in bogatega čitva, pa še v tako lični opremi. Zdej, ko je list med ljudstvom, se bo v veliki meri priporočal že sam. O tem nam pričajo številna naknadna naročila. Zato velja naša posebna zahvala vsem tovarišem in tovarišicam, ki imajo zavest, da so storili, kar je bilo največ v njihovih močeh, ne glede na odstotke. Kdor pa tega ni storil, ga prosimo, da se zavzame za list vsaj zdej, ko vidi, da je vreden njegove žrtve in da gre vendar za nekaj več, nego za »usiljivo fehtarijo«, kakor so nekje nazvali našo akcijo.

—nr. Termin naročanja 2. številke nadaljšujemo do 8. januarja, ker vsled pouka prostega ponedeljka pred Božičem mnoge šole niso mogle razdeliti prve številke in zato tudi ne zbrati novih naročil. 10. januarja, ko pojde 2. številka v tisk, moramo doletiti naklad. Opozorjamo, da poslej ne bomo več puščali stavka za ponatis, kar je v očigled dejstvu, da si je zdej lahko vsakdo ogledal list (poslali smo ga tudi na ogled šolam, ki nam za prvo številko niso poslane nobenih naročil), popolnoma odveč. In še enkrat: Na našo pičlo zalogo naj se nihče ne zanaša! Nikar ne zamudite termina! Z naročilom vpošljite tudi naročnino! Naročajte skupno za vso šolo na eni sami položnici in dopisnici!

—nr. Šolam, ki naročajo, manj kot 5 izvodov, sporočamo, da smo vsled nevkalkuliranih stroškov za vpis pri poštni hranilnici in porabe materiala pri ekspediciji primorani zvišati ceno listu na 2 Din izvod. Ta posilek si omenjene šole lahko prihranijo s tem, da dobe še par naročnikov, kar jim sedaj, ko ima list v rokah, pač ne bo težko. Ta posilek ne velja za posamezne izvode, ki jih naročajo šole za nazaj in jih vplačajo skupno z naročilom prihodnje številke, ako to skupno naročilo ni manjše od 5 izvodov. Za naročila od 5 izvodov dalje ostane cena vse leto nespremenjena, ako bomo obdržali vsaj dosedanje nakladi, kar trdno upamo.

—nr. List je prišel slabo zavít, tako nam poročajo iz mnogih krajev. Ta nedostatek gre največ na rovaš ogromnega prometa, ki so ga imele pošte pred prazniki. Ekspedicijo je izvršila tiskarna, ki je dala najjačji papir, kolikor ga je imela in se je morala v obliki ovitka držati predpisov pošte, ki veljajo za pošiljke s pavšalirano poštnino. Prihodnjič bomo skušali dobiti primernejši ovojni papir in bomo razdelili obsežnejše pošiljke na več paketov. Več pa v danih sredstvih ni moč goče storiti.

—nr. Izvodi za šolarsko knjižnico, ki jih žele dobiti poedine šole v vezanem letniku, se morejo pri upravi rezervirati. Zadržuje naročilo v opombi naročilne dopisnice. Cene za vezavo še ne moremo sporočiti, ker nam manjkajo še nekatere ponudbe knjigovozov, zato jih bomo objavili prihodnjič. Delo bomo oddali najnižjemu ponudniku, ki bo jamčil za solidno izvršitev. Zadržali bomo samo lastno ceno in stroške za poštnino. Rezervirane številke je treba prav tako vplačati naprej kakor druga naročila, ostanje pa do vezave v upravi. Stroške za vezavo in poštnino je vplačati najkasneje pri naročanju junjske številke. Sadržani račun za vezane letnike bomo priložili pošiljki.

—nr. Reklamacije. Par šol je reklamiralo cele pakete. Tem sporočamo, da so vsled ogromnega prometa, ki so ga imele pošte pred prazniki, paketi najbrž kje običali, ali pa zšli v napačne kraje in upamo, da so do danes že na svojem mestu. Zato teh reklamacij za enkrat nismo rešili. Ako pa pošiljke še do zdej niso prišle, naj jih dotične šole ponovno reklamirajo. Nadoknadli jim bomo to o priliki ponatisa začetkom januarja, ker nam je zdej pošla vsa zaloga.

Naša gospodarska organizacija.

—g. Članom Učit. Samopomoči. V teh dneh ste prejeli položnice za nakazilo članskega prispevka za 200. (Ivan Krajnik, Maribor) in 201. smrtni slučaj (Rozalija Strmšek, Maribor). Obenem nakazete s to položnico tudi upravnino in letnino za l. 1930. v znesku 6 Din. Skupaj s poštnino nakaze vsak član 17 Din. Zamudnikom sem prišel k temu znesku še zaostanke. Prosim vljudo, da nakazete te zneske takoj! — V l. 1929. je bilo 20 smrtnih slučajev. Na posmrtninah se je izplačalo 233.305 Din. Danes ima Učit. Samopomoči 2390 članov. — Vsem članom U. S. želi: Srečno novo leto 1930. — upravitelj.

Učiteljski pravnik.

—§ Pravilniki o naravnih stanovanjih. V eni zadnjih številki smo priobčili pravilnik o naravnem stanovanju sreskih načelnikov. V isti številki smo tudi pozvali učiteljsko, posebno pa upravitelje, da povedo svoje mnenje in želje, ki naj bi jih vseboval pravilnik za učiteljska naravna stanovanja. Odzval se je le en član na poverjeništvu. Drugi molče! Ko bo pa uredba tu, bodo govorili vsi, to in to bi radi. Kaj ste storili? — Danes prinašamo uredbu o naravnih stanovanjih banov in podbanov, da bo služila učiteljsv v informacijo. Uredba glasi:

PRAVILNIK

o banovi pravici do stanovanja, kurjave in razsvetljave in o pravici banovega pomočnika do stanovanja.*

§ 1.

Stanovanje v naravi, ki pripada banom po členu 105. zakona o notranji upravi in po § 18. zakona o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna območja, banovim pomočnikom pa po § 19. zakona o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna območja, mora ustrezati položaju njegovega užiivalca ter mu omogočevati tudi opravljanje reprezentativnih dolžnosti, ki so vezane s tem položajem. Obseg potrebe je zavisen tako od krajevnih stanovanjskih razmer kakor tudi od obsega teh dolžnosti. Praviloma mora imeti banovo stanovanje sedem do osem sob, stanovanje banovega pomočnika pa pet do šest sob in potrebne pritokline.

O sporih glede tega, ali je stanovanje zadosti prostorno in ali je vobče prikladno, odloča minister za notranje posle.

§ 2.

Pravica do stanovanja v naravi se pridobi z dnem postavitve. Prejšnji užiivalec stanovanja mora prepustiti eno polovico stanovanja novemu užiivalcu na njegovo zahtevo takoj, drugo polovico pa v prihodnjih petnajstih dneh.

§ 3.**

Če prikladnega stanovanja v naravi ni, ima ban pravico do odškodnine, katere višino določí v vsakem konkretnem primeru z odlokom minister za notranje posle, banov pomočnik pa do stanarine po § 19. drugem odstavku, zakona o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna območja.

Odškodnina in stanarina se izplačujeta iz banovinskega proračuna.

Pravice do odškodnine, odnosno do stanarine, nima ban, odnosno banov pomočnik, ki iz kakršnihkoli razlogov odkloni uživanje stanovanja v naravi, če se ugotovi na pristojni poti, da je stanovanje prikladno.

§ 4.

Za opremo reprezentativnih oddelkov banskega stanovanja se vzamejo iz županjskih inventarjev potrebne stvari: kolikor pa nedostajajo, se nabavijo iz banovinskega proračuna po odobritvi ministra za notranje posle.

§ 5.

Ban ima pravico do drv po dejanskem potrošku, največ pa v zimskih mesecih do devet m³ in v poletnih mesecih do dveh m³ na mesec.

Namesto drv ali dela drv se sme dajati tudi premog v količini, ki se ujema s kupno vrednostjo teh drv.

Do razsvetljave v naravi ima pravico po dejanskem potrošku.

Zimski meseci so meseci od oktobra do marca, poletni meseci pa od aprila do septembra.

Kuriava in razsvetliava se izplačujeta iz banovinskega proračuna.

§ 6.

Pravica do kuriave in razsvetljave se pridobi z dnem vselitve v stanovanje.

§ 7.

Ta pravilnik stopi v veljavo, ko se razglasi v »Službenih Novinah«.

V Beogradu, dne 2. decembra 1929.; III. br. 56.552

Predsednik ministrskega sveta,
minister za notranje posle,
divizijski general:
Zivković Peter s. r.

* »Službene Novine kraljevine Jugoslavije« z dne 6. decembra 1929., št. 287/CXVII.
** Ta paragraf je priobčen po popravku v »Službenih Novinah kraljevine Jugoslavije« z dne 10. decembra 1929., št. 290/CXX.

Na debelo.

Na drobno.

FR. M. ROZMAN

Modna trgovina in strojno pletenje. Priporoča svojo bogato zalogo pletenin. Okusni vzorci. Zmerne cene. LJUBLJANA, ŽIDOVSKA ULICA ŠT. 7.

Stanovska organizacija UJU

Vabila:

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR-OKOLICA. Zborovanje, naznanjeno v zadnji številki »Učit. Tov.« za 4. januarja 1930. se preloži ter se vrši v soboto 11. januarja 1930., in sicer po že objavljenem dnevnem redu ob istem času in prostoru. Ta dnevni red ostane le v slučaju, da zborujemo sami; ako pa zborujemo skupno z mariborskim mestnim društvom, se dnevni red spremeni. Preložitev zborovanja od 4. na 11. januarja je bila potrebna zaradi važne, dne 5. januarja se vršeče seje širjega sosveta.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA ORMOŠKI OKRAJ zboruje dne 11. januarja 1930. v Ormožu. Začetek ob 9. uri.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR IN BLIŽNJO OKOLICO zboruje 10. januarja 1930. na III. deški osnovni šoli. Predaval bo tudi dr. K. Ozvald iz Ljubljane o temi »Poizkus zaključne sodbe o novi šoli«.

Poročila:

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREČA MARIBOR LEVI IN DESNI BREG je imelo svoj redni občni zbor 9. oktobra 1929. v Mariboru. Od 130 vpisanih je bilo vsakokrat po 77, t. j. 81% navzočih. Občni zbor je vodila tov. podpredsednica Godčeva.

I. Tekoče zadeve. Zadnji zapisnik je bil sprejet, dopisi vzeti na znanje, odnosno se je sklenilo, da se čim bolj podpre akcija za novi mladinski list in pobere vpisnino za Gospodarsko poslovavnico. Za društvo upokojenih učiteljev se je nabralo 288 Din. Tov. Šijanec je podal poročilo o seji ožjega sosveta.

Pred prehodom na poročila nam je g. sreski šolski nadzornik Ivan Tomažič prav zanimivo predaval o svojih vtisih na dunajskih osnovnih šolah in podal mnogo praktičnih mišljajev v koliko in kako naj bi se delovni princip uveljavljal v naših šolah.

II. Poročila. 1. Tajniško poročilo (Šeško Ivan). V preteklem poslovnem letu so bile 3 seje in 4 zborovanja, s povprečnim obiskom 75%. Predavanja so bila tri: o psihotehniški metodi v priučevanju tujih jezikov (Stancer), utisi o hospitaciji na dunajskih šolah (Juvancičeva), Cankar kot umetnik in človek (Stupanova). 16. januarja 1929. je bil odlikovan z redom sv. Save V. razr. za usluge v delovanju na šolskem in narodnostnem polju, zaslužni prvoborilec tov. Radoslav Knaflič. Sprejetih je bilo 7 sklepov in predlogov v stanovskih in šolskih zadevah, za pokrajinsko skupščino. Osebnih spori, preplitvo tovarištev, premajhno zanimanje za pozitivno delo skozi vse čas, so senčne strani bilance preteklega poslovnega leta, katere bo treba z odločno voljo, pa brezpogojno odpraviti.

2. Blagajniško poročilo (Dšura Ivan). Skupnih dohodkov je bilo 13.223,18 Din, izdatkov 11.245,06 Din, prebitek 1978,12 Din. Članstvo tu ni storilo svoje dolžnosti; okoli 8000 Din je zaostanka na članarini, zato mnogo dolgov nismo mogli poravnati. — Računi so bili pregledani, vsi v redu najdeni in predlagani absolutorij sprejet. — Članarina za prihodnje leto je bila določena na 170 Din. (10krat po 17 Din), ozir. na upokojence in poročene učiteljice 100 Din (10krat po 10 Din). Članarino pobirajo šolski upravitelji ob priliki izplačevanja prejemkov.

3. Knjižnično poročilo (Podgornik Filip). Okrajna učiteljska knjižnica ni poslovala. Treba jo je prej popolnoma preurediti. Članstvo se poslužuje knjižnice Pedagoške centrale.

III. Volitve. Za predsednika je bil izvoljen Vauda Mirko iz Šmarjete ob Pesnici; za podpredsednico Godec Marija iz Limbuša; za tajnika Šeško Ivan iz Ruš; za blagajnika Dšura Ivan iz Radvanja; za odbornike: Ivanuša Valentin iz Fram, Petrovič Simon iz Marije Brezja, Kožuh Vilma iz St. Ilja; namestnika: Dojčinovič Vlasta iz Radvanja in Sajna Iv. iz Kamnice.

Mirko Vauda, t. č. preds. Iv. Šeško, t. č. tajnik.

+ PTUJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 9. decembra v Ptuj.

1. Situacijsko poročilo. V ptujskem šolskem srezu je 165 učnih oseb. Članov društva je 149. Na zborovanju navzočih je bilo 100 članov, t. j. 67,11%.

To zborovanje je bilo nadaljevanje občnega zbora z dne 14. oktobra.

Uvodoma je tov. predsednik naznanil, da je stopil v veljavo novi šolski zakon za osnovne šole, ter da se telesna vzgoja unificira z zakonom.

Učiteljsvto sme biti posebno zadovoljno s tem zakonom, ker bo na podlagi tega zakona moralo prenehati hujskanje drugega proti drugemu, ter se bo ustvarjal s tem enoten tip državljana Jugoslavana.

Prečitali so se dopisi, ki jih je društvo dobilo od poverjeništv.

Ker je skrutinij volitve novega odbora na občenem zboru dne 14. oktobra trajal do 1/16 ure, se izid volitev naznani članstvu na tem zborovanju.

Na novo so stopili v odbor tov. Lešnik, Rusjan in Šterk.

Volili so se delegati za pokrajinsko in državno skupščino, in sicer za obe skupščini isti delegati.

Lešni zahtevajo, da dobijo striktna navodila od društva, da bodo isto uspešno zastopali na skupščinah.

Tov. Kancelar zahteva, da tudi poverjeništv pred skupščinami potrebne direktive, ker samo dobro pripravljeni delegati bodo vršili dobro delo.

— Pismenost v Rusiji. Rusko državno upraviteljstvo vodi sistematično borbo proti nepismenosti. V šolskem letu 1927/28. so imeli 42.177 šol za nepismene (v mestih 6277, v vaseh 35.900), z 1.318.005 učenci. Vendar dosežani rezultati kažejo, da bo treba te borbe dopolniti še mnogo žrtv. Kako počasi raste procent pismenosti, je razvidno iz službene statistike, ki ima leta 1897. komaj 22,3% pismenih, leta 1920. le 31,9% in leta 1926. samo 39,6% pismenih. Pismenost v mestih je nekoliko večja in znaša 1926. leta 63,3%, v vaseh pa 34,5% pismenih. Torej, rusko kmečko ljudstvo je 65,5% nepismeno. — **zič.**

— Število ogrskih šol. Sedanja Ogrska ima 8.518.574 prebivalcev in zavzema 93.010 km². Po uradni statistiki je imela v šolskem letu 1926/27. vseh šol 13.498, z 32.320 učitelji in 1.261.874 učenci. — **zič.**

— Kopališče »Slon« v Ljubljani. Opozorjamo, da ima naše članstvo v tem kopališču znižane cene, ako se izkaže za nakaznico, ki jo dobi pri poverjenstvu. Poslužuje se ugodne prilike!

— Zahvala. Ob prireditvi božičnice na tujakih državnih dvorazrednih mešani osnovni šoli, ki se je nad vse častno, mladini primerno ter staršem dopadljivo izvršila v nedeljo 22. decembra 1929. ob razsvetljenem božičnem drevescu, nagovoru šol. upravitelja, petju in deklamacijah šolskih otrok ter zvokih reproducirane glasbe radio prenosa iz Ljubljane, izrekam javno zahvalo vsem blagim darovalcem, ki so omogočili lepo božično proslavo z obdaritvijo nad stotero šolskih otrok, kakor z rokavicami, nogavicami, srajcami za dečke in deklice, čepicami, pecivom in drugim. Posebno zahvalo izrekam odboru okrajne blagajne v Laškem za znatni prispevek 1000 Din. Hranilnici in posojilnici v Laškem za 600 Din, gerentu občine Sv. Krištof za 300 Din, ravnatelju T. P. D., g. inž. Josipu Klocu za 300 Din, č. g. Josipu Lončariču, župniku pri Sv. Jedertu in tujaknjemu katehetu za 100 Din ter gg. Nikolaju Serganu, predsedniku krajnega šolskega odbora Franu Klemenu, trgovcu v Hudi jami, Jakobu Selihu, odborniku krajnega šolskega odbora za njihov trud z nabiranjem prostovoljnih prispevkov med sovaščani, gospej Kokaljevi kakor tudi gospodičnami: učiteljici Devi Volavško, vi in Milki Gregoričevi za podaritev peciva. V imenu poverjene mi ljube mladine izrekam vsem tisočero Bog povrni in voščim srečno Novo leto 1930! — **Bratuž Marij**, šolski upravitelj. — Gornja Rečica pri Laškem.

— Vzgojitelji, ki podajate ukažljivi mladini slike iz živalskega življenja našega gozda, poslužite se knjige: M. Jezernik: »Medvedov godrnjavček«, vez. 46 Din, broširan 36 Din. — Knjigo je Fr. Podrekar bogato opremil z razkošnimi slikami iz gozdnega živalskega življenja. Ilustracije so polne toplega občutja, nežne poezije in zdravega humorja. Posebno se odlikujejo po nedosegljivi karakterizaciji živalskih tipov. Knjigo krasi 48 slik. Knjiga se dobi v vseh knjigarnah ali v pisarni Belomode knjižnice v Ljubljani, Dunajska cesta 1 a/V.

— Šolskim vodstvom pošljemo brezplačno naš novi plakat detelj in trav, ki bo brez dvoma dobro služil v poučne svrhe. SEVER & CO., Ljubljana.

Obleke kemično čistí, barva, plisira in lika tovarna JOS. REICH.

RISALNA ORODJA kupite najbolje pri Fr. P. ZAJEC, optik Ljubljana, Stari trg 9.

„Naš rod.“

Sole, ki so dosegle za 1. številko »Našega roda« 50 do 100% naročnikov:

Brežice: Zabukovje 64.
Črnomelj: Čepelj 61, Radovica 76.
Kamnik: Dob 62, Ihan 53, Kamnik, deška 65, Komenda 51, Mekinje 50, Moravče 50, Skarjuča 71, Šenkov turn 59, Trzin 70, Tuznice 72, Mekinje, zasebna deklška 100.
Kočevje: Kuželj 77, Ribnica, deška 50, Ribnica, deklška 65, Turjak 86, Velike Lašče 53, Velike Poljane 75, Kočevje, zasebna deklška 100.
Kranj: Cerklje 54, Kovor 63, Kranj, deklška 54, Podblica 54, Predvor 60, Sora 53, Škofja Loka 100, Zalilog 60.
Krško: Cerklje 56, St. Jernej 56, Radeče 57, Trebelno 50.
Laško: Sv. Katarina 50, Laško 50, Sv. Lenart 54, Loka pri Zidanem mostu 50, Sv. Marjeta pri Rimskih Toplicah 52.
Litija: Hotič 51, Litija 82, Znojile 66, Zalna 62.
Ljubljana mesto: I. deška 64, II. deška 50, Barje 53, I. deklška 67, III. deklška 73, IV. deklška 69, pomožna šola 67.
Ljubljana-okolica: Laverca 56, D. M. v Polju 64, Dolso 55, Sv. Peter pri Lj. 77, Gor. Pirniče 73, Rudnik 68, Sostro 64, Šmarje 64, Šmartno pod Šmarno goro 78, Zalag 64, Zapotok 70, Želimlje 52 — Borovnica 52, Brezje 50, Jezero 50, Ligojna 50, Notranje Gorice 71, Podlipa 73, Preserje 57, Preska 72, Rakitna 54, Zažar 50.
Logatec: Cerknica 66, Grahovo 66, Dolnji Logatec 76, Gornji Logatec 67, Planina 80, Planina v Rovt. Žib. 50, Rakck 100, Rovte 50, Stari trg 76, Urec 68.
Novo mesto: Hinje 63, Mirna 50, Dolnja Nemška vas 55, Novo mesto, deška 74, Štale 100.
Radovljica: Bled 100, Bohinjska Bela 63, Breznica 69, Dobrava pri Kropi 100, Gorje 50, Javorniški Rovt 100, Jesenice, deklška 54, Kamna gorica 66, Kropa 61, Ljubno 50, Mošnje 64, Radovljica 68, Rateče 57, Zasip 100.

Celje: Braslovče 62, Celje, deška 56, Celje, deklška 51, St. Jurij ob juž. žel., deška 65, Letuš 50, Ljubecna 57, Petrovče 50, Polzela 55, Teharje 50, Zalec 53.

Dolnja Lendava: Lipa 52.
Dravograd: Črna 100, St. Danijel 50, Dravograd 68, Guštanj 100, Kaplja 50, Kotlje 58, Lokovica 56, Muta 100, Prevalje 51, Strojna 66, Vuzenica 71.

Gornji grad: Gorica 61, Lepa njiva 50, Ljubno 60, Šmartno ob Paki 50.

Konjice: Sv. Jernej 68, Špitalič 100, Zice 50.

Ljutomer: Gornja Radgona 51, Ljutomer, deška 52.

Maribor, desni breg: Fram 67, Pod Velko 60, Slovenska Bistrica, deška 60, Studenci, deška 95, Tezno 52.

Maribor, levi breg: Sv. Benedikt v Slov. goricah 50, Jarenina 56, Sv. Križ 50, Spodnja Sv. Kungota 82, Lajtersberg-Krčevina 54, Sv. Marjeta ob Pesnici 66.

Murska Sobota: Veliki Dolenci 50.

Ptuj: Sv. Andraž v Slov. goricah 56, Hum 70, Sv. Lenart 61, Sv. Marjeta 50, Runc 80, Velika Nedelja 65, Zavrč 64.

Slovenjgradec: St. Janž pri Dravogradu 50, Razbor 76, Škale 67, Škalske Cirkovce 70. Šmarje-Jelše: Podsreda 78, Rogaska Slatina 64.

Meščanske šole: Krško 74, Rakck 75, Trbovlje 52, Kočevje, zasebna deklška 56, Ljutomer 63, Ormož 63, Šostanj 54, Vojnik 64.

S pričujočo preglednico nikakor nimamo namena omalovaževati uspeha, ki so ga dosegli drugi kraji. Prepričani smo celo, da je bilo mnogo šol, kjer so tovariši in tovarišice z vso vneto propagirali naročanje, pa jim spričlo lokalnih razmer ni uspelo doseči niti 30%. Ponekod nepopolna revščina, drugod trmasta nevestnost, da bi se dalo dobiti za bori poldrugi dinar toliko lepega in bogatega čitva, pa še v tako lični opremi. Zdej, ko je list med ljudstvom, se bo v veliki meri priporočal že sam. O tem nam pričajo številna naknadna naročila. Zato velja naša posebna zahvala vsem tovarišim in tovarišicam, ki imajo zavest, da so storili, kar je bilo največ v njihovih močeh, ne glede na odstotke. Kdor pa tega ni storil, ga prosimo, da se zavzame za list vsaj zdej, ko vidi, da je vreden njegove žrtve in da gre vendar za nekaj več, nego za »usiljivo fehtarijo«, kakor so nekje nazvali našo akcijo.

—nr. Termin naročanja 2. številke nadaljšujemo do 8. januarja, ker vsled pouka prostega ponedeljka pred Božičem mnoge šole niso mogle razdeliti prve številke in zato tudi ne zbrati novih naročil. 10. januarja, ko pojde 2. številka v tisk, moramo doletiti naklad. Opozorjamo, da poslej ne bomo več puščali stavka za ponatis, kar je v očigled dejstvu, da si je zdej lahko vsakdo ogledal list (poslali smo ga tudi na ogled šolam, ki nam za prvo številko niso poslane nobenih naročil), popolnoma odveč. In še enkrat: Na našo pičlo zalogo naj se nihče ne zanaša! Nikar ne zamudite termina! Z naročilom vpošljite tudi naročnino! Naročajte skupno za vso šolo na eni sami položnici in dopisnici!

—nr. Šolam, ki naročajo, manj kot 5 izvodov, sporočamo, da smo vsled nevkalkuliranih stroškov za vpis pri poštni hranilnici in porabe materiala pri ekspediciji primorani zvišati ceno listu na 2 Din izvod. Ta posilek si omenjene šole lahko prihranijo s tem, da dobe še par naročnikov, kar jim sedaj, ko ima list v rokah, pač ne bo težko. Ta posilek ne velja za posamezne izvode, ki jih naročajo šole za nazaj in jih vplačajo skupno z naročilom prihodnje številke, ako to skupno naročilo ni manjše od 5 izvodov. Za naročila od 5 izvodov dalje ostane cena vse leto nespremenjena, ako bomo obdržali vsaj dosedanje nakladi, kar trdno upamo.

—nr. List je prišel slabo zavít, tako nam poročajo iz mnogih krajev. Ta nedostatek gre največ na rovaš ogromnega prometa, ki so ga imele pošte pred prazniki. Ekspedicijo je izvršila tiskarna, ki je dala najjačji papir, kolikor ga je imela in se je morala v obliki ovitka držati predpisov pošte, ki veljajo za pošiljke s pavšalirano poštnino. Prihodnjič bomo skušali dobiti primernejši ovojni papir in bomo razdelili obsežnejše pošiljke na več paketov. Več pa v danih sredstvih ni moč goče storiti.

—nr. Izvodi za šolarsko knjižnico, ki jih žele dobiti poedine šole v vezanem letniku, se morejo pri upravi rezervirati. Zadržuje naročilo v opombi naročilne dopisnice. Cene za vezavo še ne moremo sporočiti, ker nam manjkajo še nekatere ponudbe knjigovozov, zato jih bomo objavili prihodnjič. Delo bomo oddali najnižjemu ponudniku, ki bo jamčil za solidno izvršitev. Zadržali bomo samo lastno ceno in stroške za poštnino. Rezervirane številke je treba prav tako vplačati naprej kakor druga naročila, ostanje pa do vezave v upravi. Stroške za vezavo in poštnino je vplačati najkasneje pri naročanju junjske številke. Sadržan račun za vezane letnike bomo priložili pošiljki.

—nr. Reklamacije. Par šol je reklamiralo cele pakete. Tem sporočamo, da so vsled ogromnega prometa, ki so ga imele pošte pred prazniki, paketi najbrž kje običali, ali pa zšli v napačne kraje in upamo, da so do danes že na svojem mestu. Zato teh reklamacij za enkrat nismo rešili. Ako pa pošiljke še do zdej niso prišle, naj jih dotične šole ponovno reklamirajo. Nadoknadli jim bomo to o priliki ponatisa začetkom januarja, ker nam je zdej pošla vsa zaloga.

Naša gospodarska organizacija.

—g. Članom Učit. Samopomoči. V teh dneh ste prejeli položnice za nakazilo članskega prispevka za 200. (Ivan Krajnik, Maribor) in 201. smrtni slučaj (Rozalija Strmšek, Maribor). Obenem nakazete s to položnico tudi upravno in letnino za l. 1930. v znesku 6 Din. Skupaj s poštnino nakaze vsak član 17 Din. Zamudnikom sem prišel k temu znesku še zaostanke. Prosim vljudo, da nakazete te zneske takoj! — V l. 1929. je bilo 20 smrtnih slučajev. Na posmrtninah se je izplačalo 233.305 Din. Danes ima Učit. Samopomoči 2390 članov. — Vsem članom U. S. želi: Srečno novo leto 1930. — upravnik.

Učiteljski pravnik.

—§ Pravilniki o naravnih stanovanjih. V eni zadnjih številki smo priobčili pravilnik o naravnem stanovanju sreskih načelnikov. V isti številki smo tudi pozvali učiteljsko, posebno pa upravitelje, da povedo svoje mnenje in želje, ki naj bi jih vseboval pravilnik za učiteljska naravna stanovanja. Odzval se je le en član na poverjeništvu. Drugi molče! Ko bo pa uredba tu, bodo govorili vsi, to in to bi radi. Kaj ste storili? — Danes prinašamo uredbu o naravnih stanovanjih banov in podbanov, da bo služila učitelstvu v informacijo. Uredba glasi:

PRAVILNIK

o banovi pravici do stanovanja, kurjave in razsvetljave in o pravici banovega pomočnika do stanovanja.*

§ 1.

Stanovanje v naravi, ki pripada banom po členu 105. zakona o notranji upravi in po § 18. zakona o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna območja, banovim pomočnikom pa po § 19. zakona o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna območja, mora ustrezati položaju njegovega užiivalca ter mu omogočevati tudi opravljanje reprezentativnih dolžnosti, ki so vezane s tem položajem. Obseg potrebe je zavisen tako od krajevnih stanovanjskih razmer kakor tudi od obsega teh dolžnosti. Praviloma mora imeti banovo stanovanje sedem do osem sob, stanovanje banovega pomočnika pa pet do šest sob in potrebne pritokline.

O sporih glede tega, ali je stanovanje zadosti prostorno in ali je vobče prikladno, odloča minister za notranje posle.

§ 2.

Pravica do stanovanja v naravi se pridobi z dnem postavitve. Prejšnji užiivalec stanovanja mora prepustiti eno polovico stanovanja novemu užiivalcu na njegovo zahtevo takoj, drugo polovico pa v prihodnjih petnajstih dneh.

§ 3.**

Če prikladnega stanovanja v naravi ni, ima ban pravico do odškodnine, katere višino določí v vsakem konkretnem primeru z odlokom minister za notranje posle, banov pomočnik pa do stanarine po § 19. drugem odstavku zakona o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna območja.

Odškodnina in stanarina se izplačujeta iz banovinskega proračuna.

Pravice do odškodnine, odnosno do stanarine, nima ban, odnosno banov pomočnik, ki iz kakršnihkoli razlogov odkloni užiivanje stanovanja v naravi, če se ugotovi na pristojni poti, da je stanovanje prikladno.

§ 4.

Za opremo reprezentativnih oddelkov banskega stanovanja se vzamejo iz županjskih inventarjev potrebne stvari: kolikor pa nedostajajo, se nabavijo iz banovinskega proračuna po odobritvi ministra za notranje posle.

§ 5.

Ban ima pravico do drv po dejanskem potrošku, največ pa v zimskih mesecih do devet m³ in v poletnih mesecih do dveh m³ na mesec.

Namesto drv ali dela drv se sme dajati tudi premog v količini, ki se ujema s kupno vrednostjo teh drv.

Do razsvetljave v naravi ima pravico po dejanskem potrošku.

Zimski meseci so meseci od oktobra do marca, poletni meseci pa od aprila do septembra.

Kuriava in razsvetljava se izplačujeta iz banovinskega proračuna.

§ 6.

Pravica do kuriave in razsvetljave se pridobi z dnem vselitve v stanovanje.

§ 7.

Ta pravilnik stopi v veljavo, ko se razglasi v »Službenih Novinah«.

V Beogradu, dne 2. decembra 1929.; III. br. 56.552

Predsednik ministrskega sveta,

minister za notranje posle,

divizijski general:

Zivković Peter s. r.

* »Službene Novine kraljevine Jugoslavije« z dne 6. decembra 1929., št. 287/CXVII.
** Ta paragraf je priobčen po popravku v »Službenih Novinah kraljevine Jugoslavije« z dne 10. decembra 1929., št. 290/CXX.

Na debelo.

Na drobno.

FR. M. ROZMAN

Modna trgovina in strojno pletenje. Priporoča svojo bogato zalogo pletenin. Okusni vzorci. Zmerne cene. LJUBLJANA, ŽIDOVSKA ULICA ŠT. 7.

Stanovska organizacija UJU

Vabila:

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR-OKOLICA. Zborovanje, naznanjeno v zadnji številki »Učit. Tov.« za 4. januarja 1930. se preloži ter se vrši v soboto 11. januarja 1930., in sicer po že objavljenem dnevnem redu ob istem času in prostoru. Ta dnevni red ostane le v slučaju, da zborujemo sami; ako pa zborujemo skupno z mariborskim mestnim društvom, se dnevni red spremeni. Preložitev zborovanja od 4. na 11. januarja je bila potrebna zaradi važne, dne 5. januarja se vršeče seje širjega sosveta.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA ORMOŠKI OKRAJ zboruje dne 11. januarja 1930. v Ormožu. Začetek ob 9. uri.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR IN BLIŽNJO OKOLICO zboruje 10. januarja 1930. na III. deški osnovni šoli. Predaval bo tudi dr. K. Ozvald iz Ljubljane o temi »Poizkus zaključne sodbe o novi šoli«.

Poročila:

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREČA MARIBOR LEVI IN DESNI BREG je imelo svoj redni občni zbor 9. oktobra 1929. v Mariboru. Od 130 vpisanih je bilo vsakokrat po 77, t. j. 81% navzočih. Občni zbor je vodila tov. podpredsednica Godčeva.

I. Tekoče zadeve. Zadnji zapisnik je bil sprejet, dopisi vzeti na znanje, odnosno se je sklenilo, da se čim bolj podpre akcija za novi mladinski list in pobere vpisnino za Gospodarsko poslovavnico. Za društvo upokojenih učiteljev se je nabralo 288 Din. Tov. Šijanec je podal poročilo o seji ožjega sosveta.

Pred prehodom na poročila nam je g. sreski šolski nadzornik Ivan Tomažič prav zanimivo predaval o svojih vtisih na dunajskih osnovnih šolah in podal mnogo praktičnih mišljajev v koliko in kako naj bi se delovni princip uveljavljal v naših šolah.

II. Poročila. 1. Tajniško poročilo (Šeško Ivan). V preteklem poslovnem letu so bile 3 seje in 4 zborovanja, s povprečnim obiskom 75%. Predavanja so bila tri: o psihotehniški metodi v priučevanju tujih jezikov (Stancer), utisi o hospitaciji na dunajskih šolah (Juvancičeva), Cankar kot umetnik in človek (Stupanova). 16. januarja 1929. je bil odlikovan z redom sv. Save V. razr. za zaslug v delovanju na šolskem in narodnostnem polju, zaslužni prvoborilec tov. Radoslav Knaflič. Sprejetih je bilo 7 sklepov in predlogov v stanovskih in šolskih zadevah, za pokrajinsko skupščino. Osební spori, preplitvo tovarištev, premajhno zanimanje za pozitivno delo skozi vse čas, so senčne strani bilance preteklega poslovnega leta, katere bo treba z odločno voljo, pa brezpogojno odpraviti.

2. Blagajniško poročilo (Dšura Ivan). Skupnih dohodkov je bilo 13.223,18 Din, izdatkov 11.245,06 Din, prebitek 1978,12 Din. Članstvo tu ni storilo svoje dolžnosti; okoli 8000 Din je zaostanka na članarini, zato mnogo dolgov nismo mogli poravnati. — Računi so bili pregledani, vsi v redu najdeni in predlagani absolutorij sprejet. — Članarina za prihodnje leto je bila določena na 170 Din. (10krat po 17 Din), ozir. na upokojence in poročene učiteljice 100 Din (10krat po 10 Din). Članarino pobirajo šolski upravitelji ob priliki izplačevanja prejemkov.

3. Knjižnično poročilo (Podgornik Filip). Okrajna učiteljska knjižnica ni poslovala. Treba jo je prej popolnoma preurediti. Članstvo se poslužuje knjižnice Pedagoške centrale.

III. Volitve. Za predsednika je bil izvoljen Vauda Mirko iz Šmarjete ob Pesnici; za podpredsednico Godec Marija iz Limbuša; za tajnika Šeško Ivan iz Ruš; za blagajnika Dšura Ivan iz Radvanja; za odbornike: Ivanuša Valentin iz Fram, Petrovič Simon iz Marije Brezja, Kožuh Vilma iz St. Ilja; namestnika: Dojčinovič Vlasta iz Radvanja in Šajna Iv. iz Kamnice.

Mirko Vauda, t. č. preds. Iv. Šeško, t. č. tajnik.

+ PTUJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 9. decembra v Ptuj.

1. Situacijsko poročilo. V ptujskem šolskem srezu je 165 učnih oseb. Članov društva je 149. Na zborovanju navzočih je bilo 100 članov, t. j. 67,11%.

To zborovanje je bilo nadaljevanje občnega zbora z dne 14. oktobra.

Uvodoma je tov. predsednik naznanil, da je stopil v veljavo novi šolski zakon za osnovne šole, ter da se telesna vzgoja unificira z zakonom.

Učiteljsvo sme biti posebno zadovoljno s tem zakonom, ker bo na podlagi tega zakona moralo prenehati hujskanje drugega proti drugemu, ter se bo ustvarjal s tem enoten tip državljana Jugoslavana.

Prečitali so se dopisi, ki jih je društvo dobilo od poverjeništv.

Ker je skrutinij volitve novega odbora na občnem zboru dne 14. oktobra trajal do 1/16 ure, se izid volitev naznani članstvu na tem zborovanju.

Na novo so stopili v odbor tov. Lešnik, Rusjan in Šterk.

Volili so se delegati za pokrajinsko in državno skupščino, in sicer za obe skupščini isti delegati.

Lešni zahtevajo, da dobijo striktna navodila od društva, da bodo isto uspešno zastopali na skupščinah.

Tov. Kancelar zahteva, da tudi poverjenstvo pred skupščinami potrebne direktive, ker samo dobro pripravljene delegati bodo vršili dobro delo.

— Pismenost v Rusiji. Rusko državno upraviteljstvo vodi sistematično borbo proti nepismenosti. V šolskem letu 1927/28. so imeli 42.177 šol za nepismene (v mestih 6277, v vaseh 35.900), z 1.318.005 učenci. Vendar dosežani rezultati kažejo, da bo treba te borbe dopolniti še mnogo žrtv. Kako počasi raste procent pismenosti, je razvidno iz službene statistike, ki ima leta 1897. komaj 22,3% pismenih, leta 1920. le 31,9% in leta 1926. samo 39,6% pismenih. Pismenost v mestih je nekoliko večja in znaša 1926. leta 63,3%, v vaseh pa 34,5% pismenih. Torej, rusko kmečko ljudstvo je 65,5% nepismeno. — **zič.**

— Število ogrskih šol. Sedanja Ogrska ima 8.518.574 prebivalcev in zavzema 93.010 km². Po uradni statistiki je imela v šolskem letu 1926/27. vseh šol 13.498, z 32.320 učitelji in 1.261.874 učenci. — **zič.**

— Kopališče »Slon« v Ljubljani. Opozorjamo, da ima naše članstvo v tem kopališču znižane cene, ako se izkaže za nakaznico, ki jo dobi pri poverjenstvu. Poslužuje se ugodne prilike!

— Zahvala. Ob prireditvi božičnice na tujaknji državni dvorazredni mešani osnovni šoli, ki se je nad vse častno, mladini primerno ter staršem dopadljivo izvršila v nedeljo 22. decembra 1929. ob razsvetljenem božičnem drevescu, nagovoru šol. upravitelja, petju in deklamacijah šolskih otrok ter zvokih reproducirane glasbe radio prenosa iz Ljubljane, izrekam javno zahvalo vsem blagim darovalcem, ki so omogočili lepo božično proslavo z obdaritvijo nad stotero šolskih otrok, kakor z rokavicami, nogavicami, srajcami za dečke in deklice, čepicami, pecivom in drugim. Posebno zahvalo izrekam odboru okrajne blagajne v Laškem za znatni prispevek 1000 Din. Hranilnici in posojilnici v Laškem za 600 Din, gerentu občine Sv. Krištof za 300 Din, ravnatelju T. P. D., g. inž. Josipu Klocu za 300 Din, č. g. Josipu Lončariču, župniku pri Sv. Jedertu in tujaknjemu katehetu za 100 Din ter gg. Nikolaju Serganu, predsedniku krajnega šolskega odbora Franu Klemenu, trgovcu v Hudi jami, Jakobu Selihu, odborniku krajnega šolskega odbora za njihov trud z nabiranjem prostovoljnih prispevkov med sovasčani, gospej Kokaljevi kakor tudi gospodičnami: učiteljici Devi Volavško, vi in Milki Gregoričevi za podaritev peciva. V imenu poverjene mi ljube mladine izrekam vsem tisočero Bog povrni in voščim srečno Novo leto 1930! — **Bratuž Marij**, šolski upravitelj. — Gornja Rečica pri Laškem.

— Vzgojitelji, ki podajate ukažljivi mladini slike iz živalskega življenja našega gozda, poslužite se knjige: M. Jezernik: »Medvedov godrnjavček«, vez. 46 Din, broširan 36 Din. — Knjigo je Fr. Podrekar bogato opremil z razkošnimi slikami iz gozdnega živalskega življenja. Ilustracije so polne toplega občutja, nežne poezije in zdravega humorja. Posebno se odlikujejo po nedosegljivi karakterizaciji živalskih tipov. Knjigo krasi 48 slik. Knjiga se dobi v vseh knjigarnah ali v pisarni Belomode knjižnice v Ljubljani, Dunajska cesta 1 a/V.

— Šolskim vodstvom pošljemo brezplačno naš novi plakat detelj in trav, ki bo brez dvoma dobro služil v poučne svrhe. SEVER & CO., Ljubljana.

Obleke kemično čistí, barva, plisira in lika tovarna JOS. REICH.

RISALNA ORODJA kupite najbolje pri Fr. P. ZAJEC, optik Ljubljana, Stari trg 9.

„Naš rod.“

Sole, ki so dosegle za 1. številko »Našega roda« 50 do 100% naročnikov:

Brežice: Zabukovje 64.
Črnomelj: Čepelj 61, Radovica 76.
Kamnik: Dob 62, Ihan 55, Kamnik, deška 65, Komenda 51, Mekinje 50, Moravče 50, Skarjuča 71, Šenkov turn 59, Trzin 70, Tuznice 72, Mekinje, zasebna deklška 100.
Kočevje: Kuželj 77, Ribnica, deška 50, Ribnica, deklška 65, Turjak 86, Velike Lašče 53, Velike Poljane 75, Kočevje, zasebna deklška 100.
Kranj: Cerklje 54, Kovor 63, Kranj, deklška 54, Podblica 54, Predvor 60, Sora 53, Škofja Loka 100, Zalilog 60.
Krško: Cerklje 56, St. Jernej 56, Radeče 57, Trebelno 50.
Laško: Sv. Katarina 50, Laško 50, Sv. Lenart 54, Loka pri Zidanem mostu 50, Sv. Marjeta pri Rimskih Toplicah 52.
Litija: Hotič 51, Litija 82, Znojile 66, Zalna 62.
Ljubljana mesto: I. deška 64, II. deška 50, Barje 53, I. deklška 67, III. deklška 73, IV. deklška 69, pomožna šola 67.
Ljubljana-okolica: Laverca 56, D. M. v Polju 64, Dolso 55, Sv. Peter pri Lj. 77, Gor. Pirniče 73, Rudnik 68, Sostro 64, Šmarje 64, Šmartno pod Šmarno goro 78, Zalag 64, Zapotok 70, Želmlje 52 — Borovnica 52, Brezje 50, Jezero 50, Ligojna 50, Notranje Gorice 71, Podlipa 73, Preserje 57, Preska 72, Rakitna 54, Zažar 50.
Logatec: Cerknica 66, Grahovo 66, Dolnji Logatec 76, Gornji Logatec 67, Planina 80, Planina v Rovt. Žib. 50, Rakck 100, Rovte 50, Stari trg 76, Urec 68.
Novo mesto: Hinje 63, Mirna 50, Dolnja Nemška vas 55, Novo mesto, deška 74, Štale 100.
Radovljica: Bled 100, Bohinjska Bela 63, Breznica 69, Dobrava pri Kropi 100, Gorje 50, Javorniški Rovt 100, Jesenice, deklška 54, Kamna gorica 66, Kropa 61, Ljubno 50, Mošnje 64, Radovljica 68, Rateče 57, Zasip 100.

Celje: Braslovče 62, Celje, deška 56, Celje, deklška 51, St. Jurij ob juž. žel., deška 65, Letuš 50, Ljubčana 57, Petrovče 50, Polzela 55, Teharje 50, Zalec 53.

Dolnja Lendava: Lipa 52.
Dravograd: Črna 100, St. Danijel 50, Dravograd 68, Guštanj 100, Kaplja 50, Kotlje 58, Lokovica 56, Muta 100, Prevalje 51, Strojna 66, Vuzenica 71.

Gornji grad: Gorica 61, Lepa njiva 50, Ljubno 60, Šmartno ob Paki 50.

Konjice: Sv. Jernej 68, Špitalič 100, Zice 50.

Ljutomer: Gornja Radgona 51, Ljutomer, deška 52.

Maribor, desni breg: Fram 67, Pod Velko 60, Slovenska Bistrica, deška 60, Studenci, deška 95, Tezno 52.

Maribor, levi breg: Sv. Benedikt v Slov. goricah 50, Jarenina 56, Sv. Križ 50, Spodnja Sv. Kungota 82, Lajtersberg-Krčevina 54, Sv. Marjeta ob Pesnici 66.

Murska Sobotica: Veliki Dolenci 50.

Ptuj: Sv. Andraž v Slov. goricah 56, Hum 70, Sv. Lenart 61, Sv. Marjeta 50, Runc 80, Velika Nedelja 65, Zavrč 64.

Slovenjgradec: St. Janž pri Dravogradu 50, Razbor 76, Škale 67, Škalske Cirkovce 70. Šmarje-Jelše: Podsreda 78, Rogaska Slatina 64.

Meščanske šole: Krško 74, Rakck 75, Trbovlje 52, Kočevje, zasebna deklška 56, Ljutomer 63, Ormož 63, Šoštanj 54, Vojnik 64.

S pričujočo preglednico nikakor nimamo namena omalovaževati uspeha, ki so ga dosegli drugi kraji. Prepričani smo celo, da je bilo mnogo šol, kjer so tovariši in tovarišice z vso vneto propagirali naročanje, pa jim spričlo lokalnih razmer ni uspelo doseči niti 30%. Ponekod nepopolna revščina, drugod trmasta nevernost, da bi se dalo dobiti za bori poldrugi dinar toliko lepega in bogatega čitva, pa še v tako lični opremi. Zdaj, ko je list med ljudstvom, se bo v veliki meri priporočal že sam. O tem nam pričajo številna naknadna naročila. Zato velja naša posebna zahvala vsem tovarišim in tovarišicam, ki imajo zavest, da so storili, kar je bilo največ v njihovih močeh, ne glede na odstotke. Kdor pa tega ni storil, ga prosimo, da se zavzame za list vsaj zdaj, ko vidi, da je vreden njegove žrtve in da gre vendar za nekaj več, nego za »usiljivo fehtarijo«, kakor so nekje nazvali našo akcijo.

—nr. Termin naročanja 2. številke nadaljšujemo do 8. januarja, ker vsled pouka prostega ponedeljka pred Božičem mnoge šole niso mogle razdeliti prve številke in zato tudi ne zbrati novih naročil. 10. januarja, ko pojde 2. številka v tisk, moramo doletiti naklad. Opozorjamo, da poslej ne bomo več puščali stavka za ponatis, kar je v očigled dejstvu, da si je zdaj lahko vsakdo ogledal list (poslali smo ga tudi na ogled šolam, ki nam za prvo številko niso poslane nobenih naročil), popolnoma odveč. In še enkrat: Na našo pičlo zalogo naj se nihče ne zanaša! Nikar ne zamudite termina! Z naročilom vpošljite tudi naročnino! Naročajte skupno za vso šolo na eni sami položnici in dopisnici!

—nr. Šolam, ki naročajo, manj kot 5 izvodov, sporočamo, da smo vsled nevkalkuliranih stroškov za vpis pri poštni hranilnici in porabe materiala pri ekspediciji primorani zvišati ceno listu na 2 Din izvod. Ta posilek si omenjene šole lahko prihranijo s tem, da dobe še par naročnikov, kar jim sedaj, ko ima list v rokah, pač ne bo težko. Ta posilek ne velja za posamezne izvode, ki jih naročajo šole za nazaj in jih vplačajo skupno z naročilom prihodnje številke, ako to skupno naročilo ni manjše od 5 izvodov. Za naročila od 5 izvodov dalje ostane cena vse leto nespremenjena, ako bomo obdržali vsaj dosedanje naklado, kar trdno upamo.

—nr. List je prišel slabo zavít, tako nam poročajo iz mnogih krajev. Ta nedostatek gre največ na rovaš ogromnega prometa, ki so ga imele pošte pred prazniki. Ekspedicijo je izvršila tiskarna, ki je dala najjačji papir, kolikor ga je imela in se je morala v obliki ovitka držati predpisov pošte, ki veljajo za pošiljke s pavšalirano poštnino. Prihodnjič bomo skušali dobiti primernejši ovojni papir in bomo razdelili obsežnejše pošiljke na več paketov. Več pa v danih sredstvih ni moč goče storiti.

—nr. Izvodi za šolarsko knjižnico, ki jih žele dobiti poedine šole v vezanem letniku, se morejo pri upravi rezervirati. Zadržuje naročilo v opombi naročilne dopisnice. Cene za vezavo še ne moremo sporočiti, ker nam manjkajo še nekatere ponudbe knjigovozov, zato jih bomo objavili prihodnjič. Delo bomo oddali najnižjemu ponudniku, ki bo jamčil za solidno izvršitev. Zadržujemo bomo samo lastno ceno in stroške za poštnino. Rezervirane številke je treba prav tako vplačati naprej kakor druga naročila, ostanje pa do vezave v upravi. Stroške za vezavo in poštnino je vplačati najkasneje pri naročanju junjske številke. Sadržano račun za vezane letnike bomo priložili pošiljki.

—nr. Reklamacije. Par šol je reklamiralo cele pakete. Tem sporočamo, da so vsled ogromnega prometa, ki so ga imele pošte pred prazniki, paketi najbrž kje običali, ali pa zšli v napačne kraje in upamo, da so do danes že na svojem mestu. Zato teh reklamacij za enkrat nismo rešili. Ako pa pošiljke še do zdaj niso prišle, naj jih dotične šole ponovno reklamirajo. Nadoknadli jim bomo to o priliki ponatisa začetkom januarja, ker nam je zdaj pošla vsa zaloga.

Naša gospodarska organizacija.

—g. Članom Učit. Samopomoči. V teh dneh ste prejeli položnice za nakazilo članskega prispevka za 200. (Ivan Krajnik, Maribor) in 201. smrtni slučaj (Rozalija Strmšek, Maribor). Obenem nakazete s to položnico tudi upravnino in letnino za l. 1930. v znesku 6 Din. Skupaj s poštnino nakaze vsak član 17 Din. Zamudnikom sem prišel k temu znesku še zaostanke. Prosim vljudo, da nakazete te zneske takoj! — V l. 1929. je bilo 20 smrtnih slučajev. Na posmrtninah se je izplačalo 233.305 Din. Danes ima Učit. Samopomoči 2390 članov. — Vsem članom U. S. želi: Srečno novo leto 1930. — upravitelj.

Učiteljski pravnik.

—§ Pravilniki o naravnih stanovanjih. V eni zadnjih številki smo priobčili pravilnik o naravnem stanovanju sreskih načelnikov. V isti številki smo tudi pozvali učiteljsko, posebno pa upravitelje, da povedo svoje mnenje in želje, ki naj bi jih vseboval pravilnik za učiteljska naravna stanovanja. Odzval se je le en član na poverjeništvu. Drugi molče! Ko bo pa uredba tu, bodo govorili vsi, to in to bi radi. Kaj ste storili? — Danes prinašamo uredbu o naravnih stanovanjih banov in podbanov, da bo služila učitelstvu v informacijo. Uredba glasi:

PRAVILNIK

o banovi pravici do stanovanja, kurjave in razsvetljave in o pravici banovega pomočnika do stanovanja.*

§ 1.

Stanovanje v naravi, ki pripada banom po členu 105. zakona o notranji upravi in po § 18. zakona o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna območja, banovim pomočnikom pa po § 19. zakona o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna območja, mora ustrezati položaju njegovega užiivalca ter mu omogočevati tudi opravljanje reprezentativnih dolžnosti, ki so vezane s tem položajem. Obseg potrebe je zavisen tako od krajevnih stanovanjskih razmer kakor tudi od obsega teh dolžnosti. Praviloma mora imeti banovo stanovanje sedem do osem sob, stanovanje banovega pomočnika pa pet do šest sob in potrebne priklone.

O sporih glede tega, ali je stanovanje zadosti prostorno in ali je vobče prikladno, odloča minister za notranje posle.

§ 2.

Pravica do stanovanja v naravi se pridobi z dnem postavitve. Prejšnji užiivalec stanovanja mora prepustiti eno polovico stanovanja novemu užiivalcu na njegovo zahtevo takoj, drugo polovico pa v prihodnjih petnajstih dneh.

§ 3.**

Če prikladnega stanovanja v naravi ni, ima ban pravico do odškodnine, katere višino določí v vsakem konkretnem primeru z odlokom minister za notranje posle, banov pomočnik pa do stanarine po § 19. drugem odstavku zakona o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna območja.

Odškodnina in stanarina se izplačujeta iz banovinskega proračuna.

Pravice do odškodnine, odnosno do stanarine, nima ban, odnosno banov pomočnik, ki iz kakršnihkoli razlogov odkloni uživanje stanovanja v naravi, če se ugotovi na pristojni poti, da je stanovanje prikladno.

§ 4.

Za opremo reprezentativnih oddelkov banskega stanovanja se vzamejo iz županjskih inventarjev potrebne stvari: kolikor pa nedostajajo, se nabavijo iz banovinskega proračuna po odobritvi ministra za notranje posle.

§ 5.

Ban ima pravico do drv po dejanskem potrošku, največ pa v zimskih mesecih do devet m³ in v poletnih mesecih do dveh m³ na mesec.

Namesto drv ali dela drv se sme dajati tudi premog v količini, ki se ujema s kupno vrednostjo teh drv.

Do razsvetljave v naravi ima pravico po dejanskem potrošku.

Zimski meseci so meseci od oktobra do marca, poletni meseci pa od aprila do septembra.

Kuriava in razsvetljava se izplačujeta iz banovinskega proračuna.

§ 6.

Pravica do kuriave in razsvetljave se pridobi z dnem vselitve v stanovanje.

§ 7.

Ta pravilnik stopi v veljavo, ko se razglasi v »Službenih Novinah«.

V Beogradu, dne 2. decembra 1929.; III. br. 56.552

Predsednik ministrskega sveta, minister za notranje posle, divizijski general: Zivković Peter s. r.

* »Službene Novine kraljevine Jugoslavije« z dne 6. decembra 1929., št. 287/CXVII.
** Ta paragraf je priobčen po popravku v »Službenih Novinah kraljevine Jugoslavije« z dne 10. decembra 1929., št. 290/CXX.

Na debelo.

Na drobno.

FR. M. ROZMAN

Modna trgovina in strojno pletenje. Priporoča svojo bogato zalogo pletenin. Okusni vzorci. Zmerne cene. LJUBLJANA, ŽIDOVSKA ULICA ŠT. 7.

Stanovska organizacija UJU

Vabila:

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR-OKOLICA. Zborovanje, naznanjeno v zadnji številki »Učit. Tov.« za 4. januarja 1930. se preloži ter se vrši v soboto 11. januarja 1930., in sicer po že objavljenem dnevnem redu ob istem času in prostoru. Ta dnevni red ostane le v slučaju, da zborujemo sami; ako pa zborujemo skupno z mariborskim mestnim društvom, se dnevni red spremeni. Preložitev zborovanja od 4. na 11. januarja je bila potrebna zaradi važne, dne 5. januarja se vršeče seje širjega sosveta.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA ORMOŠKI OKRAJ zboruje dne 11. januarja 1930. v Ormožu. Začetek ob 9. uri.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR IN BLIŽNJO OKOLICO zboruje 10. januarja 1930. na III. deški osnovni šoli. Predaval bo tudi dr. K. Ozvald iz Ljubljane o temi »Poizkus zaključne sodbe o novi šoli«.

Poročila:

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREČA MARIBOR LEVI IN DESNI BREG je imelo svoj redni občni zbor 9. oktobra 1929. v Mariboru. Od 130 vpisanih je bilo vsakokrat po 77, t. j. 81% navzočih. Občni zbor je vodila tov. podpredsednica Godčeva.

I. Tekoče zadeve. Zadnji zapisnik je bil sprejet, dopisi vzeti na znanje, odnosno se je sklenilo, da se čim bolj podpre akcija za novi mladinski list in pobere vpisnino za Gospodarsko poslovavnico. Za društvo upokojenih učiteljev se je nabralo 288 Din. Tov. Šijanec je podal poročilo o seji ožjega sosveta.

Pred prehodom na poročila nam je g. sreski šolski nadzornik Ivan Tomažič prav zanimivo predaval o svojih vtisih na dunajskih osnovnih šolah in podal mnogo praktičnih mišljajev v koliko in kako naj bi se delovni princip uveljavljal v naših šolah.

II. Poročila. 1. Tajniško poročilo (Šeško Ivan). V preteklem poslovnem letu so bile 3 seje in 4 zborovanja, s povprečnim obiskom 75%. Predavanja so bila tri: o psihotehniški metodi v priučevanju tujih jezikov (Stancer), utisi o hospitaciji na dunajskih šolah (Juvancičeva), Cankar kot umetnik in človek (Stupanova). 16. januarja 1929. je bil odlikovan z redom sv. Save V. razr. za usluge v delovanju na šolskem in narodnostnem polju, zaslužni prvoborilec tov. Radoslav Knaflič. Sprejetih je bilo 7 sklepov in predlogov v stanovskih in šolskih zadevah, za pokrajinsko skupščino. Osebnih spori, preplitvo tovarištev, premajhno zanimanje za pozitivno delo skozi vse čas, so senčne strani bilance preteklega poslovnega leta, katere bo treba z odločno voljo, pa brezpogojno odpraviti.

2. Blagajniško poročilo (Dšura Ivan). Skupnih dohodkov je bilo 13.223,18 Din, izdatkov 11.245,06 Din, prebitek 1978,12 Din. Članstvo tu ni storilo svoje dolžnosti; okoli 8000 Din je zaostanka na članarini, zato mnogo dolgov nismo mogli poravnati. — Računi so bili pregledani, vsi v redu najdeni in predlagani absolutorij sprejet. — Članarina za prihodnje leto je bila določena na 170 Din. (10krat po 17 Din), ozir. na upokojence in poročene učiteljice 100 Din (10krat po 10 Din). Članarino pobirajo šolski upravitelji ob priliki izplačevanja prejemkov.

3. Knjižnično poročilo (Podgornik Filip). Okrajna učiteljska knjižnica ni poslovala. Treba jo je prej popolnoma preurediti. Članstvo se poslužuje knjižnice Pedagoške centrale.

III. Volitve. Za predsednika je bil izvoljen Vauda Mirko iz Šmarjete ob Pesnici; za podpredsednico Godček Marija iz Limbuša; za tajnika Šeško Ivan iz Ruš; za blagajnika Dšura Ivan iz Radvanja; za odbornike: Ivanuša Valentin iz Fram, Petrovič Simon iz Marije Brezja, Kožuh Vilma iz St. Ilja; namestnika: Dojčinovič Vlasta iz Radvanja in Sajna Iv. iz Kamnice.

Mirko Vauda, t. č. preds. Iv. Šeško, t. č. tajnik.

+ PTUJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 9. decembra v Ptuj.

1. Situacijsko poročilo. V ptujskem šolskem srezu je 165 učnih oseb. Članov društva je 149. Na zborovanju navzočih je bilo 100 članov, t. j. 67,11%.

To zborovanje je bilo nadaljevanje občnega zbora z dne 14. oktobra.

Uvodoma je tov. predsednik naznanil, da je stopil v veljavo novi šolski zakon za osnovne šole, ter da se telesna vzgoja unificira z zakonom.

Učiteljsvo sme biti posebno zadovoljno s tem zakonom, ker bo na podlagi tega zakona moralo prenehati hujskanje drugega proti drugemu, ter se bo ustvarjal s tem enoten tip državljana Jugoslavana.

Prečitali so se dopisi, ki jih je društvo dobilo od poverjeništv.

Ker je skrutinij volitve novega odbora na občnem zboru dne 14. oktobra trajal do 1/16 ure, se izid volitev naznani članstvu na tem zborovanju.

Na novo so stopili v odbor tov. Lešnik, Rusjan in Šterk.

Volili so se delegati za pokrajinsko in državno skupščino, in sicer za obe skupščini isti delegati.

Leti zahtevajo, da dobijo striktna navodila od društva, da bodo isto uspešno zastopali na skupščinah.

Tov. Kancelar zahteva, da tudi poverjenstvo pred skupščinami potrebne direktive, ker samo dobro pripravljeni delegati bodo vršili dobro delo.

Kupujte in priporočajte

domaće proizvode:
ADRIA
prasek
za pecivo in
vanilni sladkor

Tajnik poverjenosti, Kopal pojasni zadevo dopisov poverjenosti; glede direktiv pa omeni, da je poverjenost v tem oziru vedno storilo svojo dolžnost.

Nato poroča še o osnovnošolskem zakonu, kolikor je pač poverjenost dobilo informacij o njem.

Tudi glede osnovnošolskega zakona je Udruženje v obče, poverjenost pa specialno storilo vse, kar je moglo, da bo v dobrobit mladini in učiteljstvu.

Tov. Lavrenčič iz Maribora je nato govoril o mladinski telovadbi.

Učitelj je prvi poklican, da izvaja zakon o telesni vzgoji. Postopek glede mladine naj bo pri tem priroden.

Telovadna uro deli glede vaj v: 1. poživljajoče vaje, 2. vaje trupa, 3. vaje o ravnotežju, 4. skoke, 5. pomirjevalne vaje, 6. igre.

Telovadna obleka naj bo primitivna in prikladna.

Vse vaje je nato praktično izvedel z učenci v telovadnici, za kar mu je učiteljstvo še posebej hvaležno.

Po telovadbi se je članstvo zopet sestalo v zborovalnici. Tu so se vršili pomenki zaradi nastale situacije v organizaciji. Tovariš Kopal je stvarno in mirno obrazložil vso zadevo.

Tov. Kopal naznanil zbranim, da je za list »Naš rod« že nad 38.000 naročnikov, kar dokumentira, da je bilo učiteljstvo na mestu. Prosi pa, da se vse, kar bi morda v listu ne bilo dobro, sporoči tov. Ribičiču, glavnemu uredniku lista.

2. Samoizobrazba. Tov. Jančič poroča o pogojih, po katerih bi se življenje v krožkih na novo podkrepilo. Kot jedro krožkov zahteva predavanja, in sicer diktirana predavanja. Navzoči na zahtevajo svobodo v delovanju v krožkih.

Ker bo izdala Pedagoška centrala v Mariboru, ki je mati krožkov, smernice za delo v krožkih, se debata o tem preloži na prihodnje zborovanje. Tov. Jančič je ponovno izvoljen za poročevalca krožkov.

3. Šolska reforma. Poročevalka za šolsko reformo v tem poslovnem letu bo tovarišica Troha.

4. Izvenšolsko delo. O izvenšolskem delu bosta poročala tov. Lešnik in tov. Gabrijelčičeva.

Tov. Musek je pripravljen referirati na kak četrtel o kmetijsko-nadaljevalnih šolah, da zainteresira vse, ki imajo smisel za to panogo izvenšolskega dela.

Stavi predlog, da naj se sporoči poverjenosti, da pri sestavljanju smernic za kmetijsko-nadaljevalne in gospodinjstke nadaljevalne šole upoštevajo mnenje tozadevnega odbora bivše mariborske oblasti.

Vsi poročevalci naj se vabijo vedno k odborovim sejam.

5. Slučajnosti. Uredi se kontrola navzočnosti članov.

Po prisrčni zahvali tov. Kobalu za pojasnila in tovarišem in tovarišicam za vztrajnost na zborovanju, tov. predsednik istega zaključil.

Dušan Iv. Šestan, t. č. predsednik. Kaukler V., t. č. tajnika.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MEŽISKO DOLINO je zborovalo dne 16. novembra 1929. v Prevaljah.

1. Situacijsko poročilo: Učiteljstva je v okraju 55, včlanjenih 53, navzočih 35.

Tov. predsednik odpravlja zborovanje, konstatira sklepčnost, pozdravlja navzoče tovariše in tovarišice in posebej še nadzornika Kmetijske družbe g. Fr. Kafola, ki se je odzval povabilu in prišel iz Ljubljane, da nam govori o smernicah za delo za našega kmeta, obžaluje pa, da nekateri tovariši in tovarišice še vedno ne čutijo potrebe posegati zborovanja.

V svojem poročilu označuje tov. predsednik v glavnih obrisih položaj, ki je nastal v šolskih zadevah po likvidaciji velikih županij in oblastnih samouprav in po ustanovitvi banskih uprav. Dalje omenja prizadevanje Izvršnega odbora UJU v Beogradu za izboljšanje materialnih zadev učiteljstva.

Predavanju g. nadzornika Fr. Kafola je sledilo prisotno učiteljstvo z zanimanjem in se je po predavanju razvila živahna debata, ki jo dovolj pokazala, da učiteljstvo Mežiške doline čuti z našim malim kmetom in ga razumeva. G. predavatelj je v enournem predavanju podal smeri, v katerih bi se naj posamezne kmetijske panoge razvile oziroma skušale usmeriti. Posebno je poudarjal one panoge kmetijstva, ki so pri nas rentabilne in ki bi lahko dvignile kmeta v Mežiški dolini, a posebej je še naglasil, da je obračati pažnjo tudi na delavce, ki imajo doma svoj vrtič, njivico ali posestvo.

V debati se je poudarjalo, da naj bi centrala vplivala na Podružnico kmetijske družbe, da se zopet poži njih delo. Izneslo se je razmerje med podružnico Kmetijske družbe in novimi občinskimi kmetijskimi odbori, o načinu preureditve posestva malega kmeta in njegovih poslopih po izboljšanem celotnem gospodarstvu, dalje o enotnem kmetijskem društvu, da kmeta ne bi v toliki meri obdavčilo s članarino. V debato so posegli tov. Do-

beršek, Sokol, Gačnik, Grafenauer, Gallob in Ledinek.

Tov. predsednik se zahvali g. predavatelju za praktična navodila in poziva članstvo na delo za jedro našega naroda, t. j. za našega malega kmeta.

II. Samoizobrazba (poročevalec tov. Gačnik). V mesecih, ko ne bo zborovanja, se naj redno sestajajo krožki. Snov naj določijo sklicatelji krožka, ki naj bo metodično-pedagoškega ali kmetijsko-gospodarskega značaja, kakor posamezni krožki čutijo potrebo. Za krožek Prevalje se določi za sklicatelja tov. Lodranta.

III. Šolska reforma (poročevalec tov. nadzornik Močnik).

1. Načrt za nabiranje in evidenco naročnikov mladinskega lista je prekompleksen in samo podraži list in komplicira upravo. Za nabiranje in evidenco zadostuje pola papirja, na katero se zabeleži naročniki in mesec ter datum, ko se je denar odposlal s pošto položnico. Položnica je obenem potrdilo za naročitev in naročilo upravi lista. Poverjenostu in upravi pa seznam učencev naročnikov ni potreben in bi list le zopet podražilo. Z letnimi naročniki se postopa enako. — O mladinskem listu se je razvila živahna in stvarna debata radi vsebine, upravljanja in cene lista. V debato so posegli tov. Močnik, Sokol, Doberšek, Šimon in Gačnik. Poročevalec za mladinski list je bil izvoljen tov. nadzornik Močnik.

Sklepi: a) Da bo mogel naš mladinski list konkurirati z ostalimi mladinskimi listi, mora biti dobro urejevan in čim cenejši.

b) Vsebinsko mora upoštevati tri vidike: nižjo in višjo učno stopnjo ter odraslo mladino.

c) Radi evidence in nabiranja članov se naj postopa po našem predlogu.

2. Da se zamore učiteljstvo v zadostni meri posvetiti šolski reformi in uveljavljati pri pouku novejši smernice je potrebno:

a) Da se učni načrti sestavijo v smislu zahtev nove šole.

b) Da se uredba o krajevnih in oblastnih šolskih odborih z dne 2. maja 1927., O. N. br. 28.038, ki sedanjim razmeram ni primerena, razveljavi in izda nova naredba.

c) Učiteljstvo naj se ne nadleguje z raznimi kolki, publikacijami, slikami itd., da jih razpečava med deca in narodom, ker se trgovski posel ne strinja z vzgojiteljskim poklicem.

d) Da se more učiteljstvo posvetiti le šoli in narodu, je potrebno, da ima primerno plačo, ki ga reši skrbi za vsakdanje življenje. Kdor pa mora iskati postranski zaslužek, se ne more popolnoma posvetiti svoji službi.

Vsi ti predlogi so se v širši obliki predložili pov. UJU v Ljubljani, da jih iznese na merodajnih mestih.

V debati so se oglasili tovariši: Močnik, Doberšek, Sokol in Gačnik.

IV. Izvenšolsko delo (poročevalka tov. A. Vreček).

V svojem poročilu je tov. Vrečkova iznesla nekaj misli o izvenšolskem delu učiteljstva — ne samo učitelje —. Poudarjala je, da mnogi omagujejo pri tem delu, ker so materialni prejemki minimalni, idealizem odpoveduje, a mnogi med nami delajo tiho, skromno, brez vednosti širše javnosti. Danes, posebno danes, ko bo govor o naših materialnih zadevah, bi nam bila nujno potrebna statistika o izvenšolskem delu učiteljstva, rabili bi jo. Tov. poročevalka poziva tovariše in tovarišice na delo med narodom. Ustvariti nam je potreben načrt za delo, delati moramo smotreno, ker le tedaj bo imelo naše delo videz uspeh. V debato sta med drugimi posegla tudi tov. Močnik in Doberšek.

Sklep: Zbere se naj statistika o izvenšolskem delu učiteljstva.

V. Slučajnosti: 1. Tov. predsednik poziva članstvo, da korporativno pristopi k Učiteljski gospodarski poslovalnici. Sprejme se predlog tov. Močnika, da pristopijo vsi člani društva in se pristopnina in delež plača iz društvene blagajne.

2. Prečita se okrožnica tov. Pahorja in pov. UJU v Ljubljani, ki se vzame na znanje.

Po zborovanju, ki je bilo živahno, je učiteljski kombinirani orkester svojim kolegom nudi prav pester koncertni spored, a tovariši so se pri prijetni zabavi spoznavali med seboj, kar danes med učiteljstvom toliko pogrešamo.

Gallob, preds., Ledinek Miloš, tajnik in por.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA — zahodni del je zborovalo 12. decembra 1929. ob 8^h. uri v Ljubljani na II. mestni deški osnovni šoli.

Situacijsko poročilo: Učiteljstva v okraju 135, včlanjenih 128, navzočih 100, t. j. 78%.

1. Tovariš predsednik odpravi občni zbor, ki velja kot izredni iz razloga, da niso 3 člani odbora dobili pri zadnjih volitvah zadostnega števila glasov, kakor določajo društvena pravila. Nato pozdravi člane poverjenosti tov. Skulja, Kobala in Dimnika — prisotne člane, posebno novodošle — prečita pismo tov. Pahorja, ki sporoča, da se ne more iz službenih razlogov odzvati povabilu na društveno zborovanje — omenja, da je postalo 1. 1929. — posebno z dnevi 6. jan. in 3. okt. — zgodovinsko. Za razvoj šolstva je pa odločilnega pomena objava zakona o narodnih šolah z dne 5. decembra 1929. Z apelom na pozitivno delo preide na dnevni red.

2. Tajniško poročilo o zadnjem zborovanju se prečita in odobri. Prečita se odgovor šolskoupavnega odseka na vloge glede znižanja števila učnih ur na enozrednicah, uporabe računice na nižje organiziranih šolah.

3. Tov. blagajničarka ugotavlja, da nekateri šole še niso plačale članarine za tekoče leto in apelira na članstvo, naj redno pošilja članarino.

4. Razprava o kritiki organizacijskega delovanja — iznešeni na pokrajinski skupščini — je zavzela glavni del dnevnega reda. Prečitalo se je daljše pismo tov. Pahorja in kritika z dokazi. V debato so posegli navzoči člani poverjenosti, tov. Gole, Kržišnik, Lampret, Šmajdek in kot zastopnik opozicije tov. Taučar. Po dolgotrajni debati sta se izglasovali zaupnici predsedstvu društva in poverjenstvu, predloženi od tov. Kržišnika.

5. Potrdi se soglasno izvolitev tov. Urbančiča, Vrhovca in Goleta v odbor. Ravno tako se potrdi izvolitev vseh namestnikov in pregledovalcev računov.

6. Četrta in peta točka dnevnega reda se je zaradi pomanjkanja časa odložila na prihodnje zborovanje.

7. a) Od kontraktualnega odseka društvu v razprodajo predloženi izvodi (15) publikacije J. Ribičiča: »Kraljica palčkov« se pošljejo brezplačno večrazrednim šolam. Ker je čisti dobiček namenjen obmejnemu šolstvu in pomoči potrebnim tovarišem kontraktualcem, krije stroške društvo. b) Člani, ki še niso podpisali pristopnice UGP se pozivajo, da to nemudoma store in jih odpošljejo neposredno UGP v Mariboru. Kdor nima pristopnice, naj javi to društvenemu odboru.

8. Zanimivo predavanje sadj. nadz. v pok. g. Josipa Štreklja: O cepljenju in konserviranju kostanja, se je moglo v skracenem obsegu podati, vendar je g. predavatelj žel toplo zahvalo.

F. Lampret, t. č. preds. Taučar, t. č. tajnik.

+ KAMNJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo 11. decembra v Domžalah.

1. Statistika: V srezu je vsega učiteljstva 121, od teh včlanjenih 104, zborovanja se je udeležilo 68, kar odgovarja 65%.

Tovariš predsednik pozdravi došle goste tovariše Skulja, Lapajneja, Ribičiča in Dimnika. Pozdrav velja tudi neumornemu našemu predavatelju tov. g. šol. ref. Lukežiču. Nato omenja nekatere interne društvene zadeve.

2. Situacijsko poročilo: V jedrnatih stavkih poda tov. predsednik svoje misli k nastalemu položaju. Članstvo želi točnih informacij. Zato poročajo zgoraj imenovani tovarišje o nastalih sporih v organizaciji. V debato posegajo razni tovariši. Soglasno sprejmemo predlog tov. Primožiča: Program opozicije najprej temeljito proučimo v odboru, nakar se bo razpravljalo na prihodnjem zborovanju in šele takrat bomo končno sklepali o zadevi.

3. K šolski reformi poroča tov. Dimnik o šolskem zakonu, o bojih zanj in nam pojasni nekatere točke.

Vsled preobširnih debat o gorenjih zadevah so morale odpasti druge točke dnevnega reda.

Zborovalci so osvojili še dva predloga: 1. Tov. Lapajne se naj udeležuje sej občnega sveta še nadalje kot naš zastopnik. 2. Vsako učiteljsko društvo naj sestavi pregled kulturnega udejstvovanja učiteljstva.

Arrigler Ant., t. č. preds. J. Mayer, t. č. tajnik.

+ ZBOROVANJE SRESKEGA UČIT. DRUŠTVA UJU LJUBLJANA OKOLICA, zahodni del dne 14. decembra 1929. ob 9. uri v osnovni šoli v Mostah.

Tov. predsednik odpravi zborovanje, seznanil člane s spornim položajem v organizaciji in jim poroča, da je v svrhu razjasnitve tega v sporazumu z odborom povabil na zborovanje poverjenika tov. Skulja in tov. Lapajneja. Dalje konstatira, da se je odzval vabilu pov. tov. Skulja, da pa so navzoči glavni tajnik tov. Kopal in urednik tov. Dimnik ter jih pozdravi.

Po daljši debati se sklene z večino glasov vključ odstopnosti tov. Lapajneja, čitati kritiko tov. Pahorja in dokaze k tej.

Obravnavalo se je 9 točk.

K vsaki posamezni točki je podal pov. tov. Skulj svojo razjasnitev, na katero pa se je razvila zanimiva, mestoma burna debata. — Med drugim so posegli v debato tov. Bensa, Cerut, Čopič, Dimnik, Kopal, Lulik, Mencin in Trošt.

Ker je zborovanje trajalo že skoraj štiri ure, je končno stavil tov. Flajs predlog za zaupnico poverjenstvu.

Tudi tov. Mencin in Cerut sta stavila svoje predloge in zato se je iznova razvila debata.

Pri tej je pov. tov. Skulj obljubil, da bo na prihodnjem zborovanju poročal o delu poverjenstva glede šolskega zakona in bodril je članstvo k iskrenemu tovarištvu in k izboljšanju položaja v organizaciji.

Slednjič je tov. Musar predlagal, naj se konča in ne izglasuje nobenega preje stavljenih predlogov. — Sprejeto! — Le s 5 glasovi proti.

Nato je predsednik tov. Kosin zaključil zborovanje in sledil je tečaj za cepljenje kostanja.

M. Kosin, preds. Ana Celnarjeva, t. č. tajnika.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KOČEVSKI OKRAJ je zborovalo 7. decembra 1929. v Kočevju.

Situacijsko poročilo: Učiteljstva v okraju je 150, organiziranih 95, navzočih 59, t. j. 62%.

Tov. predsednik odpravi zborovanje, pozdravi navzoče, zlasti nanovo vstopivše člane in preide na dnevni red. Obravnavajo se došli dopisi:

a) »Naš rod«. — Novi mladinski list se vse premalo priporoča. Dobe se celo tovariši, ki odvrčajo dobro knjigo od učencev. Tako nasprotovanje ni vredno kulturnega človeka. Sklene se, da se na vsaki šoli določi poverjenika za »Naš rod«.

b) Vsak član prispeva še 2 Din vpisnine za UGP.

c) Tov. Mervič poda pojasnilo k okrožnici v »Učit. Tovarišu« štev. 16.

Šolska reforma: Tov. L. Pibrovce je predaval o »vzgojnih in metodiških načelih pri nas in drugod.« Iz podanega je članstvo razvidelo, da je sodobna šola pravi blagoslov za učence. Predavanju je sledil razgovor, ki so se ga udeležili tov. Vončina, Ločnikar, Sedejva, Jamnikova, Peterlinova in Mervič.

Slučajnosti: Z oziroma na pravila nanovo preosnovane Kmetijske družbe je sprejet predlog tov. Ločnikarja:

»Kmetijska družba naj sprejme v svoja pravila, da smejo biti nje redni člani tudi učitelji, ker že v svoji službi vrše kmetijski pouk in se večinoma tudi praktično pečajo z raznimi panogami kmetijstva.«

Tov. predsednik priporoča članstvu, da naroča svoje šolske potrebščine le pri UGP in da se učiteljstvo naroči na publikacije Sl. Šolske Matice.

Herm. Kmet, t. č. preds. Čokova, t. č. tajnika.

OBLEKE moške, fantovske in deške, raglane, površnice, usnjate suknjiče, trenchcoat in druge plašče **KUPITE** sigurno najceneje v konfekcijski industriji

JOSIP IVANČIČ * LJUBLJANA Dunajska cesta 7.

Oglejte si velikansko zalogo! Lastni izdelki!

Osebnne zadeve.

IMENOVANJA IN PREMESČENJA:

Furlan Janko na III. deš. osnovno šolo v Maribor, Mikuž Anton v Šmarje pri Jelšah, Sedevič Ema na Muto, Pitamic Edvard v Sv. Florjan na Doliču, Zega-Carkovič Nikolina na Dol pri Ljubljani, Šavli Andrej v Tišino, Trobec Sabina v Podsredo, Cible Franc na Rakek, Drekonja Ciril v Turnišče, Gros Maksimilijana v Koprivnico, Madon Amalija na Rečico ob Paki, Osvald-Ogrizek Marija na Smuko, Šlibar Terezija na Bled, Knap Ivana v Brežice, Mikuž-Lenardič Ruža v Reteče, Prislav Jožef v Črno, Damjanič Dragica v Maribor, Gorišek Simona v Dol. Lendavo, Peternel Ludvika v St. Rupert, Povh Vaclav v Dolgo vas, Penik Erna v Dolgo vas, Perčič Roza v Mozirje, Gorišek Marija na Polje, Luževič Jožefa k Sv. Juriju ob Taboru, Kuhar Vida v Kotlje, Zavec-Ramšek Marija na Pragersko, Rojina Danica v Guštanj, Kramberger Angela k Sv. Križu pri Ljutomeru, Sinko Justina k Sv. Križu pri Ljutomeru, Kotnik Emilija k Sv. Barbari, Petek Kristina v Runcu, Bernik Irma k Sv. Andražu nad Polzelo, Leskovar Ana v Leitersperg-Krčevina, Ložar Franjo v Letuš, Setinec Marija v Sv. Pavel pri Preboldu, Novak-Riepl Ivana v Sv. Pavel pri Preboldu, Kinc Julijana v Dramlje, Tivadar Janez v Črešnovce, Hari Deneša v Fokovec, Kramberger Josip v Mursko Soboto, Alt Danica na Prevalje, Breže Ivana v Dravograd, Hauke Natalija v Ljubno, Loparnik Vladimir v Ljutomer, Černigoj Vera v Apače, Golobič Marta v Cezanjevc, Regoršek Bogomir v Ljutomer, Kirar Josipina v Maribor, Zorko Valerija k Sv. Juriju v Slov. Goricah, Hafner Rupert v Sv. Lovrenc na Pohorju, Sabati Leandra v Zg. Poljskavo, Serona Vinko v Sv. Lovrenc na Pohorju, Bobič Nada v Ruše, Vaupt Mihaela v Mačkovec, Škerbine Franc v Vučjo gomilo, Škerbine-Šumandl Antonija na Vučjo gomilo, Pohar Josip v Mursko Soboto, Zerk Albert k Sv. Bolfenu na Kogu, Kafol-Mekuz Ljudmila v Ptuj, Muhač-Cujnik Gabrijela v Ptuj, Plavšak Marija v Središče ob Dravi, Hribernik Frana v Hajdino, Bregant Albert v Narpelje, Dekleva Sonja v Narpelje, Cilensek Vincenc v Slovenjgradec, Vrečko Ivana v Ravne, Kostanec Leopoldina v Šostanj, Šenveter Avgust v Ravne, Sinigoj Avgusta v Šmartno pri Slov. Gradcu, Toreli Ana v Stopce, Ferik Ivan v Pristavo, Gostinčar Danica v Dol pri Ljubljani, Krušič Hilda v Mekinje, Kramer Franc v Trbovlje, Födransperg Olga v Ribno pri Bledu, Avsec Nada v Videm, Rak Evgenija v Staro Oselico, Jaklič Vida v Grosuplje, Marok Marija na meščansko šolo v Mežico, Vodusek Marija na meščansko šolo v Mežico, Koželj Mirko k Sv. Petru pod Svetimi gorami, Mencej Fran v Šmarje pri Jelšah, Škerbine Miroslav na meščansko šolo v Vojnik, Zeilhofer Alfonz v Limbuš, Bratko Rudolf v Poljane, Ostanek Franc v Vodice, Glaesener Terezija v Vodice, Leskovec Josipina v Stično, Jan Ljudevita v Genterovce, Horvat Belo v Pince, Bajde Viktor v Luče, Kontler-Komplasi Marija v Prihovo, Križ Angela na III. deško osnovno šolo v Maribor, Jamšek Vida k Sv. Lovrencu v Slov. goricah, Porelta Olga v Loko pri Zsumu, Zazula Rafael v Dol. Lendavo, Škerl Darinka v Dol. Lendavo, Tomičič Ivan v Prihovo, Ferenčak Marija v Pameče, Požar Vaclav v Krško, Pihar Rafael v Dobovo, Senica Olga v Podbrežje, Mlakar Marija na Breg pri Ptuj.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par, Najmanjši znesek Din 5.—.

Posečajte hotel Mariborski dvor, Andrej Oset — kopalnice, klubove sobe, prenočišča, garaže.

Stanovanje, trisobno z električno razsvetljavo se odda v trgu na Gorenjskem. — Naslov pove uprava.

18 Din likanje moške, damske obleke. Gg. čitateljicam in čitateljem se za likanje, čiščenje, popraviljanje tudi obračanja garderobe priporoča: Wallet Express, Ljubljana Stari trg 19.

Pojasnila:

Osnova (regulativ)	Kategorije mest:											
	I.			II.			III.			IV.		
	Odstotek	Sedež fakultete	Sedež srednje in strokovne šole	Sedež srednje ali strokovne šole	Odstotek	Sedež fakultete	Sedež srednje in strokovne šole	Sedež srednje ali strokovne šole	Odstotek	Sedež fakultete	Sedež srednje in strokovne šole	Sedež srednje ali strokovne šole
Kategorije prostorov:												
Soba nad 20 m ²	20	220	200	180	15	120	109	90	10	50	40	30
Soba od 20—16 m ²	15	165	150	135	10	80	70	60	8	40	32	24
Soba pod 16 m ²	10	110	100	90	7	56	49	42	6	30	24	18
Kuhinja	10	110	100	90	10	80	70	60	10	50	40	30
Shramba	8	88	80	72	5	40	35	30	8	40	32	24
Klet	8	88	80	72	5	40	35	30	8	40	32	24
Podstrešje	7	77	70	63	5	40	35	30	5	25	20	15
Drvarnica	—	—	—	—	10	80	70	60	15	75	60	45
Hlev	—	—	—	—	10	80	70	60	15	75	60	45
Svinjak	—	—	—	—	8	64	56	48	10	50	40	30
Kokošnjak	4	44	40	36	4	32	28	24	5	25	20	15
Vodovod, kanalizacija	10	110	100	90	10	80	70	60	—	—	—	—
Električni tok	8	88	80	72	—	—	—	—	—	—	—	—
Skupaj		1100	1000	900		800	700	600		500	400	300
Vrt a) čez 250 arov		1500	1500	1500		1200	1200	1200		900	900	900
b) 250—200		1400	1400	1400		1100	1100	1100		800	800	800
c) 200—150		1300	1300	1300		1000	1000	1000		700	700	700
d) 150—100		1200	1200	1200		900	900	900		600	600	600
e) 100—75		1100	1100	1100		800	800	800		500	500	500
f) 75—50		1000	1000	1000		700	700	700		400	400	400
g) 50—25		900	900	900		600	600	600		300	300	300
h) 25—10		800	800	800		500	500	500		200	200	200
i) 10—5		700	700	700		400	400	400		100	100	100
Maksimalni skupni znesek		1800				1500				1300		

Da bo imelo vse učiteljstvo tudi pravilnik za naturalna stanovanja sreskih načelnikov pri roki, ponatiskujemo še ta pravilnik, ki se glasi:

PRAVILNIK

o tem, koliko in kako je uporabljati pravico sreskega načelnika do stanovanja, kurjave in razsvetljave v naravi.

I. Stanovanje.

§ 1. Stanovanje v naravi, ki pripada sreskim načelnikom po členu 105. zakona o notranji upravi, mora ustrezati položaju njegovega učitelja ter mu omogočati tudi izvrševanje reprezentacijskih dolžnosti, združevanje s tem položajem. Obseg potrebe je enako zavisen od krajevnih stanovanjskih razmer in od obsega teh dolžnosti. Praviloma mora imeti stanovanje sreskega načelnika tri ali štiri sobe in potrebne pritlikline.

O sporih glede tega, ali je stanovanje zadosti prostorno, ali so pritlikline popolne in ali je stanovanje vobče prikladno, odloči ban, ko je zasljal banskega gradbenega referenta za narodno zdravje, kakor tudi po pribavljenih poročilih in mnenjih prizadetih občin. Odloča se praviloma po pribavljenih načrtih in drugih podatkih. Če je treba, se sme odrediti tudi komisijski ogled na licu mesta.

§ 2. Pravica do stanovanja se pridobi prvi dan v mesecu, ki nastopi po dnevu, ko se sreski načelnik uvede v dolžnost, in traja do poslednjega dne v mesecu, v katerem je razrešen dolžnosti ali v katerem se smatra, da je razrešen, ali v katerem je umrl.

Vsak uživalec stanovanja, odnosno njegova rodbina, se mora izseliti najkasneje v enem mesecu od dne, ko mu je prestala pravica, uživati stanovanje. Izjemoma, če dopušča služba in če je to potrebno zaradi lažje preselitve, sme ostati v stanovanju tudi po tem roku, toda ne dlje nego vsega skupaj tri mesece. Prav to velja tudi, če potrebuje učivalec, odnosno njegova rodbina, po prestatu ku pravice do stanovanja zaradi lažje izselitve samo del stanovanja in če služba ne za-

* »Službene Novine kraljevine Jugoslavije« z dne 12. oktobra 1929., št. 239/XCVIII.

hteva, da bi se takoj odstopili vsi prostori. Dogovorno med starim in novim uvažalcem se odstopi temu potrebni del stanovanja, to da ostali deli stanovanja se morajo izprazniti najdlje v zgoraj navedenem roku.

Novi uvažalec ima pravico, zahtevati od starega uvažalca odškodnino za oni čas, v katerem ni užival stanovanja v naravi, pa je imel pravico do njega po prvem odstavku tega paragrafa. O višini te odškodnine odloči v konkretnem primeru ban.

§ 3. Tudi na uvažalca stanovanja v naravi se uporabljajo miselnosti občih predpisi, ki veljajo za najemnike stanovanj glede uporabljanja, čuvanja in vzdrževanja stanovanja kakor tudi stanja, v katerem ga mora vrniti, kolikor ne nasprotujejo dotični občim predpisi smotru in značaju pravice, uživati stanovanje v naravi.

Uživalec stanovanja ni upravičen, oddati stanovanja ne celoma ne deloma v najem.

§ 4. Če dotična občina ne daje prikladnega stanovanja v naravi, ima sreski načelnik pravico, zahtevati od nje za ta čas odškodnino, katere višino določi v vsakem konkretnem primeru ban, ko je zasljal tudi dotično občino.

Pravice do odškodnine nima sreski načelnik, ki iz kakršnihkoli razlogov odkloni uživanje stanovanja v naravi, najsi se je ugotovilo na pristojen način, da je stanovanje prikladno.

§ 5. Stanarina, ki pripada občini kot odškodnina za stanovanje, se izplačuje v trimesčnih obrokih tako, da se predlože na koncu te dobe pristojnim nakazovalcem druge stopnje računski in izplačilo.

Stanarina se izplačuje občini samo za čas, za katerega daje prikladno stanovanje v naravi, ne glede na to, ali se je sreski načelnik vselil vanje ali ne.

II. Kurjava in razsvetljava.

§ 6. Sreski načelnik ima pravico do drv, in sicer: v zimskih mesecih po 2 m³, v poletnih mesecih pa po 1 m³ na mesec.

Namesto drv ali dela drv se sme dajati tudi premog v količini, ki se ujema z nakupno vrednostjo teh drv.

— Kaj ne, da je to tisti pisatelj, ki je poznal »Poldruga Martina«, in »Policaja Cefizlja« v Butalah? Danes nam pa razlaga kar o treh takih čudakih! —

Potem je bil glavni odmor. Vsak se je zatopil v svojo številko lista: v tekst, slike, križanko... V čitanko za božične praznike...

— Kaj ne, v ponedeljek mi boste poročali, kaj ste čitali, kako in kje, in kaj pravijo starši o listu? —

— Pa tudi denar prinesemo za drugo številko! Kdo naj bo naš poverjenik? — — — Približno tak je bil pozdrav »Našemu rodu« pri nas.

Pa si ga oglejmo malo bližje.

Prva številka je božična in kot taka vsebinsko aktualna v mestu in na deželi. Razveseljivo je dejstvo, da ni list preveč literaren. Zadostuje dvojce, troje... krajših in dobrih leposlovnih sestavkov, povrh pa še kaka občutena pesemka. Prispevki Milčinskega, Komarove in Kmetove odgovarjajo v vsebinskem kakor tudi oblikovnem pogledu duševni stopnji mladine na srednji stopnji. Posebno poglavje lista tvori — realistično čtivo, ki ga je doslej naše mladinsko časopisje dosledno omalovaževalo. To vrzel naj izpopolnjuje »Naš rod« v vsaki številki. To pot najdemo v listu več takih aktualnih člankov. Prvimerno dobra sta članka »Kako tiskamo« in »Noblova nagrada«, nekateri so pa malo preveč — časnikarski (Dravska banovina in Clemenceau). Nekaj primernih pobud dobe učenci tudi v naslednjem delu: Za uk in pogum. V tej rubriki naj bo prostor za razlago najrazličnejših poskusov in pojavov iz prirodoznanstva. Tudi koticček za najmlajše dopisnike bo

Do razsvetljave v naravi ima pravico, in sicer: v zimskih mesecih največ do 180 Din na mesec, v poletnih mesecih pa do 100 Din na mesec.

Zimski meseci so meseci od oktobra do marca, poletni meseci od aprila do septembra.

Kurjava in razsvetljava za sreskega načelnika se sme nabaviti obenem s kurjavo in razsvetljavo za urad ali pa posebe. V vsakem primeru se izvršita nabava in plačilo na isti način kakor za urad.

§ 7. Pravico do kurjave in razsvetljave v naravi se pridobi prvi dan v mesecu, ki nastopi po dnevu, ko se sreski načelnik uvede v dolžnost, in traja do poslednjega dne v mesecu, v katerem je razrešen dolžnosti ali v katerem se smatra, da je razrešen, ali v katerem je umrl. Če je prejel preveč, mora sreski načelnik, odnosno njegova rodbina, presežek vrniti ali pa plačati odškodnino po nakupni vrednosti.

§ 8. Ta pravilnik stopi v veljavo in dobi obvezno moč, ko se razglasi v »Službenih Novinah«.

V Beogradu, dne 11. oktobra 1929., št. 43.154/III. — Predsednik ministrskega sveta, minister za notranje posle, častni adjutant Njegovega Velikanstva kralja, divizijski general Peter Živković s. r.

Ker je vprašanje pravilnika za naturalno stanovanje in kurjavo učiteljstvu aktualno, ne bo odveč, če učitelj, predvsem pa upravitelji, ki že dosedaj uživajo naturalno stanovanje, izrazijo svoje mnenje, kaj vse naj bi vseboval ta pravilnik in kaj naj organizacija predlaga na merodajna mesta v tem oziru.

Konkretni primeri in utemeljitve na podlagi konkretnih slučajev so dragocene vrednosti. Zato je dolžnost vsakogar, da izrazi svoje mišljenje in ga utemelji. Vprašanj bo mnogo, ki bodo urejena z izvršilnimi predpisi k zakonu, zato ne odlašajmo, da nas čas ne prehiti. —k.

Splošne vesti.

— SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1930, želi vsem članom, dopisnikom in čitateljem poverjeništvu UJU, uredništvo in uprava »Učiteljskega Tovariša«!

— Seja širjega sosveta se vrši 5. januarja 1930. ob 8. uri v Celjskem domu v Celju. Zaradi važnosti dnevnega reda pričakujemo, da se je udeležijo vsi predsedniki, odnosno njih namestniki.

— Učiteljska plača v Ameriki. Tako dobro plačani pač niso nikjer na svetu kot v Ameriki. Srednja plača ljudskošolskega učitelja znaša na leto v krajih do 5000 prebivalcev 1212 dolarjev, t. j. mesečnih 5691 Din, v krajih 5000—10.000 prebivalcev 1342 dol., t. j. mesečnih 6301 Din. V krajih od 10.000—60.000 prebivalcev 1415 dol., t. j. mesečnih 6644 Din. V krajih od 60.000—100.000 prebivalcev 1607 dolarjev, t. j. mesečnih 7545 Din. V krajih z nad 100.000 prebivalci 2063 dol., t. j. mesečnih 9686 Din. Te številke postanejo še značilnejše, če pomislimo, da je leta 1920. znašala srednja učiteljska plača letnih 870 dolarjev, t. j. mesečnih 4834 Din. —zž.

— Diskuzijski sestanek Pedagoške centrale v Mariboru. Dne 18. t. m. je tovarišica H. Bračičeva dodala k predavanju tov. Mlinaričeve svoje dopolnilno poročilo o V. svetovni pedagoški konferenci v Danskem. Poročala je še o sledečem: Učni načrti, psihologija in nova šola, Odenwaldska šola, Daltonplan, Winnetka tehnika, Decrolyjeva metoda, disciplina. Posebno je zanimalo poglavje o samolastni disciplini učencev v novih šolah. — S poročilom gđe. Bračičeve so se zaključila predavanja o V. svetovnem kongresu. Prihodnji kongres se vrši leta 1931. (najkasneje 1932.) v Lionu na Francoskem. Pokažimo tedaj vsemu svetu, da smo tudi Jugoslovenci na strani onih, ki stremijo za svobodnim

treba izpopolniti; potreben bo petitni tisk. Na koncu je nekaj čtiva za učence — elementarnega razreda. To pot je ugankarski del malo skop z gradivom. Ne bosta odveč dve strani za ugankarstvo. Mladinski in ugankarski predal morata biti toliko pestra in močna, da bosta pritegnila čitatelje k — aktivnosti in sodelovanju.

Pohvalno bi bilo potrebno omeniti še zunanjo opremo lista, ki ima trd in ilustriran ovojni list. Razen tega je list še vezan in obrezan.

No, sedaj imamo mladinski list, ki ga je samo učiteljstvo poklicalo v življenje, ne pa morda kak slaveželjen konzorcij! Njegov razvoj in napredek zavisi kakor od uredništva in sotrudnikov, tako tudi od podpore vsega učiteljstva. V novem mladinskem listu je mnogo prilike, da pokažemo v konkretni obliki naše duhovne in organizatorne moči in sposobnosti. Led je prebit, treba je še samo vztrajati in — napredovati!

Po prilikah in potrebah naj se kaj sprejme o listu tudi pri društvenih zborovanjih. Vem, da bo uredništvo uvaževalo vsak izvedljiv predlog, nasvet, ki ima dober namen v prosep naše mladinske književnosti.

Morda bodo pokazale letošnje izkušnje potrebo po reorganizaciji lista tako glede širskosti programa (posebej za nižjo, posebej za višjo stopnjo) kakor tudi glede izhajanja (polmesečnik), kajti zajeti na tesnih strahih snov od prvega do zadnjega šolskega leta in še morda kaj za odraslo mladino, ni tako enostavno in preprosto vprašanje. Vse to prinese še razvoj, v katerega je stopil »Naš rod« s svojo prvo letošnjo božično številko.

Naj živi »Naš rod« za ves naš »Cicibanov rod«! Albert Žerjav.

razvojem otrokovih ustvarjajočih sil, ter se udeležimo tega kongresa v kar največjem številu!

— Slovenska Šolska Matica je imela dne 8. decembra t. l. svojo 3. odborovo sejo v tekočem letu. Tajnik poroča, da je poslal pozive na naročino slovenskim dnevnim časopisom in nekaterim srbo-hrvaškim strokovnim listom; nekateri listi so prinesli poziv skrajšano, nekateri pa sploh ne. Odziva iz slovenskih izvenšolskih krogov in srbo-hrvaških učiteljskih krogov ni skoro nobenega. Blagajnik poroča, da je doslej prijavičenih le 1596 članov. Mnogo društev še članov sploh ni prijavičilo, nekatera so jih pa prijavičila razmeroma zelo malo. V blagajni je 60.764 Din. Skupni stroški za izdajanje nameranih štirih knjig bi znašali najmanj 120.000 Din. Ker z ozirom na slab odziv ni upanja, da bi mogli s članarino kriti te izdatke, se sklone, da izdamo samo 3 knjige. In sicer izostane za letošnji Jurančičeva knjiga, ker so ostale že v tiskarni in deloma dotiskane. Izidejo torej: Zbornik, Prof. dr. Ozvald: Duševna rast otroka in mladostnika, Pibrovce: Osnovni razred. Radi prevodov iz važnejših del iz svetovne pedagoške in psihološke literature je stopila Slov. Šol. Matica v stike z inozemskimi založništvi. Pogoji za prevode, ki so jih stavile te založbe, so z ozirom na naše skromne gnotne razmere jako težki; Slov. Šol. Matica bo pa skušala, da premaga te ovire. Na sejo je bil vabljene predsednik poverjeništvu UJU g. A. Skulj, da poda nasvete glede uspešnejšega dela za včlanjanje učiteljstva v Slov. Šol. Matico. G. Skulj priporoča, da razdeli Slov. Šol. Matica večja poverjeništvu v dve ali tri manjše. Nadalje, da bi se naj Slov. Šol. Matica združila z učiteljsko organizacijo; učiteljstvo bi imelo tedaj na njej kot svoji lastni ustanovi večji interes, članarino pa bi plačevalo kratkomalo skupno z organizacijsko članarino. Za ta predlog nima sicer poverila od organizacije, smatra pa, da bi se organizacija s tem strinjala. Sklene se, da odbor Slov. Šol. Matice sklepa o tem predlogu na eni izmed prihodnjih sej. — Tajnik.

— Prosvetni proračun v Rusiji. Ruski prosvetni proračun je znašal v predzadnjem letu 340 milijonov rubljev. V zadnjem pa 550 milijonov rubljev. Sorazmerno k drugim proračunom ta vsota ni velika, ker znaša proračunska postavka za gospodarski napredek 5 milijard, za prometna sredstva 2½ milijardi, za izboljšanje industrije 1240 milijonov, za poljedelstvo 760 milijonov in elektrifikacijo 210 milijonov rubljev. —zž.

— Pri Sv. Petru na Medvedovem selu je preminula gospa Rozalija Strmšek, posestnica in nadučiteljeva vdova. Njen mož, znan narodnjak, pedagog in gospodarski delavec, odbornik Zveze učiteljskih društev in Slov. Šolske Matice nadučitelj pri Sv. Petru in posestnik Alojzij Strmšek je umrl 6. septembra 1907. Zapustivši s posestvom tudi tri nepreskrbljene otroke. Eden izmed njih je danes profesor in ravnatelj Dijaškega doma v Mariboru ter občinski svetnik dr. Pavel Strmšek, drugi sin je meščanskošolski učitelj v St. Lenartu v Slov. gorah, edina hči pa je pomagala materi gospodariti na posestvu. Pokojna Rozalija, ki je umrla v starosti 63 let za pljučnico je rodila iz znane rodbine Zdolškov na Ponikvi. S svojim pokojnim možem je vdano in junaško delila veselje in trpljenje, po njegovi smrti pa je prav tako marljivo skrbela za bodočnost svojih otrok. Bodi blagi in požrtvovalni mameci ohranjen najlepši spomin! Žalujemo naše iskreno sožalje.

— Učiteljski dom v Ljubljani. Učiteljsko stvo na Viču 60 Din: neimenovana hranilnica 1000 Din: skupaj 1060 Din. Vsem darovalcem in darovalkam srečno Novo leto 1930. z željo, da bi se njih krog v novem letu postoperil. — Josip Kobal, blagajnik.

— Josip Korban: Živa voda, pravilna enodejanka s petjem. Priporočamo ponovno našim šolskim odrom dobro ocenjeno igrice, da si jo nabavijo. Pišite takoj ponjo avtorju tov. Josipu Korbanu, šolskemu upravitelju v Gornjem gradu.

— Izobraževalni krožek v Jarenini prične zopet dihati ter se je v ta namen dne 10. t. m. ondi zbralo 12 tovarišic(ev), in sicer od Šmarjete, Jarenine, St. Ilja v Slov. gor. in Sv. Jakobu v Slov. gor. Dnevni red: Telesni razvoj šolskega novince — popis po roditeljski vprašalnici, sestavljeni po tov. Mirko Vayda. Po kratki, a intenzivni razpravi, kjer je bil sprejet glede novih, po Ped. centrali v Mariboru izdelanih šolskih popisnih predlog za društveno zborovanje, nismo mogli hitro narazeti. Saj pa tudi ni čuda, kajti zborujemo le vsak drugi mesec in edino taki sestanki so tako lepa in primerna prilika, porazgovoriti se o tolikih stanovitih in službenih dogodljivostih, ki segajo čisto prav globoko v naše bitje in življenje. In če je tak sestanek kronan z vncem tople tovariško čutečih src, iz kojih žubore enakočuteče tožbe in vmes pičle pohvale k naši vsakdanjosti, in to danes, ko po takih srečih hrepenimo »kot jelen po mrzli studenčnici« — ali še potem hočemo kaj več?!

DRAGO GORUP & Co.

LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA 14/II.

Izdelava in prodaja
damske in moške
konfekcije. — Naročila po meri se izvršujejo hitro in točno

En gros. En detail.